

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Peter Ackroyd

Bay Cadmus

Çeviren: Şahika Tokel

YKY

YAPI KREDİ YAYINLARI

İngiliz kasabası Küçük Camborne'da, birbirine yakın evlerde yaşayan Bayan Finch ve Bayan Swallow geçmişteki suçlarını, pişmanlıklarını geride bırakmış, sakin bir hayat sürmektedir. Bir gün evlerinin arasındaki boş eve Theodore Cadmus adında, kimsenin bilmediği Akdeniz adasından gelen bir yabancı taşınır. Ve kendilerini güvende hissettikleri rutin hayatları yavaş yavaş bozulur.

Bay Cadmus'un gelişi sadece onların hayatını değil kasabadaki hayatı da etkiler. Uzun zamandır konuşulmayan sırlar, biriktirilmiş kinler açığa çıkar. Bununla da kalmaz, kendi halinde bir kasaba olan Küçük Camborne'da suç işlenmeye başlar.

Çağdaş İngiliz edebiyatının ustalarından Peter Ackroyd, bu kitabında okuru tekinsiz, gizemli bir yolculuğa çıkarıyor.

ISBN 978-975-08-5374-6

35 TL

KDV'den
muafır.

PETER ACKROYD

Bay Cadmus

Roman

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 5991
Edebiyat - 1722

Bay Cadmus / Peter Ackroyd
Özgün adı: Mr. Cadmus
Çeviren: Şahika Tokel

Kitap editörü: Ümran Özbalcı
Düzeltili: Filiz Özkan

Kapak tasarımı: Nahide Dikel
Sayfa tasarımı: Mehmet Ulusel
Grafik uygulama: Arzu Yaraş

Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1 Baha İş Merkezi
A Blok Kat: 2 34310 Haramidere / İstanbul
Telefon: (0 212) 412 17 00
Sertifika No: 44452

Çeviriye temel alınan baskı: Canongate, Edinburgh, 2020.
1. baskı: İstanbul, Mayıs 2022
ISBN 978-975-08-5374-6

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2020
Sertifika No: 44719

Copyright © Peter Ackroyd, 2020

Bu kitabın telif hakları Canongate Books Ltd. ve AnatoliaLit Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
facebook.com/yapikrediyayinlari
twitter.com/YKYHaber
instagram.com/yapikrediyayinlari

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

BAY CADMUS

1. Bölüm: Sarı Araba

Küçük Camborne'un doğu ucunda üç kır evi yan yana dizilmişti. Bu evler bir zamanlar yerel toprak sahibinin arazisini işleyen üç ailenindi ama 18. yüzyılın kötü yontma taş duvarları elden geçirilmiş, sıvası yenilenmişti. Evler artık beyaz badanalıydı, saz çatının yerini kiremit çatı almıştı.

Bu evlerin ilkinin –Koru 1– sahibi Maud Finch'ti. Elli beş yaşındaki Bayan Finch hâlâ çakı gibiydi; katı fikirleri vardı, onları ifade ediş biçimi de katıydı. Epey sade giyinirdi, uzaktan kadın mı erkek mi olduğunu anlamak güçtü. Koru 3'te Millicent Swallow yaşıyordu. Bayan Swallow yumuşak huylu ve uyumlu bir kadındı; Bayan Finch'ten gençti, komşusuna göre “pek sağı solu belli olmayan biri” idi. Saçları seyrek, gözleri rüzgârda nemlenirdi; ipek bluzları ve kaşmir eşarpları sever ama sanki hep alelacele giyinmiş izlenimi verirdi. Bu açıdan kendi giyimini zarif bulan komşusundan ayrılıyordu. Nasıl bu kadar sıkı arkadaş oldukları Küçük Camborne'un küçük sırlarından biriydi.

Aralarındaki kır evi en az üç aydır boştu. Evin önceki sahibi emekli okul müdürü Bay Herrick'ti ve kısa zamanda iki hanımın da sinirine dokunmaya başlamıştı. Gramofonda bangır bangır Chopin çalıyor, piposunun iğrenç kokusu bahçe çitlerini aşıyordu. Bu yüzden Bay Herrick aniden kalp sektesinden ölünce pek üzüldükleri söylenemezdi. Şimdi boş evin akıbetini düşünüyorlardı. Bayan Swallow cenaze merasiminin ertesi günü “Umarım Londra'dan birileri gelmez” dedi, gerilmişti.

“Ya da bir aile.”

“Bu ev aile için küçük değil mi?”

“Bilemezsin. Bazıları hâlâ domuz gibi yaşıyor.”

Emlakçı eve birkaç potansiyel alıcı getirdi, onlar evden ayrılırken her seferinde komşu hanımlardan biri ön bahçede bir şeylerle meşgul olmayı başarıyordu. “Çok hoş bir küçük ev” diyordu emlakçı. “Adeta *biju*.”

Bayan Swallow bu sözcüğü ilk duyduğunda Bayan Finch'e “O ne demek?” diye sordu.

“Fransızca.” Bu cevap ikisini de tatmin etmiş görünüyordu. Bayan Finch’e göre olası alıcıların hepsi “korkunç” idi. Barnes’tan gelen emekli çift avam bulunmuş, spor arabalı genç erkek çift büyük kuşku uyandırmıştı. Bayan Finch, Bayan Swallow’a “Aman bir şey deme” demişti.

“Televizyonda hep görüyoruz ya.”

“Ama hep görüyoruz diye *doğru* olmak zorunda değil.”

Emlakçı kırklı yaşlarının başında bekâr bir adam getirdiğinde Bayan Swallow çok rahatladı. “Ben beyefendileri ilk bakışta tanırım” dedi komşusuna. “Tam eskilerden.”

“Gerçek olamayacak kadar iyi. Nigel yabancı bir müşterisi olduğunu söyledi.”

“Yabancı müşteri mi? Aman Tanrım.”

Bu yüzden iki hafta sonra evlerin önüne büyük bir nakliye kamyonu yanaşırken biraz telaşlıydılar. İkisi de aynı anda camdan baktı ama hiçbir şey olmadı. Birkaç dakika sonra tozlu yolun köşesinde sarı bir araba belirdi ve gelip kamyonun arkasında durdu. İçinden yeşil pantolonlu, kırmızı kazaklı bir adam atladı, ekose desenli şal boynuna gevşek bir biçimde bağlanmıştı. “İşte yabancı” dedi Bayan Finch kendi kendine.

Yabancı bey ortadaki evin avlu kapısını açıp ön bahçede çocuklar gibi koştururken yeşil tulumlu iki adam kamyonundan indi. “Fevkalade. Söyleyecek söz bulamıyorum.” Sonra iki adama döndü. “Evet dostlarım, şirin İngiliz kır evimi nasıl buldunuz? Büyüleyici değil mi?” Ellerini dudaklarına götürüp eve bir öpücük yolladı. “Muhteşemsin sen. Hem de ne muhteşem.”

Bayan Finch adamın hafif esmer tenli ve kaytan bıyıklı olduğunu fark etti. Orta boylu ve herhalde ellilerinin sonlarındaydı, Douglas Fairbanks’in yaşlılığını andırıyordu. Öte yandan Bayan Swallow onu birkaç yıl önce *Yangın Kulesi* filminde izlediği William Holden’a benzetmişti.

Bayan Swallow pencereden çekilmeye fırsat bulamadan yeni komşu onu gördü ve kollarını uzattı. “Benim güzel İngiliz komşum! Umarım beni dostça karşılırsınız!” Bayan Swallow ne yapacağını şaşırmıştı, elini sallayıp çekingen bir selam verdi. Yeni komşu, bir öpücük yollayıp Bayan Swallow’u epey utandırdı. Pencere pervazındaki büyük zambak vazoonun arkasına yarı saklanmış olan Bayan Finch nefesini tuttu. Bayan Swallow’un ne yaptığını göremiyordu

ama adamı yüreklendirmediğini umdu. Bayan Finch vazunun arkasından çıktı, şimdi tabak gibi ortadaydı, bu hareket adamın gözünden kaçmadı. “Aman ne hoş,” dedi. “Yanı başımda iki hoş hanımefendi var!” Ona öpücük yollamadı ama elini kalbine, en azından kırmızı kazağının ilgili yerine koydu.

İki nakliyecisi, kamyonun arkasını açtı ve yeni komşu anahtarları çıkarıp derhal evin yolunu tuttu. Bunun üzerine iki hanım iyice cama yaslandı. Kamyondan önce küçük bir piyano çıktı, ardından ahşap bir sandık ve cilalı maun konsol. Sonra tek kişilik yatak, divan ve yemek odası masası. Dürülmüş halılar, lambalar ve tuhaf derecede duvar halılarına benzeyen şeyler eve taşındı. Bayan Finch onun güçlü bariton sesiyle karışık İtalyanca şarkılar söylediğini duyabiliyordu. Peki şu neydi? Büyük ve boş bir papağan kafesi. Sonra iskemleler, koltuklar ve deri puflarla birlikte birkaç bavul içeri götürüldü. Kamyondan en son görkemli bir şamdan indirildi.

Tüm bu faaliyet Bayan Swallow’u yormuştu. Solgun yeşil ipekle kaplı en sevdiği koltuğuna geçip oturdu. Kendine bir fincan çay yapacak gücü bulabileceğini sanmıyordu. Adam evden çıkıverir diye evden burnunu uzatmaya çekiniyordu ama Bayan Finch’le konuşmaya çok ihtiyacı vardı. O da telefon etti.

“Maud, o neydi öyle!”

“Arabasını gördün mü? Sapsarı.”

“O öpücükler, bağrışlar—”

“Bence bağırmadı tatlım” dedi Millicent. “Ama yüksek sesle konuşuyordu.”

“Nasıl buldun onu?”

“Bekleyip göreceğiz. Bu arada İtalyanca şarkılar söylüyordu.”

“Oradan mı gelmiş?”

“Hiçbir fikrim yok. Daha ağzını açmadan yabancı olduğunu anladım.”

“Aman Tanrım! Umarım öyle alışkanlıkları falan yoktur.”

“Ne gibi Maud?”

“Bilirsin işte. Yemekler vesaire. Ya da gece geç vakitlere kalma.”

“Bir papağan kafesi gördüm ama papağan yoktu.”

“Karantinadadır. Kuşlar en korkunç hastalıkları taşır.”

“Çak çak öterse şikâyet ederim. Piyanyoya ne demeli? Ses ta buralara kadar gelir.”

“Ne yapılabilir gerçekten bilmiyorum.” Papağanları ve piyanoları düşünen Bayan Swallow’un etekleri tutuşmuştu.

“Güçlü olmalıyız Millicent.”

O akşam erken saatlerde Bayan Swallow’un kapısı çalındı. Gelen yabancı komşuydu. Elinde bir kutu çikolatayla eşikte duruyordu.

“Rahatsız ediyor muyum?”

“Rica ederim.”

“Bay Cadmus. Theodore Cadmus. Theo.”

“Bayan Swallow.” Öpülmekten kurtulmak için elini uzattı.

“Bunlar sizin için sevgili hanımefendi. Çam sakızı, çoban armağanı.”

“Ah, ne kadar da nazıksınız.”

“Müsaade eder misiniz?”

“Elbette,” dedi Bayan Swallow, biraz gerilmişti. “İçeri buyurun.”

Bay Cadmus koridordan salona geçti. “Aman ne hoş. Süsler ve çiçekler ne tatlı.” Bayan Swallow döşemelik kumaştan ve porselenden iyi anlardı. “Peki bu muhteşem varlık kim?”

“Timothy.”

Bay Cadmus sarmanı kucağına aldı ve şaşırان hayvancığı burundan öpüverdi. “Pek özel bir kedi.”

“Size bir bardak likör ikram edebilir miyim, Bay Cadmus? Ya da şarap?”

“Günün altın sularından içebildiğimiz kadar içeceğiz. Milli şarhlerimizden biri böyle demiş.”

“Ne yazık ki sadece Tesco’dan alınma Beaujolais var evde. Ya da Moselle.”

“Size bırakıyorum.” Debelenmeye başlayan kedi yere indirildi. “Ben kırmızıya da beyaza da bayılırım.”

Bunun üzerine Bayan Swallow, Beaujolais’yi çıkardı, âdet olduğu üzere açılmamış bir şişeydi, böylece ziyaretçisinde iyi bir izlenim uyandırdı. Bayan Swallow misafirini koltuğa buyur etti. Onunla ne konuşacağını pek bilmiyordu. “Burada uzun süre kalacak mısınız?”

“Ah, sonsuza kadar. Kalmaya geldim. Fırtınalı bir hayatın ardından limana vardım.” *Ne demek istiyordu acaba? Fırtınalı mı? Kulağa epey heyecan verici geliyordu.*

“Nereden geliyorsunuz Bay Cadmus?” Bayan Swallow komşusunun ismini şimdi hatırlamıştı. “Sormamda sakınca yoksa?”

“Benim güzel hanımefendim, Akdeniz’de küçük bir adadan geliyorum. Hiç duymamışsınızdır.”

“Sanırım.”

“Küçük bir ada. İki yüz kişi bile değiliz.”

“Küçük Camborne gibi.”

“Pek değil sevgili hanımefendi. Burada güzel bir ülkenin tüm nimetlerine sahipsiniz. Sonra şu güzel çitleriniz.”

“Budaması biraz zor ama.”

“Yine de öyle güzel ki ağlayabilirim. İşte. Bakın. Gözyaşım.”

Bayan Swallow telaşlı görünüyordu. Şarap Bay Cadmus’un başına mı vurmuştu acaba?

“Yolculuğunuz zor mu geçti Bay Cadmus?”

“Anlayamadım hanımefendi?”

“Bahsettiğiniz yerden. Adadan yolculuğunuz.”

“Hayır, Londra üzerinden geldim, orada iyi dostlarım var. Yolculuk bana hiç zor gelmez. Hiç mesele yapmam.”

Bu özellik onun hanesine olumlu bir not olarak yazıldı. Bayan Swallow girişken erkekleri takdir ederdi. “Peki neden bizi seçtiniz?”

“Küçük Camborne’u mu? Bir haritada denk geldim. Devonshire bölgesinin haritasındaki en küçük noktaydı. Babamda İngiltere’nin tüm bölgelerinin haritaları vardı. Babam İngiliz tarzında bir adamdı. Öyle mi denir? Ben de kendi kendime burası benim yuvam olacak dedim. Kendime Küçük Camborne’lu diyeceğim.”

Bayan Swallow güldü. “Ne müstesna adamsınız. Hakkınızda ne düşünmeli bilmiyorum.”

“Bir şey düşünmeyin sevgili hanımefendi. Beni olduğum gibi kabul edin. Sizin sadık hizmetkârınızım.” Sonra oradan ayrılmak üzere ayaklandı. “Merak etmeyin, anılardan bahsetmek için dünya kadar vaktimiz olacak. Umarım daha çok böyle mutlu zamanlar geçireceğiz.” Konuyu değiştirdiğine memnun gibi görünüyordu. “Peki diğer büyüleyici komşum kim?”

“Bayan Finch.”

“Finch ve Sparrow.* Şarkı söyleyen kuşlar yuvası! Beraber muhteşem bir müzik yapacağız.”

“Swallow.”

“Efendim?” Hızlıca bardağına göz attı.

“Ben Bayan Swallow’um, Sparrow değil. Sparrow da hoş bir

* Saka ve Serçe (İng.) (ç. n.)

isim gerçi. Ama benim ismim değil. Müsaade eder misiniz?” Bayan Swallow şişeyi aldı.

“Yok, almayayım. Çok geç olmadan sevgili komşumuzu da ziyaret etmeliyim.” Salonu son kez beğeniyle süzdü; pirinç saate, kızlı erkekli çoban biblolarına, porselen kedilere, minyatür portrelere, çerçeveli fotoğraflara, boyalı kutulara, küçük testilere, vazolara ve tekdüze bir hayatın diğer yadigârlarına baktı. “İnce zevklisiniz madam. Sizi saygıyla selamlıyorum.”

Bayan Swallow ön kapıyı kapattıktan sonra kıpkırmızı bir yüzle ve telaşla koltuğuna geçip sohbetlerindeki her sözcüğün üzerinden birer birer geçti.

Bay Cadmus, az sonra Bayan Finch’in evindeydi. Kapı tokmağını kaldırdığında Bayan Finch de kapıdaydı ama açmadan önce birkaç saniye bekledi. Acele ediyormuş gibi görünmek istemezdi. Elbette onun Bayan Swallow’un evine girişini izlemiş, bu ziyaretin süresini ölçmüştü. Tabii ilk ziyaret için arkadaşını seçmesine bozulmuştu ama belli etmemeye kararlıydı. “Kim o?”

“Yeni komşunuz sevgili hanımefendi. Bay Cadmus.”

Bayan Finch kapıyı gösterişli bir tavırla açtı. “Memnun oldum. İçeri buyurun, Bay...”

“Cadmus.”

“Ne sıra dışı bir isim.” Onu ön bahçeye bakan oturma odasına geçirdi. Oda Bay Cadmus’un beklediği gibi süs eşyalarıyla karman çorman değildi, sade hatta ciddi bir görünümdeydi. Duvarlar beyaz badanalıydı ve yeşil, altuni çerçevede genç bir kadın portresi asılıydı. İyi cilalı meşeden yapılma konsol aynı malzemeden yuvarlak bir masayla takım oluşturunca, masanın üzerinde kopkoyu kırmızı uzun ve gösterişli bir vazo duruyordu.

Bay Cadmus, “Ne kadar büyüleyici” dedi. “Kaliteden anladığınız belli oluyor.”

“Bunu daha önce de söylemişlerdi.”

“Elbette söylemişlerdir. Umarım bunları da beğenirsiniz.” Bay Cadmus ona Bayan Swallow’a verdiği kadar farklı, daha ince ve uzun bir kutu çikolata verdi.

“Tatlıya bayılırım.”

“Ben de öyle ummuştum.”

“İstedığınız yere geçin Bay Cadmus.” Koltuklar modern tarzdaydı ve Bay Cadmus şaşırtıcı derecede rahat olduklarını fark etti.

“Bence yılın bu vakti sıcak şarap en iyisi. Ben kendim yapıyorum.”
Bayan Swallow iki büyük gümüş kadehle geri döndü. “Şimdi hakkında her şeyi bilmek istiyorum. Resmiyete gerek yok. Nerelisin?”
“Akdeniz’de bir adadan geliyorum hanımefendi—”
“Çok enteresan. Tam olarak hangi ada?”
“İsmini duymamışsındır.”
“Bırak ona ben karar vereyim.”
“Caldera.” Bay Cadmus bu sözcüğü biraz hızlı söylemişti.
“Duymadım.”
“Küçük bir ada. Üç yüz kişi bile yokuz.”
“Küçük Camborne gibi demek.”
“Değil sevgili hanımefendi. Burada güzel bir ülkenin tüm nimetlerine sahipsiniz. Ayrıca olağanüstü bahçeleriniz var.”
“Bakmak zor ne yazık ki.”
“Yine de öyle güzel ki. Ağlayabilirim.”
Bay Cadmus gittikten sonra Bayan Swallow’a telefon etmeyi düşündü. Ama hayır, bekleyebilirdi. Bu kısa buluşmanın neşesinin tadını çıkarmak istedi. Bir süre başını geriye atıp tavana baktı. *Ona ilk adını sormadım, diye düşündü.*

2. Bölüm: Montmorency

Millicent Swallow kendini bildi bileli Hammersmith evinden nefret ederdi. Artık on üç yaşındaydı ama öfkesi de kırgınlığı da artmıştı. Koyu gri taşın üzerindeki kırmızı tuğlalı dekorda belli bir desen yoktu. Akrabalar kalmaya geldiğinde yatağını annesiyle hatta daha da beteri anneannesiyle paylaşmak zorunda kalmaktan nefret ediyordu. Sıcak sudan tasarruf etmek için göğüslerini mutfak lavabosunda yıkamalarını izler, elinde lazımlıkla merdiveni çıkan anneannesine bakardı. İki kadının korselerini çıkardıkları zaman yaydıkları kokudan nefret ederdi. Sabahları ona “Millikin!” diye seslendiklerinde rengi atardı. Bundan kaçış yoktu. Tüm kokuları ve tozuyla bu küçük eve hapsolmuştu.

Odasındaki küçük bir kafeste Clementine adında bir muhabbetkuşu besliyordu. Bir öğleden sonra anneannesi temizlemek için kafesin kapısını açmış ve Clementine dışarı uçmuştu. İhtiyarın kovaladığı kuş çırpınıp yalpalamış, sonunda açık yatak odası penceresinden kaçmayı başarmıştı. Millicent kadını asla affetmemiş ve yoğunluğu adeta keyif veren bir nefret beslemişti. Anneannesinin kuşu ona kötülük olsun diye bilerek bıraktığına inanıyordu. Ama öfkesini göstermemeye dikkat etti. Dışarı karşı nazik ve cana yakındı. Annesi ve anneannesi sonu gelmez tartışmalara girer, bağırma yarışlarına dönen kavgalara tutuşurdu. Bunlardan birinde düşüncesizce bir ima Millicent'ta gerçek babasının o doğduktan hemen sonra evi terk ettiği izlenimini uyandırmıştı. İki kadının bir olup babasını evden uzaklaştırdığına, böylece şimdi onlarla kapana kısıldığına ikna olmuştu. Anneannesi annesine tabak çanak fırlatır, annesi kapıyı gürültüyle çarpıp çıkarken anneanne arkasından, “Peki zavallı çocuk ne olacak?” diye bağırırdı. Bu olaylar daima Millicent'ı sarsar, iki kadına duyduğu kırgınlık ve nefreti artırır.

Küçük bahçenin dibinde içinde bir oyuncak köpekçik, bahçıvanlık aletleri, paslı çim biçme makinesi ve birkaç yarı dolu boya kutusu duran ahşap bir kulübe vardı. Millicent evdekilerden kaçmak istediğinde buraya geliyordu. Burada gizlendiğini

hissediyor, tek başına düşüncelere dalıp saatler geçiriyordu. Artık on üç yaşındaydı ama bir an bile tüylü köpekçik için fazla büyük olduğunu düşünmemişti. Köpekçik hâlâ onun dostu ve yol göstericisiydi. Boya kutularından birine ata biner gibi oturmuş, dört bacağı bükülmüştü. İsmi Montmorency idi.

“Yine vahşi hayvanlara döndüler” dedi Millicent. “Bağırıp çağırıyorlar. Sanki komşular duyamaz gibi. Elbette duyuyorlar. Bayan Wilson’ın bana acıdığını biliyorum. Ben acınmak istemiyorum. Tutuklanmalarını istiyorum.”

“Peki o zaman ne olacak?” diye sordu Montmorency.

“Hapishaneye gönderilirler. Benim istediğim bu.”

“Annenden ve anneannenden bahsediyorsun ama.”

“İster anne olsun ister anneanne.” Bir an sustu. “Ne yapmalıyım peki?”

“Yapabileceğin hiçbir şey yok.”

“Ama neden kapana kısılıp kalayım? Onlara söyleyecek hiçbir şeyim yok. Onlarla yapacak hiçbir şeyim yok.”

“Onlar senin ailen.”

“Ailelerden nefret ediyorum. Yemek saatlerinden nefret ediyorum. Telsiz telefon konuşmalarını dinlemekten nefret ediyorum. Onlardan nefret ediyorum.”

“Ama onlar olmazsa ne yaparsın?”

“Ölmem ya. Önümüzdeki sene okulu bırakabilecek yaşta olacağım.”

“Peki sonra ne yapacaksın?”

“Bilmiyorum. Hemşire olurum. Ya da sekreter. Öyle bir şey.”

“Ya da rahibe?”

“Neden bana dik dik bakıyorsun?”

“Dik dik bakmıyorum Millicent.”

“Gözlerin alev alev görünüyor.”

“Batan güneşin ışığı o. Günün bu vakti camdan yansıyor.”

Bu bölgenin tuhaf ses yanılsamalarından biri kıyıya vuran dalga sesleri ve ona eşlik eden ufalanan kaya gürültüleri idi. Herkes bu sesi tanır ve haklı olarak yeni otoyol inşaatına yorardı. Ama gerçeği Millicent biliyordu. Bu seslerin yeryüzünün hemen altındaki başka bir sahilden ve sahil şeridinden geldiğine inanıyordu. Büyüyünce aşağı inen merdivenleri bulacaklardı.

Millicent, Montmorency'yle genelde bahçe kulübesinde baş başa konuşurdu. Ne yazık ki ikisi de kavgacıydı, Millicent bazen köpeği kapıp kulübenin öteki tarafına fırlatıyor, sonra da ağlayarak özür diliyordu. Bazen köpeği kollarına alıp şarkı söylerdi. Bazen onu uykuya yatırır, üzerine battaniye niyetine ufak bir örtü örterdi.

Evden ona seslenirlerdi. "Milly!" Anneannesiydi. "Akşam yemeği hazır. En sevdiğin yemek!"

"En sevdiğin yemek nedir?" diye sordu Montmorency.

"Ellerinin değmediği her şey."

Okulda iki dönemi daha kalmıştı ve gelecek planlarını Montmorency'yle yapmaya kararlıydı. Onlar sırdaştı. Bazen ona şiddetle karşı çıkar, tutup sarsardı; başka zamanlarda kollarına alıp severdi.

Haftalar geçti ve Millicent'ın hayal kırıklığı arttı. Perşembe geceleri anneannesi içyağında patates kızartırdı. Sonra içyağı gece soğuyup donmaya bırakılırdı. Millicent annesinin ve anneannesinin uyuyakaldığı zaman anlardı; küçük evin kâğıt duvarlarından duyulabilen soluk alıp verme ritimlerine ve horultularına aşinaydı. Millicent sabrı tükenene kadar bekledi. İki ay sonra yatak odasının penceresini açıp merdivenlerden indi; oturma odasından içyağı tavasının fırının yanında durduğu mutfığa geçti. Ocaklardan birini açtı ve uzun bir kibritle yaktı. İçyağı kaynayıp köpürürken bahçeye çıkan kapıyı açtı. Ocağa geri dönüp tavaya yanan bir kibrit attı. Yağ anında tutuştu ve Millicent aynı anda bahçeye koşup kapıyı arkasından kapattı. Evi alevler sardığı anda Millicent, "Yangın var! Yangın var!" diye bağırmaya başladı. Annesinin ve anneannesinin derin uyuduğunu biliyordu ve sesini fazla yükseltmedi. Ama duman etrafını sarmaya başlayınca gerçekten bağırmaya başladı. Bazı camlar açıldı. "Yangın var! Yangın var!" O karmaşada itfaiyeyi caddenin köşesindeki bir telefon kulübesinden genç komşuları Peggy aradı.

İtfaiyeciler geldiğinde alevlere hapsolan iki kadının hayatını kurtarmak için artık çok geçti. Kızın kurtulmuş ve hiç yara almamış olması neredeyse mucizeydi. Elbette annesini ve anneannesini duyduğunda gözyaşlarına boğulmuş ve bir süre onu avutmak mümkün olmamıştı. Gecenin geri kalanını bir komşunun mutfığında oturup çay içerek geçirmişti. Ertesi sabah bir polis dedektifi onu nazikçe sorgulamıştı. Evet, duman kokusu almış ve alevlerin sesini işitmişti; düşünmeden küçük yatak odasının penceresini açmış ve

korkuyla bahçeye atlamıştı. Sadece birkaç adımlık mesafeydi ve yaralanmamıştı. Ama ister istemez birazcık topallıyordu.

Alevler evi sardığında annesinin ya da anneannesinin sesini hiç duymamıştı; herhalde uykularında boğulmuşlardı. Bir mendil çıkarıp burnunu sildi.

“Kaçabildiğiniz için şanslısınız küçükhanım” dedi polis memuru ona.

“Şanslı mı?” Millicent’ın yüzü kızardı.

O öğleden sonra onu toplamak için Helen Teyzesi uğradı; artık Millicent’ın hayattaki en yakın akrabası oydu ve iki gözü iki çeşme ağlıyordu. Geniş siyah bir şapka takmıştı ve Millicent burnunun sürekli aktığını tiksintiyle fark etti. Kadın “Zavalılık” deyip Millicent’a sarıldı. Millicent’ın elinde Montmorency vardı, oyuncak köpek birazcık yanmıştı. Millicent nazikçe teyzesinin kollarından kurtuldu.

Millicent başka bir okula yazılmak istemediğine çoktan karar vermişti. Önümüzdeki ay on dört yaşında olacaktı ve illa okula gitmesi gerekmiyordu. Teyzesiyle birkaç ay yaşadıktan sonra, “Biliyor musun, bence benden iyi hemşire olabilir” dedi. Helen Teyze bunu duyduğuna çok sevinmişti. Böylece bu sorunlu kız onun himayesinden çıkacaktı; aslında savaş sırasında bakması ve koruması gereken iki yeğeni vardı. Millicent Swallow dışındaki yeğeninin ismi Maud Finch idi. Savaş zamanında böyle geniş aileler çok yaygındı. Ama bu darlıkta iki çok fazlaydı.

Helen Teyze yerel kadın enstitüsünün başındaydı ve idari uygulama gereği Ealing Common’daki yerel sanatoryumun da yönetim kurulundaydı.

Sanatoryum Roma Katolik piskoposunun gözetimindeydi ve katı düzenlemelere göre en genç hemşirelere bile “hemşire”* diye hitap etmek zorunluydu. Manastırdaki rahibeler kadar sade giyinir ve onlar kadar ölçülü davranmaya çalışırlardı. Millicent işe hemen kabul edildi. Hemşirelere ihtiyaç vardı. Millicent çok genç bir hemşire olarak –artık ona Swallow Hemşire diyorlardı– bir başka genç acemi olan Appiah Hemşire’yle küçük bir odaya yerleştirildi, Hemşire Appiah’ın *Barbados Gleaner*’dan fotoğrafları kopartıp büyük kırmızı bir cilde yapıştırmak gibi bir huyu vardı. Başlıca ilgi alanı

* Sister (İng.).

adada düzenlenen güzellik yarışmalarıydı ve Hemşire Appiah'nın bunlardan birinde birinci olduğu söyleniyordu; bu yüzden hastalar ona Güzel Hemşire diyordu ama Millicent'a göre bir güzelliği yoktu. Aslında Millicent onu görür görmez hoşlanmamış, başına dert açacak fırsat kollamaya başlamıştı.

1944 kışında Batı Londra'da dizanteri salgını baş göstermiş, özellikle zayıf b nyelileri etkileyip kusma, ishal ve karın kramplarına neden olmuştu. Bu her çeşit sıvı bolluğunda hemşireler işlerini yenilere havale etmekten memnundu. Hal böyleyken Swallow Hemşire ve Appiah Hemşire dahil hepsi göreve çağırıldı. Millicent şimdiden bu mesleğe girdiğine pişmandı. Bir akşam usulca teyzesinin sanatoryumdaki uzun bir koridorun sonunda yer alan ofisinin kapısını çaldı. "Bence benimle gelmelisin" dedi. Ciddiyeti ve sakinliği teyzesini etkilemişti ve parmak uçlarında sessizce koridoru geçtiler.

   koğuşun yanından geçtiler, koğuşlardan öyle bir inleme ve ağlama kakofonisi yükseliyordu ki Millicent elleriyle kulaklarını kapattı. Teyzesi onu payladı: " yle yapma hemşire. Kötü görünüyor. Hepimiz Tanrı'nın çocuklarıyız." Sonra iki kadın aynı anda  a- a- a'ya çok benzer,  zg n Karayip müziğini işitti, bu ses ancak hemşirelerin dinlenme odasından geliyor olabilirdi. Helen dikkatle Millicent'a baktı. "Beni bu yüzden mi çağırdın?"

Genç kız onaylayıp utanıyormuş gibi başını eğdi. Suçun Appiah Hemşire'nin üzerine kalacağını çok iyi biliyordu. "Anlaşıldı" dedi Helen. "Bir işi halletmenin birden çok yolu vardır."

Appiah Hemşire ve diğer gürültücü eğlence düşkünleri iki hafta içinde Hounslow'daki bir akıl hastanesinde görevlendirilerek gönderildi, böylece Hemşire Appiah'la paylaştığı k  uk oda Millicent'a kaldı. Gerçi mek n hâlâ nispeten sıkışıktı ve birkaç gün geçmişti ki Millicent'ın kapısı çalındı. "Millicent Hemşire! Millicent Hemşire! Tanrı sizinle olsun!" Millicent hemen davetsiz misafirin kokusunu almıştı. Bir annenin yanında yaşı anlaşılmayan genç bir kadın vardı, gergin bir el hareketiyle durmadan saçlarını fır alıyordu.

" zel dostlarımı senin gözetimine veriyorum" dedi Helen ona. "İşte Finch Hemşire."

Peki bu soluk yüzlü haylazın ne özelliği vardı? Onun Millicent'ın kuzini olduğunu o dönem sadece Helen Teyze biliyordu. Savaş zamanında iltimasa iyi gözle bakılmıyordu. Kısa süre sonra rahat-

sız ve yas tutan hastaları hakkında “notları” derleyip toparlamak için yalnız bırakıldılar, bu hastaların çoğu Maud’a göre ölümün kıyısındaydı.

“Evet, Finch Hemşire” dedi Millicent. “Doğru yuvaya uçtun. Finch ve Swallow.* Anne babalarımız bize fırtınaya yakalanmış iki kuşun ismini vermiş. Yok, fırtınaya değil. Kasırgaya. Gök gürültüleri ve şimşekler.” Elinde olmadan ürperdi.

Nekahet döneminin ardından Maud Finch de Ealing Common’daki şehir hastanesine alındı; hem annesini hem de babasını önceki sene son salgında kaybetmişti. Yeni bir hemşire büyük nimetti. Finch şimdi Lambeth’teki evini annesinin ve anneannesinin yangında ölümünün ardından yeni bir ev aramakta olan Millicent Swallow’la paylaşmaya razı olmuştu. Elbette o da St. George’ta eğitim görecekti; savaş hizmetine hazırlanan kadınlar burada toplanıyordu. Doğal olarak sonunda iki genç kadın arkadaş oldu.

Maud, Oxford Caddesi’ndeki büyük bir mağazada manifaturacı asistanı olarak çalışan Harry isimli genç bir adamla “görüşüyordu”. Millicent genç kızın davranışlarını yakından izliyordu. Bir cumartesi akşamı Maud eski manastırın yerindeki Bermondsey Eğlence Bahçesi’nde bir buluşmaya gidecekti. Harry kapıya gelmeden Millicent, Maud’a “Sakin seninle ‘ilişkiye girmesine’ izin vereyim deme” dedi.

“Bunu neden yapsın ki?”

“O bir erkek sonuçta değil mi? Erkeklerin elleri terlidir. Hisse dersin, göreceksin sen de.” Millicent, Harry’ye güvenmiyordu; deve tüyü paltosundan ve briyantınli saçlarından hoşlanmıyordu. Yine de Maud artık on altı yaşındaydı ve kendi hayatını kazanıyordu.

Eğlence bahçesine giriş altı peniydi ve Harry ödedi. Bir sirk çadırı tezgâhından da bira maşrapası satın aldı, sonra tepelerinde süzülen baraj balonuna işaret etti, Millicent bu manzara karşısında belli belirsiz korkuyla dolmuştu. Maud içmeye alışkın değildi. İlk bardağına el attığında Harry, “İşte benim kızım” dedi. “Dik kafana. Aldığım yerde daha çok var.” Millicent onun erken saatlerde içmeye başladığını fark etmişti; biraz geveleyerek konuşuyor, yanlış sözcükleri vurguluyordu. “Ağaçların arasında yürüyelim ister misin? Elbette istersin. Ağaçlarda ne olacak, değil mi?” Çadıra geri gidip

* Saka ve kırlangıç.

bir maşrapa bira daha aldı. “Bu sana iyi gelecek Maudie. Yanaklarına biraz renk gelsin. Bir saniye dur. Şu çalının arkasına patlatacağım.”

Harry pantolonunun düğmelerini açıp işedi, Maud hayretler içinde kalmıştı. Daha önce ömründe böyle bir şey görmemişti ve hızla eğlence bahçesinin kalabalık alanlarına doğru yürümeye başladı. Harry ona yetişip kolunu kızın omzuna attı. “Doğal bir şey ama değil mi? Köpekleri bunu yaparken görüyorsun. Köpekleri her şeyi yaparken görüyorsun. Doğru değil mi? Köpeğin hayatı böyle Maudie.”

Harry ağaçların kuytusuna doğru yürüyordu ama Maud rezalet çıkmasından korktuğu için debelenmedi ve bağırmadı. “İşte geldik. Burası çok hoş. Hem güzel hem de rahat. Sen uzaniver prensesim. Harry seninle ilgilenecek. Sana söz.”

Harry onun yanına uzandı, göz ucuyla onu izliyordu. “Seninle küçük bir oyun oynayabiliriz. Hoşuna gider değil mi? Bir sakıncası da yok, var mı?” Maud’un bacağına dokundu ve Maud bacağına çekti, soluk soluğaydı. “Korktun mu? Korkutmak istemedim.” Sonra Maud’un bacağına tuttu ve kendine doğru çekti, aynı zamanda elini eteğinden yukarı götürdü. “Haydi dut ağacının etrafında dönelim” dedi. Pantolonunun düğmelerini açtı ve Maud’un üzerine yattı. “Hoş ve pembe prenses. Hoş ve pembe.” Kızın külotunu çıkardı. “Haydi, haydi, haydi. Nişan Al! Kızın içine öyle şiddetle girdi ki biri onları izliyor olsaydı çocuğun kızı bıçakladığını düşünebilirdi. Harry kızın üzerinden yana yuvarlanıp gözlerini göğe dikti. “Bundan kimseye bahsetmeyeceksin değil mi prenses? Hem hemşiresin falan.”

Maud geçirdiği şoku ve histerisini Millicent’tan saklamak zorundaydı; bunu kimse öğrenemezdi. Muhtemelen fazla çalışmaktan migren olduğunu söyledi ve karanlık bir odada yatmaya çekildi. Yemek yemiyor ama arada sırada yüzünde Millicent’a hüzün ya da çaresizlik gibi görünen bir ifadeyle evde dolaşıyordu; Millicent migren hakkında pek bir şey bilmiyordu ve bunların hastalığın belirtileri olduğu kanaatine vardı.

Sonra Maud karın ağrıları çekmeye başladı ama mahalle doktoruna gitmeyi kabul etmiyordu. Millicent ona “Çok solgun görünüyorsun. Demir hapı alman gerek” dedi. Maud’un âdeti geciktiğinde hâlâ hamile olma olasılığını reddediyordu. Kendi kendine stresten

olduğunu söylüyordu. Ama iki hafta içinde anladı; anlamasına sebep olan şey herhangi bir dış emare değil, karşı çıkılamayacak bir histi. Karnında bir çocuk vardı.

Birkaç ay durumunu gizleyip şehir hastanesine devam etmeyi başardı. Bedenini gizleyen bol örgü kazaklar ve elbiseler giydi. Doğuma kadar hamileliğini gizleyememesi için bir neden olmadığını düşünüyordu. Bu rezaleti asla hiç kimse öğrenmeyecekti. Fakat kısa süre sonra artık kuzinine yalan söylemek ve durumu gizlemek için çok geçti. Belirtiler çok belirgin ve inatçıydı. Sakince Millicent'ın odasına gitti.

“Bir bebeğim olacak.”

“Neyin olacak?”

“Bebeğim. Bir insan.” Sonra oturdu ve ona Bermondsey Eğlence Bahçesi'ndeki tecavüzü anlattı.

Millicent hemen kürtaj konusunu açtı. Hastanede çeşitli tozlardan, çeşitli aletlerden bahsedildiğini duymuştu.

“İçimde ölmesini istemiyorum. Gece gündüz bir ceset taşımak istemiyorum. Ya karnımda çürümeye başlarsa?”

“Ama o iş öyle değil.”

“Nereden biliyorsun? Ya kokmaya başlarsa?”

“Kendi kendinin moralini bozuyorsun Maud.”

“Hayır, ben içimden doğal yollarla çıkmasını istiyorum. Sonra onu ne yapacağıma karar veririm.”

Vakti gelince ilk kasılmalar başladı. Millicent basit hastane prosedürleri konusunda eğitimliydi ve hemen bir tencere su kaynattı. Arkadaşını yıkadı, sonra doğum için hazırlandı. “Çok kuvvetli itme” dedi. “Kendiliğinden çıkacak. Evet, kafasını gördüm. Şimdi çıkıverecek.”

Maud gözlerini duvar kâğıdına dikmişti. Sanki kendiliğinden hareket ediyordu.

Bebek sonunda doğdu, ardından gözü kapalı annesinin memesini aramaya başladı. Ağlıyordu ama Maud bu feryatlarda bir özür sezdi. Millicent bu beklenmedik doğumu Montmorency'yle değerlendirmiş ve ikisi de bebeğin ölmesi gerektiğinde karar kılmıştı. On beş dakika sonra plasenta da çıktı ve Millicent göbek bağını sebze bıçağıyla kesti. İki kız birkaç saniye bakıştı. Sonra Maud başıyla onayladı. Millicent yatağın üzerindeki yastıklardan birini alıp bebeğin ufak bedenine bastırdı. Bebek ağlamadı, sadece

beklenmedik ağırlığın altında huzursuzlandı, sonunda hareketsiz kaldı. “Şimdi ondan kurtulman gerek” dedi.

“Nasıl?” Saklanacak bir yer arar gibi odaya bakındı.

“El çantan.”

“El çantam mı?”

“Alışveriş çantası. Ne olursa.”

“Peki sonra?”

“Kurtul ondan. Nehre götür. Denize akıp gider. Ya da nehir ağzına.” Ağzından çıkanları kulağı duymuyordu. “Önemli değil. Artık seninle bir ilgisi kalmayacak.”

“Ya yüzeye çıkarsa?”

“Çıkamaz. Hem zaten karanlık olacak. Gece yarısından sonra köprüye git.”

“Köprüde görürler beni.”

“Hızlı hareket edersen görmezler. Düşerken bakmak için kenara yaslanma. Yürümeye devam et.”

Maud üzerinde koyu renk bir palto ve elinde siyah bir çantayla Lambeth Köprüsü’ne dört yüz metre kadar yürüdü. Gece yarısını biraz geçiyordu ve sokak boştu ama duyduğu her ses karşısında irkiliyordu. Bağırma dürtüsünü sürekli bastırıyordu. Ayak sesleri duyduğunda donup kaldı ama sesler bir yan sokağa ilerledi ve köprü yeniden sessizliğe büründü. Daha hızlı yürümeye başladı ve kısa süre sonra köprü bendine vardı.

Çantayı duvardan atmak, ondan tek seferde kurtulmak istiyordu ama çantanın kıyı şeridine düşebileceğini fark etti. Maud da köprüde yürümeye hazırlandı. Suyun derinleştiği yere geldiğini anlar anlamaz çantayı nehre savurdu, düştüğünü duymadı. Oradan hemen uzaklaştı. İş bitmişti. Köprüden yola geçerken bir arabanın farları gözlerini kamaştırdı. Ürktü ve sürücü korna çalıp aniden direksiyon kırana kadar yerinden kıpırdayamadı.

Adam arabayı durdurup araçtan indi. “İyi misiniz?”

“İyi mi?”

Köprünün yanında bir polis telefon kulübesi vardı; sürücü oraya gidip ahizeyi kaldırdı. Birkaç dakika içinde yanlarına bir polis arabası geldi. Sürücü hâlâ onu sakinleştirmeye çalışıyordu ki polis memuru Maud’un eteğindeki büyük kan lekesini fark etti.

“Belki de bir şey arıyordunuz” dedi memur.

“Evet. Doğru. Bir şey arıyordum.”

“Ne arıyordunuz?”

“Sanırım bir çocuk.”

“Çocuk mu? Sizin çocuğunuz mu?”

“Artık önemi yok. Emin ellerde o.”

“Ama ona ne olduğunu biliyorsunuz.”

“Bilmiyorum. Nerede olduğunu bilmiyorum.”

“O zaman burada ne arıyorsunuz?”

“Burada ne mi arıyorum? Nehrin denize aktığını duyabiliyorum. Her şeyi beraberinde götürüyor.”

“Bence benimle gelmelisiniz hanımefendi. Burada fena üşütürsünüz. Size sıcak ve rahat bir yer bulmalıyız.”

Onu nazikçe polis arabasına oturtular ama karakola yaklaşırken Maud telaşa kapıldı. Nereye gittiklerini bilmek istiyordu. Karakolun kapısına vardıklarında içeri girmek istemedi. “Orada bir nehir var. Üzerinden geçemem. İçinde görmek istemediğim şeyler var.” Emniyetin bekleme odasının bir köşesinde onu bir koltuğa aldılar ve kıpırdamadan oturdu. Onu muayene edecek olan doktor gelene kadar gözlerini yerden ayırmadı. Yakın zamanda doğum yaptığı hemen anlaşıldı, bebeği nehre bıraktığı tahmin ediliyordu. Savaş sonunda terk edilen bebek sayısı artmıştı, istenmeyen ve gayrimeşru bebeklerin en büyük depolarından biri de Thames Nehri idi. Polis memurunun bazı şüpheleri vardı.

“Alman mı?” diye sordu.

Maud onun ne kastettiğini anlamadı. “Savaş esiri mi?” diye ekledi. “Genelde onlar oluyor.”

Maud, Ealing Common’daki kendi hastanesine götürüldü ve onu gözetime alması için görevli başhemşire çağrıldı. Görevli başhemşire ne yazık ki Helen Teyze’ydi. Helen son aylarda öyle çok bebek katli vakası görmüştü ki Maud’u Millicent’in sorumluluğuna vermeden önce ona uyku hapi yazdı. İki kadın arasında erken doğum ve bebeğin öldürülmesi konusunda birtakım dolaplar döndüğünden zaten şüpheleniyordu ama sessiz kalmayı tercih etti. “Tahmin edebiliyorum, bana anlatmana gerek yok. Savaş yeterince kanlı” dedi Maud’a.

Swallow Hemşire bu beklenmedik buluşmanın ardından kordorda yürürlerken “Odamız hoş ve rahat” dedi. “Sana banyo yaptıracağım. Gecenin bu vakti duş boş olur. O polisler sana pek iyi bakmadı değil mi? Ama en azından seni bir şeyle suçlamadılar.”

Koşu hastalar için iyi havalandırılıyordu. Ani esintiler ve rüzgârlar yatakların beyaz plastik bölmelerini havalandırıyor, o zaman Maud'a hastanın ruhu olağanüstü rahatsız olmuş gibi geliyordu. Ama sanatoryum ortamına alışmıştı.

Bir zamanlar yaşadıklarını kimsenin öğrenemeyeceğinden emindi. Ama skandaldan, en çok da herkesin öğrenmesinden korktuğundan öğretmen okuluna bir mektup yazıp genç öğretmen açığı olan Yeni Zelanda'ya göç etmeye karar verdiğini açıkladı. Böylece Maud'un geçmişi tamamen gizlenmiş oluyordu.

Birkaç ay sonra Maud diğer bazı hastane sakinlerinin basit eğitimine katılacak kadar iyileşmişti. Genç bir doktora bir zamanlar öğretmen olduğunu söyleyiverdi. Mesela İngilizce öğretmeni. Ya da tarih. Hastalara, özellikle okuma yazma bilmeyenlere ders vermekten de memnundu. Maud ve Millicent birkaç ay içinde tıpkı Lambeth'teki evde olduğu gibi beraber St. George Hastanesi'ne yerleşti ve bu ortak hayattan son derece memnun görünüyorlardı. Tıpkı kız kardeş gibi oldukları söyleniyordu.

3. Bölüm: Tesco

Bayan Swallow tam evinden çıkıyordu ki Bay Cadmus kendi evinin ön bahçesinde belirdi. Bayan Swallow, “Ne hoş bir sabah” dedi. “Aydınlık ve berrak.”

“Şimdi sayende daha da aydınlandı Bayan Swallow.”

“Pek sanmıyorum, Bay Cadmus.”

“Theodore. Bir Bizans imparatorunun adını taşıyorum.”

“Theodore.”

“Uydurma imparatorluk sözcüğü.”

“Bunu aklımda tutacağım.”

“Sabahları erkencisin sevgili hanımefendi.”

“Tam da Maud’a seslenmek üzereydim.”

“Öyle mi?”

“Cuma günleri beraber taksi tutup Barnstaple’a gidiyoruz. Alış-veriş günü.”

“Taksi mi! İzin verin sizi ben götüreyim!”

“Yok, olmaz. Bunu duymamış olalım.”

“Bana büyük bir iyilik etmiş olacaksınız Bayan Swallow. Bana kırsal kesimi gösterirsiniz.”

“Ama benzin—”

“Lafı bile olmaz. Benim de alışveriş yapmam lazım. Ben insan değil miyim?”

“Maud’la bir görüşeyim de. Bayan Finch’le.”

“Lütfen.”

Bayan Swallow komşusunun iki adım ötedeki kapısına yürüdü. Maud Finch onun zili çalışından bir şeyler döndüğünü anlamıştı. Üst kattaki penceresinden ikisinin konuştuğunu görmüş ve hızla merdivenlerden inmişti.

“Maud, Bay Cadmus kibarca arabayla bizi Barnstaple’a götürmeyi teklif etti.”

“Bizi arabayla götürmeyi mi teklif etti?”

“Evet tatlım, arabasıyla.” Pek saklayamadıkları bir heyecanla birbirlerine baktılar.

“Olur mu dersin Millicent?”

“Neden olmasın?”

“Bizi pek tanımıyor. Aslında hâlâ yabancı sayılırız.”

“Artık genç hemşireler değiliz. Şaşıracaksın Maud ama biz kırk yaşını aştık.”

“Şimdi aynı şeyi düşündüm.”

“O zaman yetişkin olduğumuzu da fark etmişsiniz. Bizi kaçırmıyor Maud, arabayla Barnstaple’a götürüyor.” Başını hafifçe kaldırdı. “Bence reddetmek kabalık olur. Hem ona biz yol göstereceğiz. Kırsal kesimi görmek istiyor. Kalın giyin. Hava epey serin.”

Theodore Cadmus arabasını evinin yanından geçen dar bir yola park etmişti. İki hanım onu bahçelerinin önündeki çimenli yol kenarında bekliyordu. Millicent Swallow, arkadaşına sordu, “Nerede oturmak istersin? Önde mi arkada mı?”

“Hiç fark etmez.”

“Bence ben öne oturayım. Yol tarafında daha iyiyimdir.”

Maud Finch bozulduysa bile belli etmedi. Artık buna alışmıştı.

Rahatça koltuklarına geçtiklerinde Millicent ipleri eline aldı. “Önce seni köyden geçirip yolda çeşitli ilgi çekici yerleri göstereceğiz.” Ani bir hamleyle hareket ettiklerinde Maud el çantasına yapıştı.

“Şimdi solumuzda postaneyi ve büyük mağazayı göreceğiz.”

“Her şey ateş pahası” diye söylendi Maud.

“Biraz öyle. Ama bazen gerekiyor. Mağazayı Watson’lar işletiyor.”

“Çok hoş bir çift.”

“Gerçi Bay Cadmus onları biraz avam bulabilir. Londra’dan geldiler. Bay Watson sanırım polis memuruydu.”

“Görüşüne saygı duyarım sevgili hanımefendi.”

“Solda birahane var. Nell Gwynne.”

“O büyüleyici kadını duymuştum” diye mırıldandı Cadmus.

“Ne yazık ki İngiltere’dekilerin en iyisi değil.”

“Ama pano resminde ne kadar güzel görünüyor.”

“Sanatsal özgürlük.”

“İngiliz *pub*’ı beni çok heyecanlandırıyor. Hayatım boyunca ondan bahsedilen şeyler okudum.”

“Biz içeri girmeyiz” dedi Bayan Finch.

“Aa yok.” Bayan Swallow sohbetin dışında kalmak istemedi.

“Cumartesi akşamlarının o gürültüsü! Sidney elinden geleni yapıyor, ama...”

Sidney, Nell Gwynne'in barında çalışıyordu. Küçük Camborne'a küçük bir valiz ve deniz pusulasıyla gelmişti. Herkese mesleğinin dalgıçlık olduğunu söylemiş ama bu durum pek kimsenin ilgisini çekmemişti.

"Bay Cadmus, buradan sola dönersen bu küçük yol bizi kili-
semize götürür."

"Ah! Ne hoş."

"Kilisemizle gurur duyuyoruz."

"Tarihi yedinci yüzyıla dayanıyor" diye ekledi Millicent Swallow.
"Gerçi çoğu kısmı sonradan yapılmış. Kilise papazımız tarihe pek meraklıdır."

"Bilgili bir papaz. En ideali bence."

"O tam anlamıyla bir papaz değil" dedi Maud Finch. "Bunu açıklamak zor. O bir kilise papazı."

"Ama din adamı değil mi?"

"Tabii" dedi Bayan Swallow. "Vaazları pek güzeldir."

Artık Barnstaple'in yolunu tutmuşlardı, çamurlu tarlaları ve çiftlik meydanlarını, eski taş duvarları ve ormandan geriye kalan ağaç öbeklerini geçtiler. Millicent Swallow'a göre Bay Cadmus arabayı çok hızlı sürüyordu ve endişesini belli etmek için arada sırada arkadaki Maud'a bakıyordu. Bayan Finch bu durumu görmezden geldi ve onun yerine Bay Cadmus'a genel olarak Devon'dan, özel olarak da Barnstaple'dan bahsetti. "Biz burada şanslıyız Bay Cadmus, hava durumu ve manzaralar bakımından. Korkunç *miskin* bir bölge ama biz umursamıyoruz. Fark ettin mi? Hava insanın uykusunu getiriyor."

"Ben hiç yorulmam Bayan Finch. Hep hazırım. Hep hazırlıklıyım."

"Çok mantıklı. Şurası Taw Nehri. Gördüğün gibi çok sakindir. Bence Barnstaple'ı seveceksin. Belli bir asaleti var, bilmem anlatabildim mi?"

"Anlıyorum. Asalet pek hoş."

"Pazara da uğramalıyız" dedi Millicent Swallow.

O an Bay Cadmus aniden direksiyonu kırdı, araç neredeyse yoldan çıkacaktı. Yandaki bir tarladan yola fırlayan tilkiden kaçmak zorunda kalmıştı. Sonra bir an sessizlik oldu, ardından Bayan Finch'in küçük çığlığı ya da acı cıyıklaması işitildi. Millicent arkaya döndü. "İyi misin Maud?"

“Sanmıyorum. Bilmiyorum.”

“Bana gayet iyi görünüyorsun.”

“Sarsıntıdan olacak.”

“Özür dilerim sevgili hanımlar. Tilkiye çarpmak pek akıllıca olmazdı. Bence hepimiz sağlamız, öyle değil mi?”

“*Birazcık* yavaş gidebilersen” dedi Millicent.

“Elbette. Atasözlerindeki salyangozlar gibi olacağız.”

“Sonra da güzel bir fincan çay içebiliriz” dedi Maud.

Barnstaple’a vardıklarında Bayan Finch sanki başına gelenlerden sonra parçalara dağılmaktan korkuyormuş gibi arabadan çok dikkatli indi. “Biraz başım dönüyor” dedi arkadaşına.

“Çay” dedi Millicent kararlılıkla.

İki hanım Barnstaple’a gittiklerinde sık sık kale duvarı yanındaki Eski Çayevi’ne uğrarlardı. Çayevi’ni Küçük Camborne sakinlerinden Jennifer Pound işletiyordu. O sabah yanlarında cart sarı palto giymiş, kravatlı, tuhaf görünümlü bir adam getirdiklerinde şaşırıp kalmıştı. Millicent pek saklayamadığı heyecanıla “Jenny, yeni komşumuzla tanış” dedi.

“Sahi mi?” Belirgin bir aksanı vardı. “İyi günler yeni komşu.”

“Size de iyi günler canım. Küçük eş dost çevrem gitgide büyüyor.”

“İngilizceniz güzelmiş.”

“Annem. Bridport’luydu. Bu yüzden Devon’ı bu kadar seviyorum.”

“Exeter’li dediniz diye hatırlıyorum ama” dedi Maud.

“Sevgili hanımefendi, benim için hepsi yeni ve heyecan dolu.”

Bayan Finch ve Bayan Swallow birbirlerine baktı. Komşularıyla ilgili daha öğrenecekleri çok şey vardı. “Bir demlik çay isteyeceğiz” dedi Maud Finch. “Bay Cadmus da...” Finch ona doğru döndü.

“Küçük bir espresso lütfen. Çok koyu. Çok tatlı. Beni canlandırıyor.” Bayan Swallow elini boğazına götürdü.

“Onu daha bulamadılar.” Jennifer Pound fincanlar ve tabaklarıyla masalarına döndü.

“Kimden bahsediyorsun tatlım?” Maud Finch konuyla çok da ilgilenmemişti aslında.

“Tecavüzcüden. Ona Barnstaple canavarı diyorlar.”

“*Tecavüzcü* mü? Aman Tanrım.” Bayan Swallow yerel haberleri takip etmemişti.

“Dört gece önce olmuş. Sinemanın dışında.”

“Aman Tanrım.”

“Sonra da iki gece önce. Dinlenme tesisinin orada.”

“Korkunç” dedi Millicent Swallow. “Bugünlerde kimse güvende değil.”

“Herkesin başına gelebilirdi.” Jennifer Pound kötü haberlere bayılırdı. “İnsan düşünüyor. Bana kalırsa buraya gelen birileri olabilir. Görünüş aldatıcıdır.”

“En tehlikeli suçluların genelde en zararsız görünen erkekler olduğunu duymuştum” dedi Maud Finch.

Bay Cadmus araya girdi, “Çok doğru sevgili hanımefendi. Ben kilise korosu üyesi gibi görünen berbat caniler tanıdım. Avrupa onlarla dolu. Maceracılar. Şarlatanlar.”

“Ona hiç şüphe yok. İnsan duyuyor...” Bayan Finch’in Avrupa konusundaki düşünceleri bir yabancıya söylenmemeliydi.

“Bu gece uyuyamayacağım. Biliyorum.” Bayan Swallow telaşa kapılmıştı. “Bu kişinin sadece birkaç kilometre ötede olduğunu düşününce.”

“Korkma.” Jennifer Pound gülümsüyordu. “Sadece genç kadınlara saldırıyor.”

“Şimdilik. Neler yapabileceğini bilmiyorsun.”

“Sadece yatağın altını kontrol etmeyi unutma.” Jennifer Pound hâlâ gülümsüyordu.

Maud çayını zarifçe yudumladı. “Millicent sen paniğe kapılmadan Tesco’ya uğrasak iyi olur.”

Bay Cadmus onlara süpermarkette eşlik etmek istedi ama iki hanım ayrılımlarında ısrar etti. Satın aldıklarını yabancı sayılabilecek bu adama göstermek istemiyorlardı. Aslında sadece her eve alınan türden şeyler aldılar ama Bay Cadmus daha maceracıydı. Füme ördek, salamura ringa balığı, bir kutu lahana turşusu ve büyük bir kutu Alman simidi almıştı. Aldıklarını kasiyer kızın önüne koyarken gören Bayan Swallow hayretle kaşlarını kaldırdı. Bayan Finch durumu fark edemeyecek kadar telaşlıydı.

Eve dönerken yolda sordu: “Deterjanı unutmadın değil mi?”

“Unutmadım.”

“Yer temizleyiciyi?”

“Evet aldım. Ama sıvı mı alsam krem mi bilemedim.”

“Ben sıvıyı tercih ediyorum. Çok hoş kokuyor.”

Bayan Finch’e göre Bay Cadmus biraz durgundu; bilmediği bir melodi mırıldanıyor, arabayı öncekinden daha düzgün kullanıyordu.

“Barnstaple’ı nasıl buldun?” diye sordu Bayan Finch.

“Takdire şayan bir yer. Belki biraz romantizm eksik.”

“Pek sıcak bir övgü sayılmaz bu.”

“Dalkavukluk edemem Bayan Finch. Sadece gördüğüm doğruları söyleyebilirim. Biliyorum, dürüstlük her zaman en akıllıca tutum değildir ama elimde değil. Cadmus böyledir.” Bir an Bayan Finch’e dönüp baktığında gözleri nemlenmişti. “Beni affet.”

“Affedilecek bir şey yok. Sana tamamen katılıyorum. Barnstaple romantik bir yer değil. Başka nitelikleri var belki ama romantizm onlardan biri değil.”

“Kendine has bir cazibesi var.”

“Elbette.”

“Ama bilirsin ki cazibe yüzeyseldir.”

“Katılıyorum.”

Bayan Swallow şekerlemesinden birkaç dakika önce uyanmıştı. “Barnstaple karakter yoksunu mu dediniz?”

“Asla. Bir karakteri var.”

“Elbette, *Barnstaple* romantik bir yer.”

“Ah Bayan Swallow, romantizm kaypaktır. Havaidir. Parfüm ya da esinti gibidir. Geçmişte böyle düşündüğün olmadı mı? Ya da sezdiğin?”

“Gerçekten bilemiyorum Bay Cadmus.”

“Burada dostlar arasındasın. Bana güveneceğin günler gelecek. Biliyorum.”

4. Bölüm: Zavallı Isolde

Papağan karantinadan çıkmıştı. Bay Cadmus arabasından elinde kafesle indi, meşhur sakini de içindeydi. Hanımlar kendi pencere kenarlarına gitti ve kuşun gelişinden biraz memnun oldular, gagasındaki koyu ametist renk dikkatlerini çekmişti.

Bay Cadmus ertesi gün ikisine de ayrı ayrı, “Isolde’ye layıkıyla takdim edilmelisin. Resmi bir merasim düzenlemeliyiz. Şarkılar söylemeliyiz” dedi.

Hanımlar bu fikre bayılmasa da razı oldular; evi görmeye can atıyorlardı. Salı akşamı uygun vakitte, saat altıda beraberce kapısını daydılar. Bay Cadmus ikisini de yanaklarından öperek karşıladı, hanımlar bu ritüeli illa hoş karşılamasalar da artık bekler olmuşlardı. Eve girdiklerinde Bayan Finch havada iyi cinsten Çin restoranlarıyla bağdaştırdığı hafif ama fevkalade bir parfüm kokusu aldı.

Bayan Swallow koridordaki floklu duvar kâğıdına vurulmuştu. “Ah ne harika. Şu gül rengi ve açık bej müthiş görünüyor. Şam işi mi?” Bay Cadmus onları ön bahçeye ve yola bakan odaya aldı. Cilalı ahşap parkenin üzerinde göz alıcı fil ve kule desenleriyle bezeli geniş bir kilim vardı; pencerenin dibine bir divan yerleştirilmişti, yanında da üzerinde yeşim rengi lamba duran bir sehpa vardı. “Antikacılarınıza gittim” dedi. “Makul seçimler yaptım.” Bu arada lake yazı masasını, fildişi portatif masayı, George döneminden iki koltuğu ve koltukları işlemeli iki kolçaksız sandalyeyi süzüyordu. İki hanım divanda oturmuştu, bu arada Isolde durmadan pençe değiştiriyor, Bayan Finch’e göre onları düşmanca gözlerle izliyordu.

“Cennet gibi bir oda” dedi Bayan Swallow. “Pek cüretkâr.”

“Umarım fazla cüretkâr, fazla gayri İngiliz değildir.”

“Hiç de değil. Hoş bir havası var.”

Bayan Finch gergin gergin papağana bakıyordu. “O zaman bu Isolde.”

“Evet. Zavallı, hazin Isolde.”

“Nedenmiş o?”

“Belli değil mi? Eşini kaybetti. Tristram. Etle tırnak gibiydiler. Tek bir kuş gibi. Ama gün geldi, Tristram düşüp ölüverdi.”

“Kalpten mi?”

“İshalden.”

Isolde büyük ölçüde maviydi, yeşil çizgileri ve beneklerinin yanı sıra kavisli gagasının üstünde ametist kırmızısı bir leke vardı.

“Nasıl baş etti?” Bayan Swallow hemen anlayışlı bir hale bürünmüştü.

“Baş etmek mi? Avutmak mümkün olmadı. Ama dayandı.” Hâlâ Bayan Finch’e dik dik bakan kuş bir yarfıstığı alıp gagasıyla kırdı; Bayan Finch kuşun etli ve şişkin dilini biraz müstehcen bulmuştu.

“Papağanların çok uzun yaşayabildiğini duymuştum. Altmış yıl yaşayabildikleri doğru mu?” dedi Bayan Swallow.

“Siktir git, ihtiyar kaltak.”

Üçü de şaşkınlıkla ve biraz telaşla kafese bakakaldı. Kuş konuşmuştu.

Bay Cadmus duruma içerledi. “Bu lisanı benden öğrenmedi.”

“Karantinadandır” dedi Bayan Finch. “Orada nasıl tiplerin çalıştığını bilemezsiniz.”

“Defol, seni ihtiyar kancık.”

Bayan Swallow kulaklarını parmaklarıyla kapattı ve Bay Cadmus alelacele kafesin üzerine siyah bir örtü attı. Papağan ciyakladı, sonra sustu.

“Kuşun bir suçu yok” dedi Bayan Swallow. Bayan Finch bundan o kadar emin değildi.

“Ona bu sözcükleri korkunç biri öğretmiş. Hele bir de Montmorency’yi görsün. Korkudan ödü patlar!” Güldü ama Bay Cadmus’un evinin endişe verici koşulları karşısında derhal sustu.

Cadmus hâlâ çok öfkeliydi. “Ona ne oldu anlamadım. Daha önce hiç böyle sözler sarf etmemişti. Hem de misafirlere!”

“Sabırlı ol” dedi Bayan Finch. “Ona güzel sözcükler öğret. Minik köpek ya da pamuk şekeri gibi.”

“Papağan bu sözcükleri beğenmez Maud.”

“Hayır Millicent, bu sözcükler yavaş yavaş o korkunç ifadelerin yerini alacak. Onu çalıştırmalısın.”

“Bir papağanı mı çalıştıracam?”

“Demek istediğim bu değil.” Maud hayal kırıklığıyla başını salladı. “Kötü ruhları defetmelisin. Oyuncaklarının arasına asacak küçük bir haç var mı? Ya da bir kuş duası?”

Millicent, Maud'un önerisini beğenmemiştir. "Ne istiyorsun Maud? Kara Ayın mı düzenleyelim? Devlete şikâyet etmelisin Bay Cadmus. Bu karantina görevlileri işten atılmalı."

O akşam geç saatlerde yatağına çekilen Maud Finch yan evden yüksek sesli kahkahalar işitti. Sesin papağandan mı yoksa sahibinden mi geldiğini anlayamadı.

Pazar sabahı Bay Cadmus kiliseye giden hanımlara eşlik etti. Birkaç gün önce onlara, "İngiliz kiliselerini seviyorum" demiştir. "Çok sadeler."

"O zaman St. Leonard's'a gelmelisin." Bayan Swallow hevesliydi. "Papazımızla tanışırsın. Tony, Küçük Camborne için tam bir nimettir."

Böylece kararlaştırılan sabah küçük yolun dibindeki mahalli kilisenin yolunu tuttular. Bazı köylüler sundurmada durmuş, yeni gelenleri karşılıyordu. Bay Cadmus onları gerçek bir ilgiyle inceledi. Eğer burada serpileceksem önce *onları* anlamalıyım diye düşünüyor olmalıydı. Kardeş çiftçiler Ron ve Phil Appleby ile tanıştı, ikisi de al yanaklı ve güler yüzlüydü. "Harika" dedi.

Bayan Finch onlara, "Bay Cadmus yeni komşumuz" dedi. "Kendisi Akdeniz'den geldi."

"Sahi mi? Mart ayında karımla birlikte Malaga'ya gideceğiz."

"Katedrale bayılacaksınız efendim. Tabii bu tarzda değil." Bay Cadmus St. Leonard's'ın ön yüzüne baktı. "Yine de inanılmaz güzel." İki çiftçi ona merakla baktı; onlar bir şeyleri inanılmaz, hatıta güzel bulmaya alışkın değildi. Ortaçağ sundurmasından geçip balmumu, eski taş ve tuhaf uçucu bir parfümün sindiği iç kısma geçtiler. Vitraylı pencerelerin yerini çoktan şeffaf camlar almıştı ve eski sunağın önünde şimdi düz tahtadan bir masa duruyordu. Ahşap sıralarda yerlerini alırken Bay Cadmus, "Azizlerimi özledim" dedi. "Hem Meryem Ana nerede? Meryem Ana güzellik timsalidir. Burada olmalıydı."

"İngiliz sadeliğimizi sevdiğini sanıyordum" dedi Bayan Finch.

"Ama bazen aşırıya kaçıyor. Küçük bir mumdan ve bir tutam tütüden ne çıkar? Ya da tespihten?"

"Putperestlik."

"O zaman kâfirim ben. Tanrı yardımcım olsun. Caldera'da dediğimiz gibi *mea culpa*."

Cemaat toplandığında papaz siyah papaz giysisi ve beyaz kare yakalı keten cüppeyle önlerinde durdu.

“Tanrı Babamız ve Rabbimiz İsa Mesih’ten lütuf, merhamet ve esenlik sizinle olsun.” Papazın sesi yumuşak ve melodikti.

“Seninle de.”

“Bugün Rabbin yarattığı gündür.”

“Onun için sevinip coşalım.”

Bay Cadmus cemaatle birlikte söylemedi. Sözleri bilmiyordu ama öğrenmeyi aklına koydu. O zaman kendisini daha rahat hissedecekti. Bayan Swallow ona kendi dua kitabını vermek istedi. Bay Cadmus sayfaları arasındaki basılmış gül yapraklarını fark etti, birini sanki karmaşık bağlantı yapısını inceler gibi başparmağıyla işaretparmağı arasında tuttu. Bayan Swallow’un yüzü kızardı.

Papaz Anthony “Bana Tony deyin” Beaumont kaygılı yüzüyle ayinlerde papazlara yardım eden çocuklara benziyordu, bir zamanlar melek gibi görünüyordu olabilir ama bilinmedik kaygılar yüz ifadesini değiştirmişti. Kimsenin gözünün içine iki üç saniyeden fazla bakamıyordu; stresli olduğunda ya da bir şeye şaşırdığında sağ yanağında hafif bir tik belirliyordu; soğuk havalarda bile kolayca terliyordu. Ama sesi her zamanki gibi mütevazı ve yumuşaktı.

Mezmurlar ve İncil okumaları bittikten sonra Tony cemaate bir adım yaklaştı. Yedi şövalyelik erdemi ve bunların cesaret, cömertlik, merhamet, adalet, asalet, inanç ve umudu içermesi gereken modern centilmenlik kurallarıyla bağı konusunda bir vaaza başladı.

“Komşularımızı sevgi ve anlayışla kucaklayın” dedi. “En büyük Hristiyanlık erdemleri en küçük yerlerde hayata geçirilebilir. Küçük köyümüz buna bir örnek.” Bayan Swallow gururla dolmuştu, göz ucuyla Bay Cadmus’a baktı.

“Komşularımız arada sırada bizi hayal kırıklığına uğratar ya da kabul edilemez davranışlar sergilerse onlara karşı kalpsiz olmayın. Sabredin. En kötüyü değil, en iyiyi görmeye çalışın. O zaman Rabbimiz İsa Mesih’in huzurunu duyacaksınız.”

Bayan Finch, Bay Cadmus’un gözünün kenarını sildiğini gördü. *Kâfir değil o*, dedi kendi kendine. *Hristiyan*.

Bu Hristiyan’ı şaşırtarak içerideki odadan iki üç gitar getirilip cemaat üyelerine verildi, onlar da enstrümanlarını tıngırdatmaya,

bir tür pop marşı gibi görünen şarkı eşliğinde el çırpmaya başladılar. Tony farkında olmadan bir koro üyesinin uzun saçlarını okşamaya başladı, çocuk gülümsedi.

“Ey İsa, İsa,
Ey İsa, İsa, kurtar beni
Ey İsa, İsa, ışığını saç bana
Oymaklara
İyi hislerini yolla
Ah İsrail, ey İsa, İsa.”

Bay Cadmus daha önce hiç böyle bir şey duymamıştı ve iki arkadaşına hayretle baktı. Bayan Finch dudaklarını büzmüş, sessizliğini koruyor ama Bayan Swallow şarkıya katılmak için gönülsüz girişimlerde bulunuyordu. “İyi hisler” kısmıyla ilgili bir sıkıntısı var gibiydi, bu sözlerden önce duraksıyordu.

Koronun iki üç tekrarının ardından şarkı sona erdi. Gitarların yankısı kilisenin müziğe karşı koyuyormuş gibi görünen taş duvarlarında sadece bir an sürdü. Ardından bir sessizlik oldu ve Tony toplu duayı okumak için hazırlandı, sonra son bir kutsama için cemaate döndü.

“Rab bizi kutsa ve her kötülükten korusun, bizi sonsuz yaşama kavuştur.”

“Amen.”

“Rabbi kutsayalım.”

“Tanrı’ya şükürler olsun.”

Tony yavaşça kiliseden dışarı yürüdü ve cemaat üyelerini selamlamak için sundurmanın ötesindeki taşlı yola indi. Onu Bay Cadmus’la tanıştırdılar, Bay Cadmus iyice eğilerek selam verdi, az kalsın Tony’nin elini öpecek gibi görünüyordu; Tony hızla mendilini çıkarıp burnunu sildi. “Gerçekten etkileyici sözleriniz için Tanrı sizden razı olsun Peder.”

Tony Beaumont, “Peder” hitabına alışkın değildi ve ne diyeceğini bilemedi.

“Bu onun için bir ilk” dedi Bayan Finch özür diler gibi.

“Kiliseye ilk gidişi değil ama değil mi?”

“Bizim kiliselerimize ilk defa geliyor.”

“*Si quis autem in verbo non offenderit, hic perfectus est vir.*” Bay Cadmus ellerini uzattı.

“Pek anlayamadım” dedi Tony, kafasının karıştığı görülüyordu.

“Önemli olduğunu sanmam” dedi Bayan Finch. “Latinceyse kesin iyi haberlerdir.”

Bayan Swallow da onu yatıştırdı. “Çok mutlu görünüyor. Ne kadar hoş gülümsüyor.”

• • •

Koru’ya geri yürürlerken Bay Cadmus, “Umarım papazınızda iyi bir izlenim bırakmışımdır” dedi.

“Vaiz seninle tanıştığına çok memnun oldu” dedi Bayan Swallow. “Önümüzdeki hafta yapılacak etkinliğimize mutlaka davet edilmeni rica etti.”

“Etkinliğinize mi?”

“Evet, kilise restorasyon fonu için bir kış kermesi düzenleyeceğiz. Hepimiz kışa özgü bir şeyler getirip satıyoruz.”

“Kışa özgü şeyler nedir?”

“Aslında her şey olabilir. Eşarplar. Eldivenler. Yılbaşı tatlıları. Turtalar. Paltolar.”

“Ben sıcak şarap getireceğim” dedi Bayan Finch.

“Ah, senin şu muhteşem sıcak şarabın! Peki sıradan bir yabancı ne verebilir?”

“O yün şapkayı” dedi Bayan Finch. “Dün sabah taktığını gördüğüm.”

“Ama o epey eski.”

“Önemli değil. Söylememde sakınca yoksa, çok hoş görünüyor. Rus şapkası sanırım.”

“Sicilya.”

“Daha da iyi. Ömrümde gördüğüm ilk Sicilya şapkası demek.”

Böylece bir hafta sonra şapka büyük bir tantanayla St. Leonard’s’ın içinde düzenlenen kış kermesine götürüldü. Ortadaki koridorun her iki yanında tezgâhlar kuruldu ve Bay Cadmus her birini ziyaret edip kendisini tanıttı. Aslında köylülerin çoğu ismini biliyor ya da onu “iki numaradaki yabancı” diye tanıyordu. Bay Cadmus *brandy*’ye yatırılmış armut kavanozlarına, çocuk eldivenlerine, koku mumlara, kar maskelerine, portakal şekerlemelerine ve İngiliz kışının diğer tüm öteberisine yüzünde kocaman bir gülümsemeyle bakıyordu. Sidney, pencereleri ve pencere eşiklerini kırmızıya, mavîye ve beyaza boyanmış çam kozalaklarıyla süslemişti.

Bayan Finch, Bay Cadmus'a "Sıcak şarabım çok iyi gidiyor" dedi. "Sanki yabancı şarap gibi." Bu arada Bayan Swallow eşya piyangosu-na "yardım ediyor"du, beş poundluk biletler iyi bir amaç için olsa bile biraz pahalı bulunmuştu. Ödül, Nell Gwynn'in mülk sahibinin bağışladığı seçkin bir şişe *brandy* idi.

Akşamüstü tam gölgeler uzamaya başlamışken kilisenin ışıkları açıldı ve piyango biletleri büyük bir hasır sepete atıldı. Tony Beaumont öne çıktı, biletleri karıştırdı, sonra içlerinden yirmi sekiz numarayı seçti. "Sanırım" dedi Bay Cadmus öylece ortaya. "Evet. Yirmi sekiz! Bende!" Alkışlar arasında şişeyi kabul edip başının üzerinde salladı.

Birkaç dakika sonra Tony Beaumont'un tüm banknotları ve madeni paraları siyah bir bond çantaya döküp çat diye kapamasını ilgiyle izledi. Beaumont bu arada Bay Cadmus'a bakıp belli belirsiz gülümsedi.

"Sevgili papaz, bu karanlık köy yollarında güvenliğiniz için dua etmelisiniz."

"Hayır, hayır Bay Cadmus. Biz mutlu bir cemaatiz."

"Hem de dürüst mü?"

"Mutlu olmak dürüst olmaktır."

"Bunu benim Caldera'daki küçük adalılarıma anlatmalısınız. Onlara sürpriz olabilir."

"Adanıza aşına değilim. Ama adını duymuştum. Saint Paul'le bir ilgisi var mı?"

Theo başını iki yana salladı. "Yok maalesef."

"Tam ne olduğunu hatırlayamıyorum. Ama eminim bir ilgisi vardı. Sonuçta her şey birbiriyle bağlantılıdır değil mi?"

5. Bölüm: Kılıklı Adamlar

“Duydun mu? Postane soyulmuş! Silahlı bir soygun. Tüm polisler orada!” Bayan Finch derhal Bayan Swallow’un kapısına koşmuştu.

Bayan Swallow sordu: “Yaralı var mıymış?”

“Ayağım bahçe çitime takıldı. Tüm anahtarlarım birbirine girdi. Yaralı mı? Sanmam. Ama orada bir ambulans vardı! Biri de silahtan bahsetti!”

“Aman Tanrım!”

Bay Cadmus kapıya çıktı. “Nedir bu velvele?”

“Bir soygun!” Hanımlar neredeyse koro halinde cevap vermişti.

Bay Cadmus kapıdan dışarı çıktı. “Nerede?”

“Postane.” Tüm o telaşe içinde Vahşi Batı bile diyebilirlerdi.

Buna karşın Bay Cadmus komşularından daha çok meraklanmıştı. “Bence anayola yürüyelim. Ve gözümüzü açık tutalım.”

Sanki bütün köy kapılardan çıkmış, postanenin yanındaki yola dökülmüştü. Yüksek sesle olay anlatılıyor, bir silahın ateşlendiğinden ve kızlar okulunun olduğu mahallede çığlıklar işitildiğinden bahsediliyordu. Polis bunların hiçbirini doğrulamıyordu. Bir şey çalındıysa bile neyin çalındığından kimse emin değildi. Kraliçenin bir fotoğrafı ters çevrilmiş ve birtakım sigaralar ortadan kaybolmuştu. Hepsi bu kadardı. Peki Bayan Watson nasıldı? Ambulansa bindirilmişti, rengi solmuştu ve titriyordu ama görünüşe göre yaralı değildi ve dizlerinin su topladığından şikâyet ediyordu. Bay Watson sivil kıyafetli, genç bir polis memuruyla postaneden çıktığında yine heyecan yaşandı; postane müdürü seyrek alkışlarla karşılandı ve bu alkışları belli bir vakarla kabul etti.

Biri bunun Barnstaple canavarının işi olabileceği yorumunu ortaya attı; söylenti derhal yayıldı, en geç dakikalar içinde soygunun tecavüzcünün işi olduğu netleşmişti. Kanun kaçakları gibi saklanıyordu ve şimdi paraya ihtiyacı olmuştu. Millicent Swallow şimdiden biraz telaşa kapılmıştı. Canavar Küçük Camborne’a gelmişti! Kim bilir? Belki de Koru’nun yanından sessizce geçmişti. Bu gece Bayan Swallow’u uyku tutmazdı artık.

Bay Cadmus genç polis memurunu ilgiyle izlemişti, sonra yanına gitti. “Buzda ayak izlerini takip edebiliyor musunuz?”

“Elbette.”

“En yakın ırmağa gidip akış yönünde ilerlediğinden şüpheleniyorum. Ben olsam kuzeye Barnstaple’a doğru giderken karşıma çıkan ilk ormanı arardım. Ucuz sigaralara bakınırdım.”

Maureen Simpson, Maud Finch’e yaklaştı. Köy dedikoduları ekseriyetle yakın zamanda dul kalan Bayan Simpson’dan sorulurdu. Anacade üzerinde oturuyordu, tül perdeleri sürekli kıpır kıpırdı.

“Bu korkunç bir şey Bayan Finch.”

“Tam anlamıyla dehşet verici.”

“Bu sabah erken vakitte anayolda birini gördüğüme eminim.”

“Sahi mi?”

“Gün doğmadan hemen önce. Hava zifiri karanlıktı. Ama uyuyamadım.”

“Eski sıkıntı değil mi?”

“Soğuk gecelerde nüksediyor. Her neyse orada biri vardı. Tabii yeni komşunuz da olabilir. Yabancı beyefendi.”

“Ha?”

“Bazı sabahlar çok erken kalkıp köyde dolaşıyor.”

“Öyle mi?”

“Bazen geceleri de. Bana kalırsa aklında bir şey var. Sürekli bakınıyor.”

“Bana kalırsa...”

Bayan Finch’in düşüncesi aynı zamanda bahçecilik merkezi olarak hizmet veren köy garajının sahibi Alfred Crozier’in gelmesiyle bölündü: “Bu insanları vurmak gerek? Teni ne renkti?”

“Daha bilmiyoruz” dedi Bayan Finch. “Zamanı gelince öğreniriz tabii.”

“Herhalde çingenedir. Buralardan olamaz.”

“Bizde çingene olduğunu bilmiyordum.”

“Duymadınız mı? Artık Marbury’de çok var. Kendilerine ne diyorlardı? Gezgindir. Buralarda gezmeseler iyi olur. Beladan başka bir şey değiller.”

Küçük gruba şimdi köyün “elinden her iş gelen adamı,” hep ve sadece “Jack” olarak bilinen John Abbot da katılmıştı. Hem marangoz, hem muslukçu, hem bahçıvan hem de inşaatçıydı. Bayan Finch yakın zamanda ondan ön bahçenin çitini tamir etmesini

istemisti. “Silah sesi duydun mu Jack?” Jack, postanenin tam karşısında oturuyordu.

“Ah, evet. Polis çağırdım. Herifi enselerdim ama –konuşmamın kusuruna bakmayın Bayan Finch– adam arka yoldan kaçtı. Onu görmedim. Ama Bayan Watson’ın inlediğini duydum, zavallı kadın. Ben de ambulansı aradım.”

Birinin inlediğini düşünmek Bayan Finch’in gözünü korkutmuştu; kulağa çok yabancı, neredeyse batıl inanç gibi geliyordu. Bu yüzden hemen tüm havadislerin güvenle paylaşılacağı Kuru’ya geri dönmekten memnundu. Döndükten kısa süre sonra Bayan Swallow kapısına geldi.

“Anlaşılan hiçbir şey alınmamış, sadece birkaç sigara ve posta pulu tabakaları.”

“Pullar bugünlerde çok pahalandı Millicent.”

“Doğru. Ama böyle şeyler bir soyguncuyu tatmin eder mi?”

“Silahını neden ateşlemiş? Tabii silahı varsa.”

“Hepsi silah taşıyor. Görünüşe göre Bay Watson pijamalarıyla aşağı inince gafil avlanmış” diye ekledi Maud.

“Hayvan.”

“Düşüncesi çok korkutucu. Barnstaple canavarının Küçük Camborne’a geldiğini düşünsene.”

“Aynı adam olması biraz zor Maud.”

“Nedenmiş o?” Bayan Finch adeta alınmıştı.

“Suçlar aynı türden değil. Tecavüz ve soygun pek bağdaşmaz.”

“Ama belki de elinden her şey geliyordu.”

“Aynı adam değildir. Güven bana.”

Bayan Finch biraz rahatlamıştı ama hâlâ huzursuzdu. “Theodore döndü mü acaba? Onu polis memuruyla konuşurken gördüm.”

“Kim?”

“Theodore. Bay Cadmus.”

“Vaftiz adını ne kadar çabuk kullanmaya başladın Maud.”

“Ama artık arkadaş olduk Millicent. O İsveç şapkasını eşya piyangosuna seçtin mi?”

“Sonra da ona Theo demeye başlayacaksın.”

“Yok, o fazla ileri gitmek olur. Hem o –o şey– oradayken evine adım atmaya da cesaret edemem.” Isolde’den bahsediyordu.

“Kafesten çıkarıyor onu, biliyorsun. Kanat çırpma seslerini duyuyorum.”

“Deme.”

Bay Cadmus’un Koru’ya yaklaştığı görülebiliyordu ve Maud kapıya gitti. “Theodore, biz de tam senden bahsediyorduk.”

“Tatlı şeyler söylüyordunuz umarım?”

Maud, Bay Cadmus’u oturma odasına aldı, Bayan Swallow onu burada sabırsızlıkla bekliyordu. “Başka bir şey duydu mu?”

“Polis çoktan mahallede arama başlattı. Ama bir motosiklet saklamış olabileceğinden korkuyorlar.”

“O zaman kaçır.” Bayan Finch kendinden çok emindi.

Millicent Swallow, “Aman Tanrım” dedi.

“Kırsal bölgeniz çok geniş” dedi Bay Cadmus. “Muazzam.”

“Motosikletlerden hep nefret etmişimdir.” Millicent yine telaşa kapılmıştı. “Korkunç, kocaman şeyler. Her nedense bana hep kıllı geliyorlar.”

“Kıllı olan adamlar tatlım. Motosikletler değil.”

“Sana açıklamaya çalıştım Maud, tecavüzcünün bu adam olma ihtimali çok düşük.”

“Sana söylemesi kolay.”

“Zarif Bayan Swallow’a katılıyorum. Bir tecavüzcü pek soyguncuya dönüşmez. Böyle bir şey fazlasıyla pantomim gibi olurdu.” İki hanım ona baktı. “Evet, İngiliz tiyatrouzdan anlıyorum. Çok eğlenceli. Kahramanlar, caniler vs.”

“Aradaki fark Bay Cadmus...” Maud Finch resmi hitaba geri dönmüştü. “Aradaki fark *pantomimde* canilerin ve kahramanların kim olduğunu biliriz. Küçük Camborne’da böyle bir şansımız yok.”

“Ama başka şanslarınız var sevgili hanımefendi. Güzel çayırılar ve dereler konusunda çok şanslısınız.” Bay Cadmus sanki arayı bitirmek ister gibi ellerini çırpı. “Anlıyorum. Kötü düşünceleri kovmak için yürüyüşe çıkalım. İyi gelir.”

Böylece bu serin aralık sabahında iyice giyinip kuşandılar. İki hanım çayırılardan geçilen bir yol biliyordu. Yolun hemen gerisinde doğrudan uzun çamların ormanına çıkan bir tepe vardı, ağaçların ve çalı öbeklerinin arasından zirveye yürüdüler. “Böyle zamanlarda keşke bir köpeğim olsaydı diyorum. Küçücük bir köpek” dedi Maud Finch. Yol ormanın sınırına yaklaşırken komşu tarlaya açılan bir geçide doğru sola kıvrılıyordu. İki hanım bu geçidi aşmaya son derece alışkındı ama Bay Cadmus “el vermekte” ısrar etti; hanımların bir anlık mahcubiyetinin ardından Bay Cadmus her birinin

elini sıkıca kavrayıp “Hola!” diyerek dikkatle öteki tarafa geçirdi.

Hâlâ tepenin zirvesindeydiler ve oradan Taw Nehri’nin kollarından birinin çayırılar arasında hızla aktığını görebiliyorlardı. “İşte bunun için buradayım” dedi Bay Cadmus. “Büyüleyici.”

“Elbette senin adan da pek güzeldir. İsmi hatırlayamadım, ama..” dedi Millicent Swallow.

“İsmi önemli değil. Tabii kendine has güzellikleri var ama zalimdi. Çetin kayalık. Yakıcı güneş ve toz toprak ile ıslıl ıslıl masmavi deniz arasında hiç gölgelik yer yok. Sadece zeytin ağaçları ve keçiler.”

“Kulağa harika geliyor. Sanki Monte Cristo gibi.”

“Efendim Bayan Swallow?”

“Bir şey değil. Bir macera romanı.”

“Tüm düşmanlarından intikam almak isteyen bir adam hakkında” dedi Bayan Finch.

“Öyle mi? O halde çok becerikli biri olmalı.”

“Hikâyeyi şimdi pek hatırlayamadım.”

“Ben de” dedi Bayan Swallow. “Ama zamanında çok etkilenmişim.”

“Benim küçük adam macera doluydu. Kaçakçılar. Korsanlar vs. Sadece sert insanlara uygun sert bir kayalıktı.”

“Ama sen sert değilsin Theodore.” Bayan Swallow adeta şefkat dolmuştu.

“Değil miyim? Belki de ben istisnayımdır.” Başka bir tarlaya varmışlardı, yavaşça yokuş aşağı iniyorlardı ki Bay Cadmus birden durdu. “Hayda! Bu da nedir?” Termos şişesiyle yırtık bir tişört ve boş tütün kutusuydu. “Belki de soyguncumuzun motosikleti yoktu.”

Bayan Finch ve Bayan Swallow telaşla birbirlerine baktı. “Yani buraya gelmiş mi diyorsunuz?” diye sordu Maud Finch.

“Biri gelmiş, sevgili hanımefendi.”

“Herhalde serserinin tekidir değil mi?” Millicent Swallow kaygılanmaya başlamıştı.

“Tabii. Bu da bir ihtimal. Hadi yürüyüşümüze devam edelim.”

“Sizce bu akıllıca mı?” Maud Finch de gerilmişti.

“Bizim yapmamız gereken süratle Koru’ya geri dönüp polise telefon etmek” dedi Bayan Swallow.

“Millicent’a katılıyorum. Unutma Bay Cadmus, hâlâ silahlı olabilir.”

“Onlarla siz konuşmalısınız. Sonuçta ben sadece bir yabancıyım.”

“Ama seni o polis memuruyla konuşurken gördüm.”

“Bir çılgınlık anıma geldi. Adımı bile sormadı.”

Hızla geriye yürüdüler. Bayan Swallow etraftaki çalıların her hışırtısında telaşa kapılıyor, takip edilmediklerinden emin olmak için arada sırada dönüp arkaya bakıyordu. “Bakın. İşte orada” dedi birden. “Tarlada koşan biri var. Nehrin öteki yakasında.” Durup gözlerini kısarak o yöne baktılar ama hiçbir şey göremediler. “Biri vardı” dedi. Ama görünürde hiçbir şey yoktu, sadece boş ağaçlıkta insan sesini tuhafça taklit eden rüzgârın hareketi.

Bayan Finch garajdan karakolu aradı, tütün kutusu ve yırtık tişörtün kattığı ekstra heyecanla olaylı günde yaşananların üzerinden bir kez daha geçti.

6. Bölüm: Dum Di Dum Di Dum

Üçü beraber Noel yemeği yemeğe karar verdiler. Bay Cadmus onlarla St. Leonard's'taki ayine katıldı, genç bir adamın postane soygunu şüphesiyle tutuklanması kilise sıralarını dolduran cemaatte genel bir memnuniyet yaratmıştı. Genç adam, komşu köy Aşağı Tawbridge'ten gelmiş, iki köy arasındaki çok eskilere dayalı anlaşmazlığı yeniden canlandırmıştı. Çok eskiden iki ayrı toplantı mekânları vardı, Camborne'lular Scole Stone'da, Tawbridge'liler Crab Oak'ta toplanıyordu. İki taraf şimdi senede bir aralarındaki sınırda yer alan bir sahada futbol maçı yapıyordu.

“Öncelikle bir delikanlının silahla ne işi olur?” Jack Abbott öyle ortaya sormuştu.

Eski gülyeryüzlü mizaçlarına yeniden kavuşan Bay ve Bayan Watson hâlâ ilgi odağıydı ve Tony'nin, cemaate hitap ederken başlarına gelenler konusunda birkaç söz söylemesi bekleniyordu.

Tony aslında o esnada Bayan Finch'e içini döküyordu. “Bideford'ta gerçekten çok güzel bir vitray kadın buldum. ‘Cennetteki İsa’ya ne dersin?”

“Biraz iddialı değil mi?”

“Pek sayılmaz. Son derece İngiliz.”

Bayan Finch tüm köyün takdirini kazanmıştı. Tarladaki keşfin ardından polisi araması Aşağı Tawbridge'li genç adamın tutuklanmasına yardımcı olmuştu.

Ayin bittiğinde Noel yemeği için Bayan Swallow'un ifadesiyle Koru'ya “geri uçtular.” İki hanımın yemekleri hazırlaması, Bay Cadmus'un da içkileri getirmesi kararlaştırılmıştı. Bayan Finch balkabağı çorbası ve Noel tatlısı yaparken Bayan Swallow hindi pişirmiş ve geri kalan geleneksel yemekleri hazırlamıştı. Yemeği Bayan Swallow'un evinde yemeyi kararlaştırmışlardı, Bayan Finch'in evinden daha az korkutucuydu ve huysuz Isolde de yoktu.

Her şey güzel gitti. Bay Cadmus çorba için iki şişe enfes Sauvignon seçmiş, hindi için de Barnstaple'daki Oddbins'ten birkaç şişe Merlot almıştı. Hanımlar öğle yemeği vaktinde içki içmeye alışkın değildi ama Bay Cadmus her fırsatta kadehlerini doldurmakta ve

yeniden doldurmakta ısrar etti; hanımlar karşı koymadı, bunun çok özel bir durum olduğunu kabul ediyorlardı.

“Caxton’daki kızlar okulundayken bazı kızlar Noel’i bizimle geçirirdi. Yabancılar vs.” dedi Bayan Finch.

“Öğretmen miydin?” diye sordu Bay Cadmus.

“Matematik öğretmeniydim. Astronomi öğretmenliği yaptığım da oldu. Okulun kendi teleskobu vardı.”

“Biliyordum! Senin bir eğitim kadını olduğunu biliyordum!”

“Bay Cadmus’a seni oraya nasıl yerleştirdiğimi anlatmalısın” dedi Millicent. “Riskli bir işti.”

Bunlar Maud’un nefret ettiği anılardı. Millicent’in başına gelen olayları abartmak ve fazla dramatik göstermek gibi bir eğilimi vardı, öyle ki kendisini akla hayale sığmaz olaylara karıştırıyordu.

“Öyle olduğuna şüphe yok.” Bayan Finch bu konuşmayı uzatmak istemedi. “Artık çok eskilerde kaldı. Caxton’da on beş yıl çalıştım.” İç geçirdi. “Hepsi beni çoktan unutmuştur bile.”

“Hiç de değil Maud. Sen yıldız öğretmendsin.”

O günlerde Maud, geçmişini unutabilmek umuduyla Millicent’in yardımıyla kendine bir sığınak arıyordu. Ölü bebeğin hatırasıyla hâlâ Thames’ten geçemiyordu.

“Ama senin bilgin bir milyon tohum ekmiştir, sevgili Bayan Finch.”

“Kesirlerin çok kişinin zihnini beslediğini sanmam Bay Cadmus.”

“Hayır. Öğrenme tutkun. Duyarlılığın. Keşke Samanyolu üzerine derslerini dinleyebilseydim!”

Bayan Finch bu sözlerden etkilenmişti ve kadehinin bir kez daha doldurulmasına izin verdi. “Galiba bazı sırların perdesini araladım.”

“Ah, yaşamın tatlı sırrı.” Bayan Swallow çoktan hatıralara dalmıştı. “Nelson Eddy’nin şarkısıydı.”

“Ve sen Bayan Swallow, sen de hayattan kendi payını aldın.”

“Bunu inkâr edemem Theodore. Hislerden kendi payıma düşeni aldım.”

“Kadeh kaldıralım,” dedi, “o zaman hislere kadeh kaldıralım.”

Kadehlerini kaldırdılar. “Sevip de kaybetmek hiç sevmemiş olmaktan daha iyidir” dedi Bayan Swallow.

“Güzel bir şey söyledin Bayan Swallow. İnsanın gözleri yaşarıyor.” Aslında Bayan Swallow da o an mendiliyle gözlerini siliyordu.

Bayan Finch, “Sanırım Tennyson’ın lafı. Ya da ona benzer birinin” dedi.

“Ne düşündüğümü söyleyebilir miyim? Bence siz iki hanım Küçük Camborne’a yaralı kalplerle geldiniz. Haklı mıyım?”

Bayan Swallow kızardı ve yine mendiline uzandı ama eski defterleri açmaya hiç niyeti olmayan Bayan Finch, Bay Cadmus’un tatlı sözlerine direndi.

“Bay Cadmus buraya Küçük Camborne’da bana teyzemden kalan mülk nedeniyle geldim.” Sonra kadehini eline aldı ve teslim oldu. “Tabii yaşlı hanımların bazı sırları olabilir.”

“Yaşlı mı? Asla yaşlı değilsin. Zihnin gencecik. Noel defnesi gibisin. Her daim yemyeşil. Sana gelince Bayan Swallow –Millicent– gözlerine bakınca hâlâ genç bir kadın görüyorum.”

“Benim gördüğüm bu değil. Her aynaya baktığımda nasıl bu kadar çabuk yaşlandığıma hayret ediyorum.”

“Öyle deme Bayan Swallow.”

“Ama bunu söylemem gerek. Aslında hiçbir şey yapmadan, boşa harcadığım vakitleri düşününce ağlamak istiyorum.” Maud Finch arkadaşının fazla içtiğini ve her zamankinden daha neşeli olduğunu fark etmişti. “Ben hayatımda gerçekten hiçbir şey *yapmadım*.”

“*Yapmazsın* sevgili hanımefendi. *Olursun*.”

“Özür dilerim, bu sözler benim için fazla derin. Ne olmuşum ben?”

“Fevkalade bir varlık!”

“Aman aman.”

Maud Finch fal taşı gibi açılmış gözlerle Bay Cadmus’a baktı. Belki Noel için bile fazla ileri gitmişti.

“İkiniz de hayatımda tanıdığım en harika hanımlarsınız.” Kollarını uzattı. “Büyüleyicisiniz.” Ellerini uzatırken kendi Merlot kadehini devirdi ve şarabın bir kısmı masadan yerdeki bej rengi halıya döküldü.

Maud Finch “Tuz!” diye bağırdı. “Üzerine tuz serpin!”

Millicent Swallow mutfığa koştu ve bir paket tuzla geri dönüp şarap lekelerinin üzerine bol bol döktü. “Bence tüm bu heyecanın üstüne bir kadeh daha içmek gerek” dedi.

Şimdi hepsinin keyfi çok yerindeydi. “Eminim hayranların vardı Maud.” Bay Cadmus kadehini ona kaldırdı.

“Olduğunu söyleyebilirim, seni muzip seni. Ama bana fazla yüklenmemelisin.”

“Şu eski flörtün hâlâ Noel kartı yolluyordu” dedi Bayan Swallow. “Adını hatırlayamadım şimdi.”

“Frank’i mi diyorsun?”

“Öğretmen olan.”

“Müdür, Millicent. Son derece seçkin bir adamdı.”

“Peki ne oldu ona?” Bay Cadmus çok zekiydi.

“Alkol” dedi Maud. “Cine kurban gitti.”

“Meşhur Hogarth’ın sendeki *Gin Lane* eserini gördüm.”

“O kadar sefil düşmedi. Onunki nazik bir düşüştü.”

“Bana altına işediğini söylemiştin.”

“Millicent!” Parmaklarını kulaklarına götürdü. “Bay Cadmus her ayrıntıyı bilmek zorunda değil.”

Bay Cadmus güldü. “Hiç de değil. Zavallı Bay Frank’i merak etmeye başladım. Onu en son ne zaman gördün?”

Maud konuyu zekice değiştirerek, “Düşünsenize beş gün sonra 1982’ye gireceğiz” dedi.

“1984’ü iple çekiyorum.” Bayan Swallow terlemeye başlamıştı.

“Kitaptaki gibi olacağını sanmam tatlım.”

“Öyle mi diyorsun?”

“Herhalde diğer yıllardan farksız olacak.”

“Korkunç bir hayal kırıklığı olur o zaman.”

“Ama sevgili Maud’um, hangi yılın ne getireceğini kim bilebilir?”- Bay Cadmus gitgide açılıyordu. “Bir macera mı? Yolculuk mu? Aşk mı?”

Millicent Swallow “Benim hayatımda hiçbir şey olmuyor” dedi.

“O zaman değişmeye hazırlanmalısın. Değişik bir olay dile. O zaman gerçekleşir.”

Bayan Swallow aniden ayağa fırladı. “Hay aksi. Noel pudingini unuttuk.”

Puding mutfak masasına koyuldu, epey soğumuştı. “Önemli değil” dedi Bay Cadmus. “Ben şimdi yakarım onu.” Üzerine bol miktarda *brandy* döküp kibritle tutuşturdu. Mavi bir alev yukarı sıçrayıp neredeyse tavana değecek gibi olunca Bayan Swallow çılglığı bastı. Bay Cadmus güldü ve ellerini çırpı. “Şimdi çılgına döneceğiz. Müzik olmalı! Müzik! Plakların nerede Millicent?”

Şimdi o da tuhaf biçimde canlanan Maud Finch komşusunun koleksiyonunun nerede olduğunu biliyordu. Frank Sinatra’nın *Songs for Swingin’ Lovers!* albümünü çıkardı ve “Anything Goes” şarkısı çalarken Bay Cadmus, Bayan Swallow’la odada vals yapmaya başla-

dı. Onu çok hızlı sürüklemiş olacak ki bir iki dakika sonra Maud sendeledi, sonra yüzünde bir şaşkınlık ve haz ifadesiyle kendisini koltuğa bırakıverdi. Bay Cadmus hâlâ ayaktaıdı. “Bu şerefi lütfeder misiniz Bayan Finch?” dedi.

“Bir dakika Theodore.” Gramofonun yanına gitti ve iğnesini “I’ve Got You Under My Skin”in başına aldı. Müziğe aykırı olmayan ağırbaşlı, hatta ciddi bir menuet dansına başladılar ama Bayan Finch şiddetli bir hıçkırığa tutulunca durdular. Finch hıçkırıklar arasında “Özür dilerim” dedi.

Millicent, “Nefesini tutya da bir kadehi kafanı arkaya yatırarak tek seferde iç” diye önerdi.

“Yo, yo. Bayan Finch’e en iyi gelecek tedavi bende. Müsaade edin.” İki elini birden uzattı ve Finch’in kulakmemelerini başparmağıyla işaretparmağı arasında tutup çekiştirdi. “Akdeniz usulü böyledir.” Bayan Finch şiddetle hapsirdi, sonra hıçkırıkları azaldı. “Bu işe yarar, gördüğünüz gibi.”

“İşe yarıyor” dedi Finch. “*Grazie mille.*”

“Sevgili hanımefendi, demek İtalyanca konuşuyorsun!”

“Yok, hayır. Uzun yıllar önce Roma’ya gitmişim.”

“Hakkında öğrenecek yeni ve büyüleyici şeyler bitmiyor.”

“Küçük bir kızken Madrid’e gitmişim. Çok sıcaktı” dedi Bayan Swallow. Gözlerini havaya dikmişti.

“İkiniz de dünya kadınısınız.”

“Kulağa çok edepsiz geliyor.” Bayan Swallow çok şaşırılmış gibi yaptı.

“Keşke doğru olsaydı” dedi Bayan Finch. “Bana bir içki daha getirir misin Theo?”

“Derhal. Ya sen Millicent?”

“Almayayım. Gerçekten fazla gelir.”

“Bu kadar neşeli bir zamanda bile mi?”

“İçmezsen kabalık edersin Millicent.”

“Peki. Madem öyle diyorsun—”

Böylece iki hanıma da büyük birer bardak *brandy* verildi. Pudingi çoktan unutmuşlardı. İki saat sonra Millicent Swallow onun evini Bay Cadmus’unkinden ayıran çitin oraya kusuyor, bu arada Maud Finch de duvara yaslanmış, ısıll ısıll parlayan yıldızlara bakıyordu. “Bak gökyüzü nasıl da pırıl pırıl” dedi. “Dum di dum di dum.”

7. Bölüm: Deprem

Baharın başlarında bir akşam vakti Maud Finch, Theodore Cadmus'un ön kapısına çıkan yolda bir yabancı gördü; fötr şapka ve uzun beyaz bir yağmurluk giymişti, elinde leopar desenli bir çanta vardı. "Bu çok tuhaf" diye söylendi kendi kendine. "Burada ne işi var acaba?"

Adam çantasını yere koydu ve zili çalmadan önce birkaç saniye kapıya baktı. Cadmus kapıyı açtığında Maud Finch öfke ya da şaşkınlığa yorulabilecek İtalyanca bir nida işitti.

"*Che cosa fai qui?*"

Yabancıнын cevabı yumuşak ve melodikti. Kulağa yalvarış gibi geliyordu. Kısa bir sessizliğin ardından yabancıнын içeri girmesine izin verildi. Maud Finch hızla Theodore Cadmus'la evini ayıran duvara koştu ve kulağını dayadı. Aynı anda öteki tarafta Millicent Swallow da aynı hamleyi yapmıştı.

Theodore Cadmus'un alçak sesli uğultusu ziyaretçisinin yüksek sesiyle bölünüyordu. Elbette sesleri açık seçik duysalar bile iki kadın da ne konuştuklarını anlayamıyordu ama hararetli bir konuşma olduğu kesindi. Millicent, *gerçekten de tam bir İtalyan operası* gibi, diye düşündü kendi kendine. Birden yüksek sesli bir bağırış ve kırılma sesi duyuldu; masa devrilmiş, üzerindeki vazo yere düşmüş olabilirdi. Maud Finch telaşla duvar dibinden ayrıldı, Millicent Swallow da şaşkınlıkla elini ağzına götürdü.

Uzun bir sessizlik oldu, bu arada iki hanım yeniden duvardaki yerlerini aldı. Maud öyle heyecanlıydı ki yeni koyduğu bir fincan çayı tamamen unuttu, mutfak masasındaki çay soğumuştur bile; Millicent'ınsa sol bacağına kramp girmişti ama yerini değiştireceğine acıya katlanmaya razıydı.

Sonra kahkaha sesleri duyunca çok şaşırdılar; şimdi de İtalyan yabancı güzel tenor sesiyle aşk şarkısı mırıldanıyor gibiydi. Yine sessizlik oldu, sadece arada sırada mırıltılar duyuluyordu. İki hanım da bu nöbetten biraz yorulmuştu ve ikisi de ayrı ayrı televizyon izleyip, sıcak bir şeyler içip uyuyacakları bir akşama hazırlandılar. Maud Finch geceleyin Theodore'un bitişikteki yatak odasından

harareti soluma sesleri duyduğunu sandı ama sonra yanlış duyduğuna karar verdi.

Ertesi sabah Cadmus bahçeye çıktı, evin önceki sahibinin tahribatları yüzünden bahçe hâlâ ne yazık ki dımdızlaktı. Maud Finch birdenbire rengi ve görünümünü şapkalı mantara benzeyen biçimsiz bahçıvan şapkasını kafasına geçirip plastik sulama kabını mutfak lavabosunda doldurdu.

“Kardelenlerin gitmiş Theodore, çok yazık” dedi bahçeye çıkar-ken.

“Güneşte erimiş.”

“Kar demedim. Çiçekleri kastettim. Hani süt damlasına benze-yen.”

“Ah. Güzel beyaz şeyler mi? Şimdiden beni terk mi ettiler?”

“Aldırma! Nasılsa yenileri çıkacak. Bu mevsimde kış uykusuna yatıyorlar. Gizlenip sonra fıskırıyorlar.”

“Bunu öğrendiğim iyi oldu.”

“Çiğdemlerim burada. Bunlar da nergislerim. Görüyor musun, Millicent’ın ne çok fulyası var.”

“Sizin şu İngiliz fulyaları meşhurdur.”

“Düşün ki bu çiçekler daha birkaç hafta önce toprağın altındaydı.”

“Ne olağanüstü.”

Maud Finch ani bir hareketlenme sezdi ve başını kaldırıp Cadmus’un evine baktı. O an Millicent bahçeye çıktı. “Günaydın bahçıvanlar” dedi. “Bay Herrick’in çok hoş çan çiçekleri olduğunu hatırlıyorum sanki. Şurada.”

“Bir sürpriz daha” dedi Bay Cadmus.

“Ah. Bir de ametist bitkisi.”

“Ametist nedir?”

“Çiçeğe benzer ama çiçek değil.”

“Ametisti cadılarla ilişkilendiriyorlar” dedi Maud. “İblisleri çağırır. Bazıları zehirlidir.”

“Öyle mi?”

“Kalp sektesine neden olabilir.”

“O zaman dikkat edeyim de toplamayayım.”

“Bir İngiliz bahçesinde neyle karşılaşacağınızı asla bilemezsiniz.” Millicent adeta cilveleşiyordu.

“Demek Cennet Bahçesi’ne benziyor. Bakarsınız yılan da vardır. Var mı?” Cadmus yerde aranıyormuş gibi yaptı.

İki kadın da Cadmus'un beklenmedik ziyaretçisine değinmeye cesaret edemedi –burnunu sokmak gibi olacaktı– ama Bay Cadmus'un sessiz evine arada sırada göz attılar.

"Peki bugünkü planların nedir?" diye sordu Maud neşeyle.

"Sakin geçirmeyi planlıyorum. Biraz müzik dinlerim. Sevgili Brahms'ımı."

"Pencerelerin açık kalsın da otları yolarken ben de dinleyeyim."

Fakat o gün Brahms yoktu, pencereler de bütün gün kapalı kaldı.

Ertesi sabah Maud Finch, Theodore Cadmus'un bahçe kapısının dışına park edilmiş arabasına doğru yürüdüğünü gördü; arabada birinin oturduğunu da fark etmişti. Beyaz yağmurluklu yabancıydı. Finch ön kapısını açtı ve hızla bahçeye yürüdü. "Arabayla gezmek için hoş bir sabah Theodore."

"Öyle gerçekten." Finch arabanın içine dikkatle baktı ve yabancı ona hafifçe el salladı.

"Eski bir iş ortağı" dedi Theodore hızla, el salladığını fark etmişti. "İngilizce bilmiyor."

"Küçük adandan mı?"

"Venedik'ten."

"Venedik mi? Hep Venedik'e gitmek istemişimdir!"

"Göründüğü gibi değil sevgili hanımefendi. Çok fazla hayalet var."

"Hayaletlerden korkmam aslında."

"Bu hayaletlerden herkes korkar. Şimdilik hoşça kal. Arkadaşımı Barnstaple'a götüreceğim."

"Ah, size orada rastlayabilirim. Kuaförüne uğrayacağım. Ana-cadde üzerindeki Maurice."

"Öyle mi?"

"Belki orada görüşürüz."

"Sanmam. Biz sadece bankaya gideceğiz." Çok hızlı konuşmuştu.

"Banco! Banco!" Yabancı döndü ve başparmağıyla Maud'a "tamam" işareti yaptı.

"Arrivederci" dedi Maud. Durup sarı arabanın yolda ilerleyişini izledi ama sonra bunun yakışık almayacağını düşünüp geri çekildi ve evine girdi. Millicent neredeyse tam o anda telefon etti.

"Nereye gidiyorlarmış?"

"Barnstaple'a. Bankaya."

“Bankaya mı?”

“*Banco*. Arkadaşı pek hoş görünüyordu.”

“Onunla konuştun mu?”

“Bir iki kelam ettik.” Durup düşündü. “Kasabaya gitmem gerek” diye ekledi Maud. “Kuafor günüm.”

“Seninle gelebilirim.”

“Gelebilir misin? Yoksa gelecek misin?”

“Tamam tamam. Geleceğim.”

Yan köyde yaşayan her zamanki taksi şoförlerini çağırdılar. Şoför aramalarını bekliyordu çünkü her ay hep aynı günlerde Barnstaple’a giderlerdi.

Kasabaya varıp anacaddeye adım attıklarında Cadmus’u ve yabancı arkadaşını görebilmek umuduyla neşeyle etraflarına baktılar. Ulusal Westminster Bankası’nın yanından çok yavaşça geçtiler, az kalsın basamaklarından telaşla inmekte olan Papaz Tony’yle çarpışacaklardı. “Günaydın hanımlar,” dedi son derece çabuk, “karşılaştığımız ne kadar iyi oldu. Hoşça kalın.” Sonra yoluna gitti.

“Biraz heyecanlı görünüyordu” dedi Millicent.

“O bir papaz.”

“Papazların banka kullandığını bilmezdim.”

“Komik olma. Maaş alıyorlar, değil mi?”

“Ama Tanrı ve Para – bak oradalar!”

Cadmus ve İtalyan anacaddenin karşı tarafında yürüyordu, görünüşe göre koyu bir sohbete dalmışlardı. Cadmus sol elinde bir evrak çantası taşıyor, İtalyan ise yüksek sesli gergin kahkaha nöbetlerinin arasında hızlı hızlı konuşuyordu.

“Yanlarına gidecek miyiz?” diye sordu Millicent.

“Yok, sanmıyorum. İş konuşuyor olabilirler.”

İkisi de aynı anda uzaklardaki bir yıldırım sesine benzer küçük bir gümbürtü işitti; birkaç saniye sessizlik oldu sonra ayaklarının altındaki zemin zangırdamaya başladı. Öyle çok sarsıldı ki iki hanım şemsiye dükkânının parmaklıklarına tutunmak zorunda kaldı. Biri çılgılık attı ama sonra yine sessizlik hâkim oldu. Fal taşı gibi açılmış gözlerle birbirlerine baktılar.

Anacadde üzerindeki mağazalardan insanlar fırlamaya başladı, neler olduğunu anlama isteğiyle az kalsın birbirlerine gireceklerdi. Yabancılar heyecanla konuşuyor, arkadaşlar ve komşularsa şaşkınlıklarını paylaşıyordu. Maud ve Millicent caddenin karşı tarafına

baktı ama Cadmus ve arkadaşı ortalarda görünmüyordu. Sidney orada durmuş, çılgın gibi kollarını sallıyordu.

İki hanım Eski Çayevi'ne girdiklerinde hummalı bir sohbetle karşılandı; küçük deprem elbette müşterileri birleştirmişti. Jennifer Pound, "Burayla Bideford arasında bir fay hattı olduğunu duymuştum. Yağışsız havada görebilirsiniz" diyordu.

"Sizce açılır mı?" diye sordu biri.

Jennifer, "Rowley'in çiftliğinin altında mağaralar olduğunu duydum" dedi.

"Parasını orada saklıyor."

"Karılarını orada saklıyor." Bu yorumun üzerine herkes kahkahalara boğuldu, Maud ve Millicent hariç. Sarsıntının heyecanı geçince akıllarına yine İtalyan yabancı geldi.

"Eski arkadaşlarının onu görmeye gelmesine sevindim" dedi Millicent.

Maud kale tepeciğine bakıyordu. "Sadece tek bir eski arkadaş. Aslında arkadaş olduğundan da emin değilim."

"Birbirlerini çok iyi tanıyor gibiler."

"Bunun için illa arkadaş olmaları gerekmiyor."

"Çok şüphecisin. Sırf İtalyan oldukları için herhalde."

"Onunla hiç alakası yok. Neden bankaya gittiler?"

"Belki arkadaşının seyahat çeklerini bozdurması gerekiyordur."

"Belki. Ama bence tuhaf bir şeyler dönüyor."

"Beynin ne biçim çalışıyor öyle."

"En azından bir beynim var."

"Maud! Buna hiç gerek yoktu."

"Öyle mi?" Parmaklarıyla sağ şakağını ovdu. "Kusura bakma. Deprem dengemi bozdu."

Jennifer onlara çay getirdi.

"Acaba onu başka kimler ziyaret ediyor?"

"Theodore'la biraz fazla ilgileniyorsun Maud."

"Senden bunu duymak şaşırtıcı."

"Ne demek istiyorsun?"

"Sen de ona karşı pek ilgisiz sayılmazsın."

"Komşum o benim."

"Belki daha fazlası olsun istersin?"

"Ne?!"

"Ona nasıl baktığını gördüm."

“Nasıl baktığımı mı? Peki ya sen? Kısacık bir karşılaşma için arka bahçede oylanmalar.”

“Ona çiçek yataklarını gösteren ben değildim.”

“Bahçede boş bir kısım vardı!”

“Bence bu iş yeterince uzadı” dedi Maud. “Bir taksi çağırıp artık tek kelime etmeden eve dönmeyi öneriyorum.”

Ama taksinin arka koltuğunda otururken konuşmaya devam ettiler. “Ona karşı özel bir ilgim yok” dedi Millicent alçak sesle. “Eğer kastettiğin buysa.” Bir an sustu. “Onun da bana karşı olmadığına eminim.”

“Umarım bu söylediğinde samimisindir.”

“Bu ilginin sebebi nedir Maud?”

“İncindiğini görmek istemiyorum.”

“Nasıl incinebilirim ki?”

“Hassas bir yaştayız.”

“Neye karşı hassas?”

“Bilirsin işte.”

“Theo’ya, Theodore’a karşı hiçbir romantik ilgim olmadığını son kez söylüyorum.”

“Ben pek öyle düşünmüyordum.”

“Ne düşünüyordun?”

Eve geri döndüklerinde ortada ne sarı araba ne de Cadmus vardı. Millicent mutfağına çekilmiş, Timothy’yi kucağına almış seviyordu. Maud da bahçeye çıktı ve çoktandır ertelediği yabancı ot temizleme işine girişti. Cadmus aşağı yukarı bir saat sonra döndü; arabanın sesini duyan iki kadın evlerinin salonlarına koştu ve dikkat çekmeden izlemeye koyuldu. Cadmus araçtan tek başına indi; arkadaşıyla birlikteyken takındığı hafif aksi ve tedirgin ifade gitmişti, yine eskisi gibi neşeli ve dinç görünüyordu.

Ertesi sabah köyün marketinde tesadüfen karşılaştıklarında Millicent ona “Arkadaşınız gitti mi?” diye sordu.

“Ah evet. Onu tren istasyonuna bıraktım. İtalya’ya geri dönüyor. Hava berbat.”

“Sellerden bahsediliyordu değil mi?”

“Hep bahsederler. Gazete okuma Maud. Tek iyi yanı çapraz bulmaca.”

8. Bölüm: Gül Ağacı

Ertesi pazar Küçük Camborne halkı St. Leonard's kilisesinin dışında toplanmış, dört gözle Tony'nin deprem hakkındaki yorumunu bekliyordu. Yaşlı sakinler arasında hâlâ ilahi öfkeden şüphelenenler vardı ve papazın bu konudaki şüphelerini gidermesini istiyorlardı.

Taşlı yolda bekleyip güneşin altında sessizce dedikodu yapılar. Bayan Harris depremde doğurmuş, bebek hiç yaygara yapmadan sessizce çıkıvermişti. Bay Honey'nin çiftliğinden üç keçi kaybolmuştu; ya korkup kaçmışlardı ya da yer yarılmış içine girmişlerdi. Topraktaki çatlaklar bu bölgede hep olduğu gibi kendi kendine kapanmıştı ve görünüşte hiçbir bozukluk yoktu. Bölgenin jeolojik tuhaflıklarından biriydi bu. “Bu civarda arazi hep böyle hareketlidir” diye mırıldandı Ron Appleby, arazi niteliği konusunda onayını almak için kardeşine bakıyordu. “Gümüş tılsıma ne diyorsunuz?”

Phil Appleby kaşlarını çatı. Bulunan hazineler umumi tartışma konusu değildi.

“Ne ararsanız” diye ekledi Jack Abbot. “Bir keresinde küçük bir torba ametist taş bulmuştuk. Sunağa koyduk ve Aziz Pavlus'un kutsaması için dua ettik.”

“Bu cemaatte çok fazla uyuyan ve hayal gören var.” Jennifer Pound böyle sağlıksız yorumları doğru bulmuyordu. “Sanırsınız ki her kayanın arkasında bir ifrit duruyor.”

“İfrit mi?” Bay Cadmus'un kafası karışmıştı.

“İfrit, Bay Cadmus gulyabanidir. İnanılmaması gerekir. Bataklik buğusudur. Sis. Buğu.”

“Ama pazarın arkasında bu isimde bir yol yok mu?”

“Ne tuhaf fikir.”

Küçük Camborne, Theodore Cadmus'un gözüne gitgide daha esrarlı görünmeye başlamıştı. Bu arada Maureen de sonu gelmez hikâyelerinden birine başlamıştı. “Ben ifritleri bilirim” dedi. “Yattıktan kısa süre sonra birinin sokakta yukarı aşağı yürüdüğünü işittim.”

“Erkek miydi?” diye sordu Bayan Watson.

“Göremedim.”

“Sizinle ne ilgisi olabilir ki?” Bayan Watson gülüyordu.

“Ne olduğunu biliyorsunuz Eileen Watson. Ön verandadaki tütsüye ne diyorsunuz? Bir türlü gitmedi.”

Yarım saat geçti. Tony yoktu, kilise kapısındaki her zamanki güler yüzlü karşılamaları da. Yoksa deprem mi yutmuştu onu? Papazın kâhyasını üst kat penceresine çağırdılar. Birkaç dakikalığına ortadan kayboldu, geri geldiğinde şaşırılmış görünüyor. “Yatağı bozulmamış.”

Bu haber büyük bir heyecana yol açtı.

Bayan Simpson şimdi Tony’yi Barnstaple’da valizlerle trene binerken gördüğünü hatırladı. Eski ciltli İncilleri İngiliz Kütüphanesi’ne götürdüğünü söylemişti.

Buna karşın Bay Cadmus da Tony’yi bankadan çıkarken gördüğünü hatırladı. Alçak sesle Maud’a “Bence muhterem hazineyi yürüttü” dedi.

“Demek istediğiniz?..”

“Neden olmasın? Çoğu papazda görülen bir hastalık.”

“Ama kuşkusuz İngiltere Kilisesi’nde değil!”

“Sonuçta insan değil mi? İlah değil ki.”

Heyecanlı cemaat şimdi de kâhyadan kilise kapısının anahtarını istemiş, anahtar uzun aramalardan ve çabalardan sonra bulunmuştu. Onlar ne aradıklarını bilmeden bakınırken çizmeleri ve gündelik ayakkabıları kilisenin kaplama taşlarında tıkrıdıyordu. Peki neydi bu? Reform öncesi günlerin bir kalıntısı olan ve çıkarılmadan önce bahçede üç yüz yıl gömülü kalan altın ekmek kabı, vaftiz su kabının kenarında her zaman durduğu yerden kaybolmuştu. Güya Aziz Pavlus’un kutsadığı meşhur ametist torbası da sunaktaki yerinde değildi. Para topladıkları kutular boştu, kilise risaleleri ve Hristiyan gazetesi için ayrılan para da gitmişti; Batı Afrika’daki krizin kumbarası da tamtakırdı.

Tony hırsız ya da işbirlikçi olabilir miydi? “Burası artık suç mahalli” dedi Millicent. “Hiçbir şeye el sürmemeliyiz.”

“Ama ben para kutusuna dokundum bile!” diye haykırdı Maud.

“Parmak izi vermen gerekecek.”

Bromerscombe’daki yerel polis karakolundan “çağırdılar”. Komiser yardımcısı epey döküntü görünen polis arabasından zar zor

inerken “Böyle bir şey ilk kez oluyor” dedi. “Buna ilahi müdahale de diyebilirsiniz.”

Maud ona büyük bir keyifle baktı. “Dine saygısızlık da sayılabilir.” Komiser yardımcısı onu duymazdan geldi. “Yani papaz gitmiş.” “Ganimetle birlikte” dedi Maud.

“Biz ona artık ganimet demiyoruz Bayan—”

“Çalıntı diyemeyiz” dedi Millicent. “O ametist torbası yüce su-naktan gitti. Bu çalma değil. Bu dine küfür.”

“Çalıntı mallar” dedi komiser yardımcısı. “Çok basit.”

Millicent, Papaz Tony’yi büyük bir zevkle tasvir etti. “Bir pa-paza pek uygun düşmeyen uzunca saçlar, frapan giyim. Hep siyah pantolonla kahverengi ayakkabı giyerdi. Bir tuhafılık olduğunu an-lamalıydım. Boyu birazcık kısa, 1,67 civarı, kahverengi saçlarında belirgin aklar var ve ilginç, küçük bir burnu. Ah ne aptalım. Cemaat dergilerinden birinde bir fotoğrafı olacaktı.”

Pederin evi etraflica arandığında iki polis memuru “sağlıksız unsur” dedikleri şeyler buldu. Bunların din adamının başka er-keklerle inanılması güç ve müstehcen pozisyonlarda fotoğrafları içerdiği söyleniyordu. Köy bu söylentiyle çalkalanıyor, mahalledeki her dükkânda eşcinsel seks âlemlerinden, hatta kara büyüden söz ediliyordu. Tony’nin de içinde olduğu bazı ürkütücü ihtimallerden bahsediliyordu. Ama takip eden günlerde ve haftalarda cemaat he-men yeni duruma uyum sağladı. Komşu pazar kasabasının papazı her pazar ayin düzenlemek için geliyor, papaz yardımcısı June da cemaat konusunda yardımcı oluyordu. Rivayete göre yolun karşı tarafında bir manastır olduğu zamanlar papaz yardımcıları St. Leonard’s’ta işe başlardı.

Millicent, Maud’a “June’u gördün mü?” diye sordu. “Yaşlı Bayan Chuddery’yi ziyaret vakti geldi.”

“Bekçiyle birlikte mezarlığı dolaşıyorlar. Bekçi pek yer kalma-dığını düşünüyor. Şaşırmadım. Tony onları sola, sağa ve ortaya gö-müyordu.”

“Şey mi diyorsun?..”

“Ne?”

“Yok bir şey.” Hassas olabilecek bir konuya –taammüden cina-yet– girmediler. İngiltere Kilisesi’nde böyle şey olmazdı, değil mi?

Papaz yardımcısı June koşuşturuyordu; enerji doluydu ve hep hareket halindeydi.

İlk ayinden önce bir grup cemaat üyesine “Kusura bakmayın. Aslında çiçek getireceğinizi umuyordum. Komünyon masası için” dedi. İnce, uzun bir kadındı, doğal otorite havası kimilerine tepeden bakma gibi görünebilirdi. “Sevgili Bayan Finch, sizde harikulade şakayıklar olduğuna eminim.”

“Bakayım.”

“Lütfen! Mevsimleri öyle kısa ki kaçırmak yazık olur. Sizce de öyle değil mi?”

Bay Cadmus onu ilk gördüğünde diliyle dişlerinin arasından ince bir ısıklık çaldı. “Cadı! Benim adamda olsa yakarlardı.”

“Ah, elbette yakmazlardı.” Millicent bu çıkış karşısında çok şaşırmıştı. “Bu ceza suç için çok fazla değil mi?”

“Görüyorsunuz ne kadar gösterişsiz” dedi. “Devekuşu gibi.”

“Bence son derece seçkin görünüyor” diye cevapladı onu Millicent.

“Ama ille de çekici denemez” diye ekledi Maud Finch.

Theo papaz yardımcısına ters ters baktı. “Bir daha bu kiliseye adımımı atamam.”

“Peki ne yapacaksınız?”

“Kendi kendime dua ederim. Daha önce de yaptığım oldu.”

“O sadece bir papaz yardımcısı Theo.”

“Hepsi aynı büyü.”

Cadmus’un bu yönünü daha önce görmemişlerdi. Millicent ona hayranlıkla baktı. “Ne kadar esrarlısın Theodore.”

“Ben böyle şeylerden hiç bahsetmem. Bunlar ifade etmek için fazla... fazla esrarlı.”

“Hepimizin ruhani bir yönü var” dedi Maud.

“Çok doğru Maud. Seninkinin çok güçlü olduğunu biliyorum. Çok zengin. Seninki de öyle Millicent. Bunu hissediyorum.” Bay Cadmus elini göğsünün soluna koydu ve sanki yalvarır gibi önce birine sonra ötekine baktı. “Bu hepimiz için özel bir an. Bekleyin, size bir şey göstereceğim.” Evine gitti ve birkaç dakika sonra elinde düz gri bir taşla çıktı. “Kutsal Bakire bu taşın üzerinde durdu.” Hanımlar boş boş birbirlerine baktı; onlar Meryem Ana’ya hürmet etmek üzere yetiştirilmemişti. “Kırk yıl önce küçük Foradada kasabamızda belirdi. Sarp bir kayalığın tepesinde. Öyle güzeldi ki. Ben Theodore Cadmus, küçük bir çocukken o kayalığa tırmandım. Bunu aşağı indirdim. O günden beri saklıyorum. Dokunabilirsiniz.”

Maud çekinerek taşı parmağıyla okşadı. “Ne hissetmem gerekiyor?”

“Hissetmen değil. Görmen. Görümleriniz oluyor mu sevgili hanımlar?”

“Bildığım kadarıyla hayır” dedi Maud. “Vatikan’a danışmamız gerekmez mi?”

“Ben sizin bahçenizde büyüyen bir gül ağacı gördüm. Bir gün gül ağacı çiçekleniyor ve beyaz bir kuş belirliyor. Güzel bir görünüm değil mi?”

“Doğru olsaydı.”

“Siz sadece gördüğünüze inanıyorsunuz. Öyle mi?”

“Onun gibi bir şey. Ben bir kadını Theodore, pratiğim.”

“Ona hiç şüphe yok. Senin bir kadın olman bana tarifsiz bir keyif veriyor Maud. Başka türlü süsünü istemezdim.”

Millicent arkadaşının ilgiye boğulmasından rahatsız olmaya başlamıştı. “Havuçlu kekimin tarifini mi istemiştin Theodore?”

“Evet, istiyorum.”

“Mutfaka gelip alman gerekecek. Tarifi sadece mutfakta toparlayabilirim.”

“Nefis bir fincan çay mı demek bu?”

“Eğer istersen. Israr edemem.”

“Olur mu hiç, emrine amadeyim. Her zaman.”

Şimdi eşitliğin sağlandığını düşünen Millicent, Maud’a gülümsemi. “Bizimle çay içmez misin?”

“Hayır, teşekkürler. Hırkama iki düğme dikmem gerek.”

• • •

İki üç sabah sonra Maud yatağından kalkıp pencereden baktığında bahçedeki çiçek tarhında bir gül ağacı bittiğini görünce epey şaşırdı; fazla büyük değildi ama çiçeklenmişti bile. “Nasıl olabilir?” diye bağırdı. Bir an bir cevap bulamadı; tek gördüğü bir gül ağacıydı, yeşil üzerine pembe. Ama bu şaşkın anlamlandıramama halini bir öfke buhranı izledi. Theodore Cadmus bu ağacı gecenin köründe dikmişti. Ona şüphe yoktu. Onun rızası olmadan bahçesine girmişti. Bazı bitkilerini kökünden çıkarıp yerine bunu dikmişti. Haneye tecavüzdü bu.

Telefon çaldı. Arayan Millicent’tı. “Görmüşsündür herhalde.”

“Elbette gördüm.” Maud’un sesi zayıftı ve titriyordu.

“Eee?”

“Sence ağacı kesmeli miyim?” Kendisini hurafe ağacına balta indirirken hayal etti.

“Nedenmiş? Bence sevimli bir ağaç.”

“Ama bahçeme benden izin almadan girdi. *Geceleyin* Millicent.” Son sözcükleri müthiş serinkanlı, trajik bir kahraman havasında söylemişti.

“Sadece seni şaşırtmak istemiş.”

“Bunu başardı.”

“Bence güller *çok hoş*.”

Maud bir saat sonra bahçeye çıktı; hafif yana yatırılmış, üzerinde broş olan küçük bir bere giymişti. Theodore’un onu izlediğini tahmin ediyordu. Gül ağacının yanına gitti, yapraklarına nazikçe dokundu, küçük çiçeklerinden bir tane kopardı, kokusunu içine çekti, sonra taçyapraklarından birkaçını dikkatle kopardı, yapraklar döne döne yere düştü. Birkaç dakika sonra Theodore evinden çıktı.

“Görüyorsun Maud, bir mucize!”

“Bence ona ben karar vereceğim.”

“Bundan nasıl şüphe edebilirsin Maud?”

“Kutsal Bakire’nin ufak bir yardımı dokunmuş olabilir.”

“Çok zalimsin.”

“Ağacı nereden satın aldın?”

“Para asla söz konusu olmadı” dedi Bay Cadmus. “Söylüyorum işte, bu ruhani bir olay.”

Şimdi Millicent da kendi bahçesine çıkmıştı; o ana dek komşularını mutfak penceresinin indirilmiş storlarının gerisindeki bir gözetleme noktasından dinliyordu. “Ağaç ağaçtır” dedi.

“Ne kadar doğru Millicent.” Bay Cadmus ellerini çırpı.

“Ağacı nereden buldun?” Millicent hediyeği Maud’un almış olmasına içlerlemeye başlıyordu.

“Bulundu işte.”

“Çok kışkırtıcısın Theodore. Ne demek istediğini hiç anlamıyorum.”

“Muzip miyim Millicent? İngilizler öyle mi diyor?”

Millicent şaşırmıştı. “Size asla öyle demem.” Maud güldü, Millicent bu gülüşü alaycı bulmuştu. Komşusuna onaylamayan

bir ifadeyle baktı. “Düzenli sulamayı unutma. Ölmesini istemezsin.”

“Eminim sevgili Milly, ölüm ağacın aklındaki son şeydir.”

Maud ertesi sabah erkenden aşağıdaki gül ağacına baktığında beyaz bir kuşun ağaçta nazlı nazlı kanatlarını açıp kapadığını gördü. Hava açık ve parlaktı, şafak vaktinin tadını çıkarmak için camı açtı, kuş gözlerini dikmiş ona bakıyordu.

9. Bölüm: Christopher

“Ne yapacağımızı biliyorum hanımlar. Bir plan yapacağız. Londra’ya gideceğiz.”

“Aman Tanrım.” Maud elini yanağına götürdü.

“Bence bu harika bir fikir” dedi Millicent.

“Ama çok uzak.”

“Saçma sevgili Maud.” Millicent şimdiden pek hevesliydi. “Barnstaple’den trene binebiliriz. Geceyi ucuz bir otelde geçiririz.”

“Geceyi mi?”

“Bir oyuna gidebiliriz. *Cats*’i görmeyi çok isterim.”

“Ben küçük bir otel biliyorum” dedi Theodore. “Çok rahat.”

“Ucuz mu peki?” Millicent biraz hızlıydı.

“Fiyatları iyi. Sonuçta Notting Hill’de. Hem de odalar tertemiz.”

Maud artık onu hafif kaygılandıran Londra seyahati olasılığına teslim olmuştu. “Ama Millicent, Timothy’ye kim bakacak?”

“Gloria besler. Sadece iki günlüğüne gideceğiz.” Gloria Barlow, Koru’nun arkasındaki küçük bir sosyal konutta yaşıyor, arada sırada ufak işler için çağrılıyordu.

“Olabilir.”

“Londra’ya gidiyoruz Maud, Timbuktu’ya değil.”

Bir plan yapıldı ve sonraki hafta sonu üç komşu Londra trenine bindi. Paddington’a yaklaştıkça Maud gitgide daha kötü oldu. Londra’yı sevmiyordu. Çok gürültülü, çok kalabalıktı, yanlarından hızla geçtikleri kasvetli evler daha da canını sıkıyordu. Neden her şey bu kadar pisti?

Millicent ve Theodore’un son derece keyifli olması da fayda etmedi. Barnstaple’de trene bindikleri andan itibaren neler yapacakları, nereleri görecekləri konusunda keyifle yürüttükleri tahminlerle sanki Maud’a karşı komplo peşindeydiler. Exeter St. David’s’te aktarma yaptıklarında Millicent o akşamki konserleri ve oyunları öğrenmek için *The Times* almaya karar verdi. “İşte bu müthiş. Festival Hall’da Mahler. Tam nehir kıyısında.” Maud gözlerini yumdu. “Ya da Wigmore’da Brahms. Heyecan verici değil mi?”

“Londra tam bir fahişe” dedi Theodore. “Güzelliklerinin reklamını yapıyor.” Maud bu benzetmeyle ilgilenmedi. “Bendeniz de muhabbet tellalıyım. Hanımlarımı nereye isterlerse götüreceğim.”

“Aman Tanrım.” Maud gazetenin iç sayfalarına gözlerini dikmişti. “Ilfracombe kayalıklarında bir ceset bulunmuş. Deniz kıyısına vurmuş. Çıplakmış. Ilfracombe’u hatırlıyorsunuz değil mi Theo? Arkadaşınızla sizi oraya götürmüştük.”

“Kazadır” dedi Theo. “Ya da intihar. Ilfracombe o konuda mimli.”

Paddington’a vardıklarında Maud birden kendisini bitkin hissetti; sanki tüm kentin ağırlığı üzerine çökmüştü. Gürültüden ürkmüş, sanki etrafına üşüşen kalabalıklardan şaşkına dönmüştü. “Üç kişiyiz” dedi Theo. “Taksi tutmak ekonomik olur.”

Christopher Oteli, Earl’s Court mahallesinde, küçük otellerin ve kiralık dairelerin olduğu bir sokaktaydı, kadınlar burayı pek beğenmemişti. “İşte geldik!” dedi Bay Cadmus valizlerini araçtan indirirlerken. “Londra’nın kokusunu seviyorum.” Hanımlara yol gösterdi ve otelin küçük lobisine girdiler, resepsiyonist bir masanın gerisinde oturmuş gülümsüyordu.

“Günaydın *capitano*. *Chi non muore si rivede*.” Adamın briyantınlı siyah saçları arkada küçük bir atkuyruğu yapılmıştı; kısa kollu beyaz bir gömlek giymişti ve sağ kolunda kalp dövmesi vardı.

Maud, Theodore’a baktı. “*Capitano* mu?”

“Bir aralar ordudaydım. Özel bir şey değil.”

“Hiç bahsetmemiştiniz.”

“Özel bir şey değildi.”

Resepsiyonist durmuş iki kadını izliyordu. “*Chi sono quelle due bonazze?*”

“Size bayıldı hanımlar. Bana sizi tanıma zevkine nasıl eriştiğimi soruyor.”

“Adım Charles” dedi adam. “Carlo.”

Theo, “Kuzenimin üvey oğlu” diye ekledi.

“Caldera’dan mı?” diye sordu Maud.

“Ne hafıza varmış sende. Yok, yok. Başka yerden.”

“Peki ne zamandır İngiltere’de yaşıyor?”

“Ona kendin sorabilirsin. İngilizcesi iyidir.”

“Sekiz yıl oldu burada.” Doğu Londra aksanı dikkat çekiyordu.

“Evimde gibiyim.”

Maud onun tam anlamıyla düzgün biri olduğuna inanmamıştı. Re-sepsiyonistler dövme yaptırmamalıydı. “Bizim için üç odanız var mı?”

“Üç güzel oda. Odalarda su ısıtıcısı ve çay da var.”

Millicent ve Maud birbirlerinin odasını inceledi, Theodore’u odalara sokmamaya hiç konuşmadan karar vermişlerdi.

“Benim odam seninkinden küçük” dedi Maud.

“Ama manzaralı.”

Maud’un odası sokağa, Millicent’inki ise arayola bakıyordu.

“Odalarda pek bir şey yok.” Odalarda bir yatak, koltuk, sehpa ve gardırop vardı.

“Ucuz ve neşeli.”

“Ne ucuz ne de neşeli Milly.”

“Sanırım haklısın.” İç geçirdi. “Nasıl olsa sadece uyumak için kullanacağız.”

Kapı vurulunca şaşırdılar. “Giyinik misiniz?” Theodore’du.

“Elbette giyiniğiz.”

“Küçük yuvalarınızı sevdiniz umarım.”

“Küçükler” dedi Millicent.

“Ama çok rahat. Çok *gemütlich*.”

“Efendim?”

“Kusura bakmayın. Almanca bir sözcük.” Bay Cadmus cam kenarına gitti. “Londra’yı görmek için ne harika bir gün!”

Otelden çıktılar ve etraflarına bakındılar. Bay Cadmus, Warwick Yolu’na işaret ederek “Hadi şu ilginç bulvara girip Kensington Caddesi’ne yürüyelim” dedi. “Kısa bir yürüyüşle Hyde Park’a ve meşhur Round Göleti’ne varırız.” Böylece yürüdüler.

Millicent, alçak sesle Maud’a “Ne çok yabancı olduğunu fark ettin mi? Tek kelime İngilizce duymadım sanırım” dedi.

Maud parmağıyla yüzünün etrafında bir daire çizdi ve “Araplar” dedi.

Theodore önlerinde yürüyordu. Zaman zaman omzunun üzerinden bakıyor, sonra bir gazete büfesine dalıyordu. Büfeden çıkar çıkmaz sanki bir şey dikkatini çekmiş gibi yine dönüp sokağa bakıyordu. Cebinden bir şey düştü, hızla yerden alıverdi. Maud mavi bir taş olduğunu görebilmişti.

“Hanımlar kusuruma bakmazsanız ufak bir işim var.”

Millicent ona hayretle baktı. “Round Göleti’ni görmek istiyorsun sanıyorduk.”

“Bir randevum vardı. Unutmuşum. Gerçekten çok özür dilerim.”

“Akşam otelde görüşürüz” dedi Millicent son derece sertçe.

Bay Cadmus bir ara sokakta gözden kaybolurken Maud, “Ama ne kadar acayip bir davranış. Nasıl randevusu olabilir ki? Daha yeni geldik” dedi. Cadmus onlardan ayrılınca kalabalık ve gürültülü bir kentteki yalnızlıklarını daha çok hissetmişti. “Ne yapacağız?”

“Ne planladıysak onu yapacağız. Round Göleti’ne gidip ördekleri besleyeceğiz.”

“Yolu biliyor musun Milly?”

“Elbette. Knightsbridge’teki bir ilkokulda öğretmenlik yapmıştım. Ellilerde.”

“Hiç bahsetmemiştin.”

“Her şeyden bahsedemem ya.”

Sanki savaşa gidiyormuş gibi Kensington Sokağı’ndan yola koyuldular. “Ne renk ararsan var. Önyargılı değilim. Ama neden *hepsi* illa buraya geliyor?” dedi Millicent. Sokakta temkinli adımlarla ilerlediler, bir ara bir grup koşan çocuk yüzünden bir dükkân girişine sürüklendiler. “Bence kabahat anne babalarında Maud.”

Yaşını başını almış bir kadın elinde bir kutu birayla sallanarak onlara doğru geliyordu. “*Sarhoş*” dedi Maud. “İğrenç. Hadi şuraya girelim de gitsin.”

Görünüşe göre alarm, anahtar ve kilit satan küçük bir dükkâna girdiler, lacivert sarıklı genç bir adam samimi bir gülümsemeyle bir birine bir ötekine baktı. “Ev güvenliği için mi bakıyorsunuz hanımlar?”

“Hayır” dedi Millicent. “Biz Devon’da yaşıyoruz.”

“Ama kırsal bölgelerde de suç işleniyor. Değil mi?”

“Ne yazık ki bizim oralar epey sakın.”

“Millicent, yanlış dükkâna girdik galiba.”

Dükkândan çıktıklarında Maud ona göz ucuyla baktı. “Barnstable canavarını unuttun. Postaneyi de. Kırsal bölgeler sürprizlerle dolu.”

“Öyle olaylardan bahsetmeyi sevmiyorum. Karalama gibi oluyor.”

Sokaktan Hyde Park’a girdiler; kahkaha ve çocuk ağlaması sesleri, ördeklerin ve kazların ısrarcı uğultusu Maud’a fazla gelmeye başladı. “Bu Londra parklarını sevmiyorum” dedi. “Fazla yapaylar.”

“Amaca hizmet ediyorlar.”

“Ne demek bu?”

“Burada yaşısan öğrenirdin herhalde.”

Maud buna uygun bir cevap bulamadı. “Biraz acıktım” dedi.

“Tam yerine geldin.” Serpentine’i geçip Knightsbridge’e doğru yürüdüler.

“Buldum” dedi Millicent. “Hadi Spagetti Evi’ne gidelim. Harika.” Restoranın geniş camlarının önünde durakladılar, güneşli sokaktan bakınca içerisi hâlâ seçilmiyordu. Millicent yüzünü cama dayayıp içeri baktı. “En sevdiğim garson hâlâ burada mı acaba? Alfredo.”

“Fazla İtalyan görünüyorlar Millicent.” Millicent hızla camdan çekildi. Theodore’un Carlo ve başka bir adamla birlikte masada oturduğunu görmüştü; öfkeli görünüyor, elindeki haritayı tehdit edercesine sallıyordu. Sonra kulağının içinde sanki bir masa lambası yakılmış gibi bir “tık sesi” hissetti.

10. Bölüm: Ada

Gemilerini kamuflaj için maviye boyayan denizciler puslu Caldera Adası'nın yakınlarına kadar geliyordu. Theodore falezin ucunda ot-
ların sert yatağına uzanmış, dört bir yanına saçılmış küçük eflatun,
mavi ve kıvıll çiçekleri yansıtan denizin değışen renklerini izliyordu.
Akşamüstü serinliğinde bedeninin ağırlığıyla ezilen kekik, funda
ve biberiyenin kokularını alabiliyordu. Bulunduğı yerden deniz
mağaralarında yuvalanan gri ebabillerin çalkantılı denizin hemen
üzerinde döne döne uçtuklarını görebiliyordu.

Gemilerin rutinini mürettebatları kadar iyi bilirdi. Bunlar Sardin-
ya'yla İtalya arasındaki tartışmalı bölgede gidip gelen Alman ve İngiliz
fırkateynlerini gözetleyen adalıların tekneleri idi. Bilgi alışverişı yapı-
yor, her iki tarafa da faydalı olduklarını düşünüyorlardı. Almanlara
ve İngilizlere göre balıkçılardan bir farkları yoktu ama Londra'daki
Donanma Bakanlığı ve Berlin'deki Amirallik adalıların denize ve
gelgitlerine dair bilgisinin binlerce yıllık olduğunu bilse şaşırırdı.

Theo batıya doğru uzanan kara şeridinde bir geminin yanaştığını
gördü. Bu taret ve iki topuyla tam bir savaş gemisiydi. "Siz de kim-
siniz?" dedi kendi kendine. "Alman mısınız?" Geminin Sicilya'dan
hareket ettiğini ve keşif yaptığını tahmin etti. Caldera'dan bir gemi
çoktan bu savaş gemisinin konumunu bildirmişti. Theo ayağı fırladı ve falez tepesinin kenarındaki taşlı yolu izledi; sonra kurumuş,
yamru yumru eski zeytin ağaçlarıyla kaplı yamacı düşe kalka indi.

Henüz on iki yaşındaydı ama adanın her karışını biliyordu. Dün-
yayı da Caldera gibi hayal ediyordu, yer yer anız tarlalarıyla kap-
lı, eski kayalıklarla kireçtaşından bir arazi, alçak kesimlerde bitki
örtüsü zengin düzlükler. Bol meyve, ceviz ve fındık ağaçları, dere
yataklarıysa gövdeleri yosun tutmuş çam ve meşe ağaçlarıyla dolu.
Caldera deniz mağaraları, koy ve oyuklarla doluydu, sarp kireçtaşı
kayalıklar denize dik bir açıyla iniyordu.

Theo sonunda aşına olduğı, kıvıll kahve ve mor kısımları olan
düz kayalığı da geçti ve çiftlik evine vardı. "Fabio!" Isık çaldı. "Fa-
bio! Bir gemi!" Ağabeyi asmayla kaplı sundurmaya çıktı. "Alman
olmalı. Öyle değil mi Fabio?"

Kardeşler çiftlik evinde yalnız yaşıyordu. Anneleri ve babaları iki yıl önce sıtmadan ölmüştü, sivrisineklerin güneydeki durgun akıntıların ve bataklıkların üzerinde cirit attığı adanın belasıydı bu. Theo'yla Fabio cesetlerini mezarlık adası Nacoro'ya taşımıştı. Orada bir rahiple birlikte mezar kazıcılığı yapan bir balıkçı yaşıyordu. Dikişli keçi derisinden kefene sardıkları cesetleri Nacoro'daki küçük iskeleden kıyıdan birkaç yüz metre uzakta olan beyaz şapele sürüklemişlerdi. Yanlarında annelerinin masraflar için biriktirdiği bazı altın yüzükleri ve bilezikleri de getirmişlerdi. Her ailenin cenaze merasimleri için küçük bir birikimi olurdu. Theo'nun annesiyle babası ağustosböceği ve çekirge seslerinin eksik olmadığı tepelerle anız tarlaları arasında gömülüydü. Çocuklar adaya geri dönerken sırayla kürek çektiler, aniden bastıran açlıklarını da kuru ekmekle ve rezene köküyle bastırdılar.

Çiftlik evi hiç değişmemişti. Daima gölgelik olan dört köşeli sundurma ocaklı ve eski tip zeytin presli geniş bir odaya açılıyordu. Ocağın üstünde guguklu saat ve papanın çerçeveli fotoğrafı vardı. Karşı duvara bir şifonyer yaslanmıştı, üzerinde pembe ve yeşil camdan envaiçeşit biblo duruyordu. Mutfağın gerisindeki odalarda tarım aletleri, limon, portakal yığınları ve sepetlerce kuru incir vardı. Sadece merdivenle çıkılabilen ikinci katta Fabio ve Theo'nun odaları vardı. Bir zamanlar aynı yatağı paylaşmak zorunda kalmışlardı ama şimdi her kardeşin kendi yatak odası vardı; kurutulmuş keçi derisinden yataklar kuş tüyüyle doldurulmuştu, yatakların üzerinde Bakire Meryem tabloları asılıydı. Evin duvarları ve tavanları ocaktan yayılan isten kararmıştı, içeriye sadece sundurmaya açılan kapıdan ışık geliyordu. Tavuklar zemini kaplayan samanda eşeleniyordu.

Evin arkasında dar vadilerin ve sırtların beyaz sisle çizgi çizgi olduğu, sellerin nehir kenarlarındaki gevşek toprağı sürükleyip götürdüğü kasım ayından nisan ayına kadar yağan yağmuru biriktirmek için iki büyük su deposu bulunuyordu. Nemli topraktan mantarlar bitiyordu. Theo bu mevsimde annesinin izinden gidip karahindiba ve plantin toplardı. Bu mevsimde boldular. Şimdi bahçenin en ufak parçası bile değerliydi, Theo kuru zeytin yaprağı yığınlarını, ölmüş kaktüs kalıntılarını, lahana köklerini ve diğer süprüntüleri bir yere topladı ve bu humuslu toprağı taş duvarlarla çevrili bir arazinin zengin toprağıyla karıştırdı. Avlunun taşlı ze-

minindeki her boşluk bakla, yeşil salata ya da rezene yetiştirmek için doğal bir kap olmuştu.

Theo tarlalardan yeşil bademler ve sahilden turuncu meyveli denizkestaneleri getirdi. Denizi sevmezdi. Ada sakinlerinin hiçbiri denizi sevmiyordu. Deniz cadılarından korkusundan suya girmeden önce haç çıkarır ama kaya arasındaki sığıklarda lagos diye bilinen açık kahverengi balığı elleriyle yakalayabilirdi. Bazen en iyi tabirle *zuppa di pesce** diye bilinen seyrek bir lapa pişirir, en azından her zamanki gıdalarına bir şey eklenmiş olurdu.

Ayda bir keçi öldürür, etiyile birkaç gün karınlarını doyururlardı. Ağabey olarak keçilerden Fabio sorumluydu; keçilerin hem dostu hem de önderiydi. Haylazlıklarını, alaycı itaatkârlıklarını ve cüret-kârlıklarını bilirdi. Ama bıçağını hayvanın boğazına dayadığında adeta kendinden geçer, tüm acıma duygularının yerini tuhaf ve neredeyse insanlık dışı bir neşe alırdı.

Theo iki haftada bir batıdaki Leucothea Adası'na kürek çeker, keçi sütü ve sebze verip oranın ekmeğinden alırdı. Leucothea adaların en kalabalığıydı, bazı kesimleri öyle düzdü ki sanki sanatçı elinden çıkmış gibiydi. Beyaz, mavi, sarı boyalı evler, düzlüklere nazır dağın orta kesimlerindeydi. Limanı ana karayla yoğun bir trafik içindeydi ve Theo adalılardan savaşın seyri konusunda pek çok dedikodu öğreniyordu. İngiliz ve Amerikalılar Sicilya'da karaya çıkmıştı. Almanlar direnmişti. İngiliz ve Amerikalılar ana karaya saldırmayı planlıyordu. Almanlar, İtalya'nın tamamını işgal etmek üzereydi. Hiç kimse neye inanacağını ya da neden korkacağını bilmiyordu.

Caldera'da dağ yolunun ucunda uzun servi ağaçlarının arasında adanın azizi Santa Regilia'nın heykeli vardı; uzaktaki çiçeklerin mis kokularıyla dolu bölge Theo için daima kutsal olmuştu. Burada bir pınar vardı ama ılıktı ve tadı paslıydı. Oğlan anıtı ziyaret etmek için zaman zaman buraya geliyordu, anıtın rengi hatta ana hatları rüzgârdan ve yağmurdan silinmişti ama Theo için gücünü koruyordu. Bu ziyaret için hep hazırlanırdı. Boynuna kırmızı bir eşarp bağlar ve babasına ait bir fôtr şapka giyerdi. Şimdi şapkayı çıkarıp anıtın önünde diz çökmüştü. Santa Regilia ahmakların, masumların koruyucusuydu ama elbette iyiliğini adanın her yerine yayardı.

Theo ondan Leucothea yolculuğu için sakin bir deniz istedi ama sonra ertesi gün patlamayı işitti. İlk anda göle taş düşmüş gibi bir

* Balık çorbası (İtalyanca).

ses geldi ama sonra patlamayı duyunca ayağa fırladı. Yoldan aşağı nefes nefese koştu, fena düşüp dizini yardı ama acı duymadı. Göğes yükselen dumanı görebiliyordu, dilini ısırdı ve ağzına kan boşaldı.

Çiftlik evi isabet almış, harabeye dönüp ikiye bölünmüştü; Theo yavaşça eve doğru yürürken avluda birinin yattığını gördü. Fazla yaklaşmak istemiyordu. Suratın yarısı uçmuştu. “Fabio?” Ayakkabısıyla ağabeyinin sol ayağını dürttü. Sonra vurdu. “Hayır!” diye bağırdı ve çiftlik evinin arkasından keçilerin gümüş yeşil çitlerle çevrildiği ağıla koştu. Sazdan yapılma kapıyı açtı ve hayvanların etrafında dolaştı. Ama hayvanlar ağıldan çıkmıyordu. Sanki Fabio’nun öldüğünü zaten biliyormuş gibi ona merakla baktılar. Theo sürünün arkasına koştu ve bağırip çağırarak onları açık kapıya doğru kovaladı. Sonuncu da kaçınca Theo yere uzanıp uyudu.

Uyandığında etraf sessizdi ve yıldızlar ıslı ıslıldı. Doğrulduğunda karşısında, kestiremediği bir uzaklıkta ateşböceklerinin, sessiz ışıkların dansını görebiliyordu, *fuochi morti*. Havada solmuş biberiye ve laden çiçeği kokuları vardı, yıldızlar kadar eskiydiler. Ürperip ayağa kalktı, yalnızlık ona acı veriyordu. Ağabeyinin eksikliğine kederleniyordu ama cesedin oraya dönmek istemedi; rüyasında adanın cesedi gizlediğini ve gömdüğünü görmüştü. Acaba el bombası mıydı yoksa devriye gezen bir gemiden atılan serseri bomba mı? İngiliz miydi yoksa Alman mı? Bir önemi yoktu. Ama sanki tepesinden İngilizce sesler ve kahkahalar gelmişti.

Bir süre bildiği kayalık bir yoldan ilerleyip sazların ve boğa dikenlerinin kapladığı sahilin yanındaki koya vardı; üzerlerinde falezler yükseliyor, bu da Theo’nun etrafındaki karanlığı koyulaştırıyordu. Ama o yolu biliyordu. Deniz kenarındaki bazı kayalara tırmandı, sonra eğreltilere ve yarıklara giren incir ağacı köklerine tutunarak kendisini yukarı çekti; uzun otlarla kaplı sırtta nazikçe yürüyüp aradığı kovuğa vardı. Dikkatli hareket etmesi gerekiyordu. Kurtlar bazen bu dik kayalıktaki inlere yerleşiyordu. Aşağıdaki rutubetli boşluğa dikkatle indi ve ini kısmen gizleyen kaya çıkıntısına eğildi. Kayadaki çatlaklardan ve yarıklardan denizi görür gibi oluyor, kayalık sahili döven dalgaların sesi inde yankılanıyordu. Burada onu göremezlerdi. Serindi ama soğuk değildi ve kuruydu. Sonraki birkaç gün in onun yuvası oldu, yiyecek ve su bulabilmek için dışarıda çeşitli denemeler yaptı. Denize doğru, en ucuna emeklediğinde kayadaki bir gedikten dışarı bakabiliyordu; oradan bazen

mavi yüzeyde beliren beyaz çizgileri izledi. Bunlar deniz cadılarının izleri miydi yoksa deniz kızlarının mı? Bir sabah bir İngiliz devriye gemisi önünden geçti; hız kaybetti, sonra adaya doğru döndü. Bir an sanki ona doğru geliyormuş gibi göründü ama Theo geminin inin yakınındaki körfeze doğru ilerlediğini fark etti.

Theo paniğe kapılmadı çünkü dışarıdan görülemeyeceğini biliyordu. Fakat bunların Fabio'nun ölümünden ve çiftlik evinin harap olmasından sorumlu adamlar olduğuna hemen ikna oluverdi. Birkaç dakika sonra dışarı çıkmaya cüret etti ve körfeze doğru sessizce süründü, tam o anda sahile inerken hep kullandığı yoldan dört İngiliz askerinin çıktığını gördü.

Onları dikkatle izledi ve eski çam ağaçlarının olduğu koruya varmadan sola döndüklerinde Theo nereye gittiklerini anladı. Burada zemin daha sıkıydı, ince kırmızı tuğlaların kalıntıları sayesinde böyle kalmıştı; Theo yukarı tırmanırken sundurması, koridorları ve hâlâ mermer zeminden parçaların durduğu odalarla birlikte eski bir villanın ana hatlarını görebiliyordu. Çimenlerin ve yeşilliklerin arasındaki eski bir kuyu ağzı yakınındaydı. Burası insanı villanın sapasağlam olduğu günlere geri götürebilecek *male sito* olarak bilindiğinden Theo buraya daha önce sadece bir kez gelmişti. Anne babası villanın kaç yıllık olduğunu bilmiyordu. Hep buradaydı.

Elinden kurtulmak için tek yapabileceğiniz güneşe doğru koşmak ve üç yüz metre daha tırmanıp tepenin zirvesindeki kuleye çıkmaktı. Burası korsanları gözetlemek için inşa edilen bir *torre di guardia* idi. Theo bu kuleleri sakinlerin tehditkâr denizi gözlemleyebildiği diğer adalarda görmüştü. İngilizler buraya bu yüzden gelmiş olmalıydı.

Theo tekme yedi ve yere düştü. Toz toprakta iki seksen uzanmışken başını kaldırdı ve genç bir askerin ona sırttığını gördü. Asker sanki teslim oluyormuş gibi iki elini de uzattı. Theo'ya kalkmasını işaret etti ve kalkarken yine tekme attı. Sonra Theo'ya onu izlemesini işaret etti. Onu kule girişine itip bağırdı. Asker Theo'yu döner tuğla merdivenden yukarı çıkardı ve tuğla kemerlerin bir dizi görüş noktasını çerçevelediği gözlem platformuna ulaştılar. Burada altı asker duruyordu, ikisi denizi ve aşağıdaki adayı görebilmek için aşağı sarkmıştı. Theo'yu yukarı çıkaran asker, diğer askerlerden birinin yanına gidip bir şey fısıldadı. Kuşatılmış bir müfrezeye hâlâ sözünü geçirebiliyordu anlaşılan.

“Hey çocuk” dedi subay Theo’ya. “Nerede yaşıyorsun? *Dove abiti?*” Kuzey İtalya aksanıyla konuşuyordu, Theo bu aksanı “bebek İtalyancası” diye bilirdi.

“*Abito qua. Su quest’isola.*”

“Ailen nerede?”

Theo bir parmağını kaldırdı. “Tek başıma yaşıyorum.”

“Güzel.” Subay ona yaklaştı. “Hiç Alman gördün mü? Jerry’ler? Hun’lar.”

“*Niente.*”

“Adayı iyi biliyor musun?”

“*Certo, signore.*”

“Çocuğun İngilizcesi benden iyi. Belki de bir öğretmenidir.” Theodore’u yine tekmeledi. “Almanlardan uzak dur. Seni öldürürler. İblis onlar.” Cebinden bir madeni para çıkardı ve havaya atıp tuttu. “Buraya her hafta geleceğiz. Bu vakitler. Almanlara karşı gözünü aç. Bizi onlara götürürsen sana her asker için on beş liredir veririm. Anladın mı?”

Theo son derece iyi anlamıştı. Askerlerin ada sakinlerine para verdiğini sık sık görüyordu. “Güzel çocuksun. *Molto bello.* Söylediğimi anladın mı?” Oğlanı tuttu ve diğer askerlerin şaşkın bakışları arasında onunla güreşiyormuş gibi yapıp çocuğun poposunu ve mahrem yerlerini elledi. Sonra çocuğun kısa pantolonunu indirip bir kutu şaft yağıyla çocuğun içine girdi. “Almanlar işte böyle yapar. Hatta daha beterini. *Capisci?*” Theo başını salladı ama yere bakıyordu. Ona saldıran adama bakmak istemiyordu. Ağabeyini öldüren ve çiftlik evini yerle bir eden askerlere de bakmadı. “Şimdi gidebilirsin. Ama unutma. Alman başına on beş liredir.”

Theo kuleden çıkar çıkmaz aşağı, yabani palmye ve zeytin ağaçlarının sıcak kucağına koşmaya başladı. İşte o an İngilizlerden öç alacağına yemin etti. Nasıl bir yol izleyeceğine dair en ufak bir fikri yoktu ama orası artık onun adasıydı. Tek başınaydı. Adayı savunmalı, şerefini korumalıydı.

Ertesi sabah inden çıktı ve koyun berrak suyunda yıkandı. Devriye gemisi gitmişti. Dalgaların kesintisiz devinimi Theo’nun dört bir yanındaki kayaları oymuş, ortaya narin şekiller çıkmıştı. Theo sarp kayalığa çakıl taşları fırlatıp bazı kaya güvercinlerini rahatsız etti. O gün daha sonra usulca ve dolambaçlı yoldan yatağı küçük beyaz

taşlı bir dereye gitti; orada oturup denizi izlemeyi seviyordu. Bir an denizde dalgacık yapan bir şeyin çıktığını görür gibi oldu ama gitmişti.

Çiftlik evine asla dönemeyeceğini biliyordu –dönse ne bulacağını düşünmek bile istemiyordu– ve Theo’nun yolculukları artık hep geçmişteki o sabit noktadan kaçınıyordu. Onun yerine sakin, izbe yerlere, ağaçların birbirine dokunup gölgelik oluşturduğu yerlere gitti.

İngilizlerle karşılaşmasından birkaç gün sonra adanın kuzey kısmında biten köknar, kayın ve çam ormanına tırmandı; beline kadar gelen pırıl pırıl eğreltiotu denizine daldı ama başka bir yolun açıldığını görünce aniden durdu. Ağaçların arasında ezilmiş, kırılmış dallardan ve yapraklardan bir patika kıvrılıyordu, biri burada yürümüş ya da koşmuştu. Bir yabancıнын varlığına karşı tetikte olan Theodore sessizce durdu; sonra görülebileceği korkusuyla yere çöküverdi. Ağustosböceği cırtlısından ve kulak tırmalayan çekirge sesinden başka ses yoktu.

Theodore birkaç dakika öylece durdu ama yaprak kımıldamadı. Sonra dikildi ve hiçbir şey görmedi. Patikayı sürüden ayrılan bir keçi ya da koyun açmış olabilirdi; Theodore cesaretini toplayarak yolu takip etmeye karar verdi. Ezilmiş nemli eğreltilerin tadını çıkararak ağaçların arasından yürüdü, sonunda küçük bir oyuga, bir açıklığa geldi; adanın bu kesimine hâkim bir alan basılmış, düzleşmişti. Bir şeyin yerden ona baktığını fark etti, sigara izmaritine benziyordu. Almak için eğildiğinde bir ses duydu.

“Aha! *Vuoi una sigaretta? Ecco qua. Prendi. Camels.*” Theo döndüğünde arkasında uzun boylu bir adamın durduğunu gördü. Ona cevaben başını iki yana salladı. “Çok sert değil mi? Biliyorum.” Parmağıyla kendini işaret etti. “Almanım ben.” Theo büyük bir şaşkınlıkla ya da korkuyla bakmış olmalıydı. “Şeytan değilim ben, merak etme.” Adamın boynunda dürbün asılıydı ve Theo beline bir tabanca sıkıştırıldığını fark etti. “Ailen nerede?”

“Yalnızım.”

“Öyle mi? Ben de yalnızım. İki yalnız.” Bu Alman, bölgenin dilini çok akıcı konuşuyordu. “Hoş geldin.” Alanın ucuna, ağaçların altına küçük bir çadır kurulmuştu. Çadırın dışındaki piknik tüpünün üzerinde bir çaydanlık duruyordu, teneke çatal bıçaklar ve yiyecek konserveleri de vardı. “Ev gibisi yok” dedi asker. Ça-

dıra girdi ve yerde buruşturulmuş duran uyku tulumunu güzelce katladı. “Kaç yaşındasın?”

“On ç. On dört.”

“Emin olman güzel. Ailen nerede?”

“ldler. Sıtmadan.” Fabio’dan bahsetmeye niyeti yoktu.

“Gerçekten mi? Sen savaşçısın o zaman.”

“Adada su ve yiyecek var.”

“İşte o konuda bana yardımcı olabilirsin. Bu arada adım Andreas. Senin adın ne?”

“Theodore.”

“Güzel bir isim. Bir fincan kahve içer misin Theodore?”

Theodore en son çiftlik evi yıkılmadan önceki gün sıcak bir şeyler içmişti. Başıyla onayladı ama asker çoktan piknik tüpünü yakmaya davranmıştı. “Buralar sakın” dedi Alman, beraber orman toprağına oturlurken. “Sicilya bu kadar sakın değıldi.” Bir sigara yakıp yere uzandı, ağıaların saçaklarına bakıyordu. “Sakın günlerde bazen bombaların sesi geliyor. Nasıl geldin buraya?”

“Ormanın içinden tırmandım, düşman gözlerden uzak.”

“O zaman adayı iyi biliyorsun.”

“Evet. Avucumun ii gibi.”

“Hiç İngiliz gördün mü?”

Theo herhangi bir karmaşadan kaçınmak için hemen bir yalan uydurdu. “Hayır. Tek yabancı sensin. Ama İtalyanca konuşuyorsun.”

“Annem Sicilyalı.”

Sabahleyin havadaki rutubet gitgide artmıştı, etraflarındaki dallar ve yapraklar nemden sırlıslıkladı. “Geceleri uyuyamıyorum” dedi Alman. “Esmiyor.”

Fakat  gün geçmemişti ki rüzgâr kendini gösterdi. Güneyden gelip beraberinde tepelerin üzerine ken, kayaların çatlaklarına sızan gri bir pus örtüsü getirdi; kayın ağıaları sararmaya yüz tutmuşken bile ormanın nemli zemininden ve yeşil halısından çürüme ve ölümün pis kokuları yükseliyordu. Asker, Theo’ya “Nem bana dokunuyor” dedi. “Her yerim ağııyor. Başım da çatlıyor.” Askerin beti benzi atmıştı ve sol gözü hafif seğıiriyordu. Theo ona incir ve yeşil badem getirdi ama Alman onları bir kenara koydu; onun yerine suya şeker katıp kana kana iti.

Ertesi sabah asker uyku tulumunun içinde titriyordu. “Pek iyi değılim” dedi. Theo belirtileri anne babasından tanıyordu. “Gece

çok ateşlendim.” Ertesi gün daha da kötülemişti. “Kinin işe yaramıyor” dedi. “Midemi bulandırıyor. Sen görmemiş olsan bile adada bir İngiliz asker grubu var,” dedi.

“İngilizler aptal. Dillerini bildiğimi bilmediklerinden uluorta konuşuyorlar. Sözcükleri Realschule yıllarımdan hatırlıyorum. Benim öğrendiğim şu: Gemileri karaya oturmuş ve kurtulma yolları arıyorlar. Bunlar Küçük Camborne isimli İngiliz köyünden küçük bir müfrezenin altı askeri. Yeri hatırla. Önemli olabilir. Sana bu askerlerle ilgisi olabilecek bir şey göstereceğim. Bu adadan İngiltere’ye geri götürülen bir hazineden bahsediyorlar. Tabii askerlerin hikâyesine güven olmaz ama konuşurlarken duydum. Şunu da öldürdüğüm çavuştan çaldım. Önemli bir şeye benziyordu.” Çadırın gerisindeki heybesinden üzerine bir dizi kare ve daire çizilmiş bir kâğıt parçası çıkarıp Theo’ya uzattı. Büyük dairelerden birine işaret etti.

“Burası Küçük Camborne dedikleri köyleri. Şurası da tarla. Metre ya da yard olabilecek rakamlar var. Kim bilir? Ama işaret burada: X. Bence konuştukları hazine işte bu. Başka ne olabilir bilmiyorum. Sence?” Theo başını iki yana salladı. Asker haritayı çocuğa verdi. “İyi sakla. Mecbur kalırsan çocuklarına bırak. Bir gün biri orayı bulacak.” Theo kâğıdı katladı ve lime lime olmuş pantolonunun cebine koydu; daha o zaman haritayı çözmek ve İngiliz şeytanlardan öç almak için bir gün İngiltere’ye gideceğine kendi kendine söz verdi.

Theo ertesi sabah yine oraya döndü. Asker yaşlanmış görünüyordu. Teni solmuş, yüzü içine çökmüştü. “Hangi daktiloyu kullanıyorsun?” diye sordu çocuğa. “Royal mı Smith mi?” Theo askerin söylediklerinden bir şey anlamamıştı. “Herkes sağlam mı? Duvar dibine çömelin. Çömelin hadi.” Sonra sustu.

Theo ormandan çıktı ve gözetleme kulesine geri döndü. “Bir Alman buldum” dedi İngiliz subayına. “On beş lîret alabilir miyim?”

11. Bölüm: Keçiler ve Toz Toprak

“Daha varmadık mı? Tanrım!” Millicent Swallow doğrulurken gözlerini açtı ve etrafına küçük bir kalabalığın toplanmış olduğunu gördü. “Neredeyim ben? Pardon. Aptalca bir soruydu.”

“Yere yığıldın tatlım” dedi Maud. “Ama bak. Theodore burada. Ne tesadüf.”

“Restorana buyurun” dedi Theo. “Size güzel bir fincan çay ikram edelim.”

Millicent içeri geçmeye razı oldu, hâlâ ani şuur kaybının şaşkınlığını yaşıyordu. “Rahatsızlık verdiğim için çok özür dilerim” dedi.

“Saçmalama Milly. Sadece birazcık başın döndü.”

“Başı döndü” denebilirdi elbette; açıklaması olmayan anlık bir boşluk, bir eksiklik, bir açıklık olmuştu. Bunu tiyatrodan ya da televizyonda görebilirdiniz ve zararsızdı. “Bir an sersemledim herhalde.”

“Çok sıcak.” Millicent düşerken başından çıkan şapkasını taktı.

“Çayımızı içtikten sonra sizi otele götüreceğiz Bayan Swallow. Orada dinlenebilirsiniz.”

Böylece Christopher’a geri döndüler. Millicent dar yatağa uzanıp kederle tavandaki çatlaklara baktı, ani bir kararla Regent Caddesi’nde alışverişe çıkan Maud’a katılmadığı için biraz pişmandı. Ama kalabalıklara girmeye, trafiğe ve o genel koşuşturma havasına katlanamıyordu. Restoranın dışında baygınlık geçirmesinin muhtemelen bunlarla bir ilgisi vardı. Sanki Londra’nın tüm ağırlığı üzerine çökmüştü.

Millicent resepsiyondan geçerken Theodore’un ve akrabasının arkadaki küçük büroda konuştuklarını duydu. O geçerken seslerini alçalttılar, hiç kuşkusuz başına gelenlerden sonra ona rahatsızlık vermemek içindi. Ama “tesoro” sözcüğünü işitti, sonra Theodore resepsiyon kapısını kapatıp İngilizce konuşmaya başladı. Akrabasıyla ağır ağır konuşuyordu. “*Niente*, ağaçlar işe yaramaz. Hiçbir şeyi kanıtlamıyorlar. Kapılar, ağaçlar, ahırlar buldum ama haritalardaki gibi değil. Bildiğin gibi Carlo bu ülkede çok fazla kapı ve ağaç var. *Troppi*! Çok fazla da harita!”

“Doğru.”

“Ama Cadmus tilki gibidir. Bay Cadmus işini bilir. Başka bir yolunu bulacağım. *Un altro tipo di tesoro, Carlo. Un altro tipo.*” Millicent son ifadenin anlamını bilmiyordu ama ona biraz netameli geldi. “Ah Millicent, toparlamış gibisin.” Theo sanki onu bekliyormuş gibi lobiye yürüdü.

“Sayılırım. Biraz titriyorum sanki.”

“Hepimiz –nasıl denir– büyük girişimlerden önce titrediğimizi hissederiz.”

Millicent onun neden bahsettiğini hiç anlamamıştı. “Hâlâ biraz başım dönüyor.”

“Boş laf. Müthiş büyüleyici görünüyorsunuz. Bu da kim? Maud’un elinde hediyeler mi var?”

Maud Finch gıcırdayan döner kapıdan otele girdi, iki yeşil Harrods torbası taşıyordu. Biraz mahcup görünüyordu. “Yaramazlık ettim” dedi.

“Hepimiz yaramazız” dedi Cadmus elini kalçasına vurarak. “Diğerlerinden biraz daha fazla.”

Maud iki selofan paket çıkardı. Büyük bir özenle “gece giysisi” etiketi yapıştırılmış, pahalı gecelikler almıştı. Millicent dehşet verici bir an boyunca bunların Theodore’un büyük girişimiyle alakalı olduğunu düşündü. Theodore, Maud’un bu giysileri özel etkinlikte giyeceğini söyleyince iyice etekleri tutuştu. “Çok geniş fikirliyimdir. Hanımların ipeğe bayıldığını bilirim.”

Millicent dehşete düşmüştü. Maud’u üzerinde o siyah gecelikle Theo’nun önünde çıplak ayakla dans ederken hayal etti. Aklına Salome geliyordu ki o da pek yüreklendirici sayılmazdı. Ama Theo hanımlara “Carlo bize Millicent şerefine bir ziyafet hazırlıyor. Mucize için bir *banchetto!*”

Restoran zemin katta küçük bir bar ve lobiden ibaretti, ön bahçelerin çöp kutularıyla dolu olduğu caddeye bakıyordu. Carlo, tanınmadık bir *trio*’nun “Arrivederci Roma”yı söylediği bir albümü pikaba yerleştirdi ve bar en son Noel’de kullanılan küçük ışıklarla süsledi. Ona bir beden küçük gelen bir smokin giymiş, akşam için saçlarına fazla briyantın sürmüştü, restoran şimdi berber dükkânı gibi kokuyordu. “Bu akşam *brodo*’yla başlayacağız” dedi.

“Ekmek mi?” diye sordu Maud.

“Hayır. Tam ekmek değil. Sonra da...” Kendi parmaklarını öptü. “*Zampetti di maiale!*”

“O nedir?”

“*Zampetti di maiale* mı? Nefis bir İtalyan spesiyali.”

“Et mi?”

“Elbette et. Domuz paçası. İnciği. Yumurtası. Enfes!”

Brodo adeta bir çırpıda küçük mavi çorba kâselerinde geldi. Açık renkli ve suluydu, içinde balık parçaları yüzüyordu. Kereviz tadı var gibiydi. Ya da havuç. Emin olmak zordu. Maud, Millicent’a baktı ama bir şey demedi. “Denizin kokusunu alabiliyor musunuz?” diye sordu Theo. “Ben tuzlu rüzgârı duyuyor, yelkenlerin fora edildiğini görüyorum. Ah İtalya! Bizler iyi balıkçıyız değil mi?” Hanımlar *brodo*’da bu ikisini de göremediğinden sustu.

Sıradaki yemek daha da meşakkatliydi. Bazı domuz sakatatları sütte sanki kaymak tutana dek kaynatılmıştı.

“Kuyruğu görsem şaşırmam” diye fısıldadı Maud. “Solucan gibi.”

“Sus!”

“Burada pek et yok gibi.”

Theo hanımların taşralı zevklerine karşı hoşgörülüydü. “Em sevgili Maud. Em. Güzelliği emmede.”

Millicent da Maud da yiyecekleri emmeye alışkın değildi ve onun yerine didiklemeye karar verdiler. Bir incik parçası Millicent’in tabağından fırlayıp halıya düştü.

“Müsaadenizle” dedi Carlo. Eti barın gerisindeki muslukta yı-kayıp tekrar Millicent’in tabağına koydu. “Bir şey olmaz.”

“Çok iyi. İsraf etmeyi hiç istemezdim.”

Maud çatalla ağzına bir parçasını attı ve çiğnemeye başladı. Dışarıdan işitilen bir çıtırtıdan sonra lokmayı çıkarıp tabağının kenarına koymaya karar verdi. “Dişlerimden korktum” dedi. “Protezler ateş pahası olabiliyor.”

“Beğendiniz mi?” diye sordu Theo.

“Tek kelimeyle nefis. Ama biraz daha etli olabilirdi.”

“Yanaklarında tutmalısın sevgili Maud, sincaplar gibi.”

“Aman pek iğrenç olurdu. Ya biri sırtıma vurursa?”

“Ufak hatalar ve boş bulunmalar için bir hizmetçimiz olduğunu söylememiş miydim? Onu belki hatırlarsın Milly. Peggy bir zamanlar komşunuzdu” dedi Cadmus.

“Efendim?”

“Herkes onu tavsiye etti. İtfaiyeciler bile. Ona cesur dediler. Senin bez köpeğini kurtaran da oydu. Carlo’ya Earl’s Court’ta yürekli bir kıza ihtiyaç var dedim.”

Millicent bu kahraman kızı tanımıyordu. Ama komşu lafını duyunca ürperdi.

“Tanıştırıyım seninle.” Çatalıyla şarap kadehine vurdu. Kapı açıldı ve kısa kesilmiş saçlarıyla ince bir kız usulca geldi. Yüzünde Milly’nin uzun yıllar önce ölen akrabaları için münasip bir keder ve anlayış ifadesi vardı.

“Bayan Milly siz misiniz?” dedi kız kollarını kavuşturarak. “Sizi nerede görsem tanırım.”

Millicent ne bu kızı hatırlıyordu, ne evi ne de sokağı. Onun sahtekârın teki olabileceğini bile düşündü. Peggy, bitişikte Wellesley Caddesi’ndeki evlerini ve Millicent’in her yere taşıdığı “yumuşak köpeği” hatırladığında bu izlenim dağıldı. Milly cesur bir ifade takındı, bu arada zor durumda kalabileceği için gücünü topladı. “Şimdi beni hatırladınız mı?” diye sordu kız.

“Uzun zaman oldu.”

“Ben yüzleri asla unutmam.”

“Ne hoş.” Millicent teslim olmaya karar verdi. “O kadar zamandan sonra...”

“Kırk yıl.”

“Hafızanız pek iyi.”

“Nasıl unutabilirim.”

“Elbette.” Millicent başını salladı. “Ne gündü ama.”

“Siz cesurdunuz” dedi Peggy. “Bir kez bile ağlamadınız. Ölmediğiniz için şanslısınız. Sizi bahçeye koşarken gördüğümde bir şey olduğunu anladım. Sonra yangını gördüm.”

“İtfaiyeyi ben aradım biliyorsunuz.”

“Evet, biliyorum. Elbette öyle.”

“Elimden başka bir şey gelmedi.”

“Alevler çok büyüktü tatlım.”

“Onlara tüm bildiğimi anlattım.”

“Neydi? Tam hatırlayamıyorum.”

“Gaz kaçağı. Bağlantı yeri sakattı. Polise her şeyi anlattım.”

“Bağırmanın da. Kolların iki yanında öylece durdun. Dün gibi hatırlıyorum.”

“Neler olduğunu bilmiyordum. Donup kaldım.”

“Evet. Hislerini hiç belli etmedin. Parlak bir mavi elbise giyiyordun.”

“Öyle mi?”

“O elbiseye ne olduğunu sık sık düşündüm.”

“Herhalde atmışımdır. Diğerleriyle birlikte...” Millicent’ın sesi alçaldı.

“Polis kimin yaptığını bulamadı, değil mi?”

“Kimse yapmadı. Boru gevşekti. Hatalıydı.”

Cadmus dikkatle dinliyordu.

“Olacağı varmış” dedi Peggy.

“Öyle. Olacağı varmış. Savaş zamanı.”

“Sorgu hâkiminin yanında çok cesurdunuz.”

“Öyle miydin?” Millicent’ın tek hatırladığı etrafındaki herkes konuşurken sıkıca kavradığı ahşap korkuluktur. Ona acıdıklarından şüphelendi ve kırgınlığı yanaklarına vurdu. Millicent acıma duymuyordu. Talihsiz ölüm. Birtakım talihsizlikler. Durum bundan ibaret değil miydi? Önündeki uzun masadan cila kokusu almış, birden şiddetli bir arzuyla dolmuştu: Saçlarını taramalıydı. Ama bu münasebetsizlik olur, kötü bir izlenim bırakırdı. Tarağını çıkarmak için sorgu hâkiminin ve jürinin mahkemedan ayrılmasını beklemişti.

“Çok cesurdun” dedi Peggy. “Öyle net konuştun ki.” (Milly şöyle demişti: *Gaz kokusu aldım ve onları aradım. Ocağın altı açıktı galiba. Alevlenmişti.*) “Sonra nereye gittin?”

“Bana teyzem baktı.”

“Seni cenazeden sonra tek başına yürüyüp giderken gördüm.”

“Şaşkınlıktan nerede olduğumu bile bilmiyordum. Bir süre iyi değildim, sonra kendime geldim.”

“O zaman mı teyzeciğın seni yanına aldı? Ealing’de yaşıyordu değil mi?”

“O zaman okul değiştirdim. Hemşire olmaya karar verdim.”

“Şimdi hemşirelik mi yapıyorsun Milly?”

“Yaptım. Emekli oldum. Hastalar sinirime dokunuyordu. Çok fena olabiliyorlar.”

“Oysa şimdi son derece neşeli görünüyorsun.”

“İdare ediyorum Peggy.”

“Hâlâ özel birini mi bekliyorsun?”

“Ah, ondan yıllar önce vazgeçtim. Doğru adam herhalde tarih olmuştur. Tanrım! Biraz hava alsam iyi olacak.”

“Dur sana aspirin alayım” dedi Maud. “Caddenin karşısında eczane var.”

Maud dışarı çıkmak için masadan kalktı.

“Yara bandı da alacağım” dedi Millicent’a. “Çenende bir kesik var.”

“Kanıyor mu?”

“Sadece küçük bir sıyrık ama büyüebilir. Lady Macbeth gibi olacaksın.”

Maud, Peggy’ye veda edip çıktı. Ama Peggy ona yolun karşısına kadar eşlik etti. Millicent konuyu değiştirme fırsatını kaçırmadı.

“Umarım bayıldığımda canın sıkılmamıştır.”

“Hiç de değil” dedi Theo. “Sorun yok. Hava sıcaktı sevgili Bayan Swallow. Herkesin başına gelebilir.”

“Ama kendimi aptal gibi hissettim. Etrafımda o kadar kalabalık toplandı.”

“Ama aptal değilsin Millicent.”

“Değilim.”

“Son derece dikkatlisin. Başının arkasında gözlerin var.”

“Biraz abartıyorsun Theo. Ama akli başında davranmaya özen gösteriyorum.” Bir an sustular. “Carlo’ya ne oldu?” diye sordu Theo’ya. “İkinci tabaktan sonra ortadan kaybolmuştu. Şimdi hatırladım. Restoranda sizi onunla görmedik mi? Jigoloya benzeyen hani. Az önce bize servis yapan.”

“Jigolo değil o Millicent.” Theodore, Millicent’in sözlerinden hoşlanmamıştı. “Romalı bir resepsiyonist.”

“Benziyor dedim sadece. Benziyor, öyle demek değil.”

“Yanımda değildi sevgili hanımefendi. Yalnızdım ben.”

“İşte bu tuhaf. Orada olduğuna yemin edebilirim” dedi Millicent. “Başka bir adam daha vardı. Kafam karıştı.”

“Telaşlanmıştın Milly” dedi Theo. “Zihin küçük oyunlar oynar. Son derece doğal. Ama söyle bakalım yeniden Londra’da olmak nasıl?”

“Çok değişmiş, kendimi yabancı gibi hissediyorum.”

Theo bir süre dinledi ama sonra sıkıldı ve “Sevgili Maud nere-lerde acaba?” dedi.

Sanki Theo onu çağırmış gibi Maud elinde bir şişeyle restoranın önünde bitiverdi. “Sizi bu kadar bekletmekle ayıp ettim” dedi. “Ama eczaneden sonra yemeğimizin anısına bunu aldım.”

“Ah” diye haykırdı Theo. “Grappa!”

“Senin adanın içkisi olduğunu söylediler.” Maud şişeyi açmakta zorlanıyordu. “Ama adanın ismini hâlâ hatırlayamıyorum. Sihirli herhalde.”

Millicent biraz sabırsızca “Caldera” dedi.

“Haritaya baktım ama göremedim.”

“Okuma gözlükleri takman gerekmiyor mu canım? Her şey netleşir.”

“Çok küçük” dedi Theodore. “Minicik.”

“Ama orada mutlu hatıralarınız da var değil mi?” diye sordu Millicent. “Çocukluk mutludur.”

“Her zaman değil” diye mırıldandı Maud.

“Keçiler ve toz toprak. Hepsi bu.”

“Hadi onlara içelim” dedi Maud. “Keçilere ve toz toprağa.”

“Hayır, hayır” dedi Theo. “Onları unutmalıyız.”

Carlo’nun elinde Maud’un şuruba batırılmış çöreğe benzettiği bir tabakla dönmesiyle sohbetleri bölündü. Millicent çöreklerle iştahla baktı. “Rom baba! Ben bunu Fransız tatlısı sanıyordum.”

“Ben de bir dans türü” diye karşılık verdi Maud.

“Güney İtalya’da biz de yaparız” dedi Theo. “Portakal diyarında.”

İlk iki tabak yüzünden aç kalan hanımlar tatlıları hemen silip süpürdü.

“Hanımlar şimdi de çok özel içkimizi denemelisiniz.” Carlo tezgâhın arkasından geldi. “Rom baba için yapıldı.”

“Rom demeyin.” Millicent ağzını büzdü.

“Değil. Limon likörü. Ev yapımı. Christopher tarzı.” Barın gerisinden kremaya benzer bir şişe getirdi. “Hanımların dudağı gibi pek tatlı. Hanımların dili gibi pek ekşi.”

“Bu sözler pek olmadı sanki” dedi Millicent.

“Bu bizim Londra’daki tek gecemiz hanımlar. Biraz fenalık yapabiliriz değil mi?” Theo onlara parlayan gözlerle baktı. “Eve döndüğümüzde size bir sır bile verebilirim.”

12. Bölüm: İsteri Nöbeti

Kadın papaz yardımcısı, Bay Cadmus'a "Bu köyde çok fazla sır öğrendim, bir gün patlayabilirim" diye anlatıyordu.

"Dünyada nereye giderseniz gidin değerli hanımefendi—"

"June."

"Gizemler bulursunuz. Kalbe güven olmaz. Caldera'da da bazı tuhaf olaylar dönüyordu."

"Size şunu göstermek istiyorum Bay Cadmus. Biz buna cemaat sicili diyoruz. Cemaat üyelerimize dair ayrıntıları buraya kaydediyoruz. Doğum. Evlilik."

"Ölüm."

"Evet, tabii. Ama bir de kamu yararına buraya ilave edilen başka ayrıntılar var. Bunları görünce sizin özel ilgi alanınız aklıma geldi. Şuraya bakın, 12 Mayıs 1945 kaydına. Savaş bittikten dört gün sonra. Böyle üzücü olayları gündeme getirdiğim için bağışlayın."

"Hiç de değil. Adada hepsi bir."

"Şurayı görüyor musunuz? 'Düşman faaliyetleri sonucu ne yazık ki askerlerinin çoğunu kaybeden Küçük Camborne Alayı, Caldera Adası'na sığındı.' Bu habere tesadüfen rastladım. Ne düşünüyorsunuz?"

Theo bir an gözlerini kapayıp düşündü. "Bizi bir araya getiren olağanüstü tesadüflerden biri sevgili hanımefendi. Şimdi kendimi size çok yakın hissediyorum. Manevi olarak."

"İlginç kısmı şurası. Hayatta kalan tüm askerlerden bahsediyor."

"Gerçekten mi?" Theo nefretle yanıp tutuşuyordu. Bunlar kardeşini vuran askerlerdi.

"Altı asker vardı. Bize göre kahramanlar."

"Elbette. Son derece doğal. Burada isimler de var mı?"

"Evet. Buradaki sevgili teğmen, büyük Cunningham. Bakın bu da Denny. Wesley. Deacon. Ayrıca iki Appleby kardeş."

"Hâlâ hayattalardır sanırım."

"Ah evet. Aslan gibiler. Kayıplar oldu ne yazık ki, Denny ve Deacon vefat etti. Ama Cunningham hâlâ faal."

"Peki bahsettiğiniz altıncı asker?"

“Wesley mi? Maalesef sağığı iyi değıl ama keyfi yerinde.”

“Ve K      Camborne’dan hiç ayrılmazlar.”

“Ah Tanrım, hayır. Yerlerinden kıpırdamazlar.”

“Sevgili adamı kurtardıkları için onlara teşekkür etmeyi çok isterdim.”

“Eminim bir g r      ayarlanabilir. Eskiden yaşadıkları evlerdeler ve asker bir yolda la g r     mekten çok memnun olurlar. Gerçekten aralarına katıldınız mı Bay Cadmus?”

“Ah hayır. Bu m     n değıldi. Almanlar...”

“Anlıyorum. Gerisini hayal g     me bırakın. Ama  imdi o kadar yıl sonra m        bir uyum içinde bir araya gelebilirsiniz.”

“K      Camborne’a gelme nedenlerimden biri de buydu. Eski yolda larla yeniden bir araya gelmek! Artık eski arkadaşları yoklamanın vakti geldi de çattı, öyle değıl mi? Eski anılar unutulup gitsin mi?”

“Genel bir buluşma ister misiniz? Köy salonunda?”

“Yok, hayır. M  tevazı bir şey olsun. Bu ya lı adamların da ge mi   dair hisleri benim gibi kuvvetli.”

“Elbette. Size bırakıyorum.”

“Bence en iyisi ben kendimi tanıtayım. Böylelikle beni daha kolay hatırlarlar.” Karde inin katilleriyle dert ortağı olmaya gelmemişti ya! “Wesley’nin sağığı iyi değıl demi tiniz. Nesi var biliyor musunuz?”

“Dola ımla ilgili. Ağır dolaşım.”

“Ah bilmez miyim! Benim adam çok sıcak ve esintisizdir. Ama  ıfalı otlarımız var.”

Ertesi sabah Millicent onu mutfağı bir sepet y      otu ve d       i eğı taşırken gördü. Sonra d      ve kazıma sesleri i itti, Theo arada bir şeyler mırıldanıyordu. Maud mutfak kapısına gitti. “Yardım edebilir miyim?”

“Sevgili Bayan Finch, bu eski bir tarif. i te. Tadına bak. Hiçbir zararı yok.” Maud  ay ka ı ıyla g n        kahverengi içkinin tadına baktı. Havadan herhalde dedi sonra ama ba ı kendi s     leriyle “tatlı tatlı” d n     . “ undan biraz alayım” dedi Maud.

“Olmaz sevgili Bayan Finch. Bu i  i       durumlar için.”

“Sizin memleketin ilaçları bizimkilerden çok daha iyiye benziyor.”

“Bakalım göreceğiz.”

John Wesley, Theodore Cadmus'un ziyaretinden sonra birkaç gün canlanır gibi oldu ama sonra durup dururken derin bir uykuya daldı, ardından da öldü. Bay Cadmus taşra doktoruyla derin tartışmalara girdi, doktor da onun ağır kan dolaşımı teşhisine katılıyordu. Bu durum Küçük Camborne'da bile biliniyordu ve Dorchester'da bir uzmana danışmaya gerek görülmedi.

• • •

Bay Cadmus cenazeden sonra "Teğmen Cunningham'ı ziyaret etmeliyim" dedi. "Eski bir meslektaş onu teselli edebilir."

Ertesi gün teğmenin kapısını tıklattı. "İçeri girebilir miyim?"

"Sen de kimsin?" diye çıkıştı Cunningham. Cadmus'u cenazede görmemişti.

"Eski bir dost."

"Benim eski dostum yok."

"Hepsi öldü mü?"

"Bu seni ilgilendirir mi?"

"Tahmin edebileceğinizden daha çok Teğmen Cunningham."

"İşığa doğru gel."

"Beni hatırlamıyorsanız belki bunu hatırlarsınız." Alman askerin ölmeden önce ona verdiği kâğıt parçasını gösterdi. Cadmus'un çözmeyi başaramadığı haritaydı bu.

Cunningham kâğıda dikkatle baktı, kafası karışmıştı.

"Ormanda öldürülen askerlerinizin birinden çalınan kâğıt bu" dedi Cadmus.

"Bianco. Haritaları okuyan oydu."

"Hazinenin burada olduğuna inanıyordunuz."

"Demek sen hırsızsin!" diye bağırdı Cunningham.

"Siz de bana öyle muamele ettiniz. Kardeşimi vurduğunuzu hatırlıyor musunuz? Çiftlik evini yakıp yıktığınızı? Bana tecavüz ettiğinizi? Evet, hatırlayacak ne çok şeyiniz var."

"Beni sorguya çekmeye nasıl cüret edersin? Bu ne cüret?"

"Ediyorum işte. Bana yaptıklarını bu acayip küçük köye de anlatırım."

Cunningham koltuğunda doğruldu ama sonra iç çekerek geriye yığıldı; dili kendiliğinden ağzından fırladı ve suratı çarpıldı.

Cadmus bitişikteki eve koşup doktor çağırımlarını istedi. "Yürekli teğmenimize inme indi. Lütfen elinizi çabuk tutun."

Doktor bu belirtileri tanıyordu. “İsteri nöbeti. Eski askerler arasında sık görülür. Üzerine battaniye örtüp rahat ettirin.”

Theo doktora sabırsızca sordu: “Atlatacak mı?”

“Bu yaşta biraz zor. İsteri nöbeti son derece ölümcüldür. Savaşın etkileri yıllarca sürer.”

“Sebebi ne olabilir?” diye sordu komşu.

“Muhtemelen ani bir şok.”

“Ama biz eski zamanlardan ve mutlu anılardan bahsediyorduk. Son derece neşeliydi” dedi Cadmus.

“O zaman huzurlu bir ölümdür. Ama birden eski zamanları hatırlamak zihinde kriz gibi bir şeye yol açabilir.”

Bu basit ölüm için Bay Cadmus’un orada kalmasına gerek yoktu, o da neşe içinde Koru’ya geri döndü. Millicent Swallow kapıya koştuğunda daha ciddi bir ifade takındı. “Üç ölüm mü?” diye sordu heyecanla. “Denny, Deacon ve şimdi de Cunningham.”

“Korkarım öyle.”

“Lanetlendik mi?”

“Sadece yaşlılıkla lanetlendik Millicent.”

“Peki onları tanıyor muydun?”

“Hayır. Adamızda askerlerle hiç kaynaşmadık. Ama siz hanımlara Londra’da bir sırrım olduğunu söylemiştim değil mi?”

“Meraktan çatlayacağım.”

“Hayır, Maud’u beklemeliyiz. Dergi almaya Dorchester’a gitti.”

“*Woman’s Own* olmadan yaşayamaz o” dedi Millicent. “Ya da yıldız falı.”

“Onları okumamalı. Adamızda yıldız falı küçümsenir.”

“Ama Eileen Watson yıldız falına çok inanır. Onlarsız bir adım atmaz.”

“Her neyse Millicent. Ah, işte Maud da havadislerle birlikte geliyor.”

“Şimdi bize sırrını anlatabilirsin.” Millicent, Cadmus’a beklentiyle baktı.

“İçeri geçelim.” Onları salona aldı, Isolde tüylerini temizliyordu. Hanımları görür görmez durdu. “Dans et Brown Ana” diye mırıldandı. “Dans et Brown Ana. Haydi masanın altına, ee-aye, ee-aye, ee-aye oh.”

“En azından dili eskisinden iyi” dedi Maud. Papağan ona pis pis baktı.

13. Bölüm: Yeşil Parmaklar

“Şimdi size göstermem gereken bir sır var” dedi Theo. “Çok gizli bir sır. Carlo bunu göstermenin akıllıca olmadığını düşünüyor. Ama ben size sonuna kadar güveniyorum hanımlar.” Mutfğa gidip bir kâğıt parçasıyla döndü ve kâğıdı özene bezene yemek masasına yaydı. Cunningham’a gösterdiği haritaydı bu.

“Bunda gizli bir şey yok” dedi Maud. “Kuzey Devon haritası.” Haritaya birkaç saniye baktı. “Şurası Küçük Camborne. Nokta kadar.”

“Ondan dışarı doğru çizilmiş işaretleri görüyor musunuz?”

“X’e doğru olanı mı? Elbette. Ama nedir bilmiyorum. Herhalde birine ait araziye işaretlemiş.”

“Ben oraya gittim” dedi Theo. “Ot tarlasından başka bir şey yoktu.”

“Ne bekliyordun? Tac Mahal mi?”

“Bekleyin hanımlar. Elimde bir kâğıt daha var.” Üst cebinden katlanmış bir kâğıt çıkarıp masanın üzerinde düzeltti. “Buna ne diyorsunuz?”

“Hiçbir şey” dedi Maud.

“Biri bir tepe çizmiş gibi” dedi Millicent. “Üzerinde bir ağaç var. Yanındaki sivri şey kaya olabilir.”

“Peki yuvarlak şey?” diye sordu Theo.

“Gölet mi?”

“Bir çocuk çizmiş gibi” dedi Maud. “Hayır, gölet değil. Acayip bir şekil.”

“İyi bir dostum verdi bunu. Köyümüzün civarında bir yer olduğunu söyledi.”

“İyi dostunuz yanılmış” dedi Maud.

“Çok hastaydı. Ateşlenmişti. Daha fazla soru sormadan Caldera’da öldü.”

Maud rastgele karalanmış tepeye ve ağaca baktı. “Böyle bir yer yok.”

“Durun bir dakika.” Millicent’a baktılar. “Deli olduğumu düşüneneceksiniz.” Theo ve Maud durmuş ona bakıyordu. “Burrow Tepesi olamaz mı?”

“Ah şu her zamanki hikâye.” Maud onu ciddiye almamıştı.

“Her zamanki hikâye mi?” diye sordu Theo. “Nedir o?”

“Eski bir hikâye” dedi Maud.

“O kadar da eski değil. Ben kuaföründen duydum. Hairspace’te Maurice’in yerine gelen Bayan Killigew’ı biliyorsunuz.”

“Lütfen devam et sevgili Millicent.”

“Maud’un haklı olduğu bir nokta var. Eski bir hikâye bu. Bir tepe var, ağaç ve kaya var. Bir de gölet var, gerçi herhalde artık kurumuştur. Ama buralardan çok uzak.” Haritada işaretlenen yerleri gösterdi. “Dorset sınırları içinde.”

“Tutmuyor Millicent.”

“Ama Maud, resim küçük kayayı andırıyor.” Theo’ya baktı. “O kaya milyonlarca yıllık.”

“Gülünç olma Milly. Dorset’teki hiçbir şey milyonlarca yıllık değil. Dondurma hariç.”

“Dondurması nefistir” dedi Millicent.

“Hanımlar, lütfen bana tepeden bahsedin.”

“Dediğim gibi bir rivayet var.”

“Peki nedir?” Theo sabırsızlanmaya başlamıştı.

“Hepimiz Burrow Tepesi’ndeki siyah kayayı biliyoruz. Taşı kimse yerinden kıpırdatamadı. Her şeyi denediler. Ellilerden bahsediyorum. Matkaplar. Kürekler. Tırpanlar. Vinçler. Çatal çekiçler. Siyah kayaya hiçbir şey fayda etmedi. Dinamit bile işe yaramadı ki köylüler bu durumdan çok rahatsız oldu. Kutsala saygısızlık saydılar.”

“Sonra ne oldu?” diye sordu Theo.

“Çeşit çeşit hikâyeler türedi. Bildiğiniz gibi Bay Cadmus bizde doğaüstü efsanenin bini bin paraya.”

“Evet, cinlerinizi, öcülerinizi, hayaletlerinizi duydum. Calde-ra’da da böyle.”

“Ama hikâyenin burası inanılır gibi değil.”

“Bence de” dedi Maud, Hairspace’ten Bayan Killigrew’a güvenmiyordu.

Millicent, Maud’u duymazdan gelip devam etti: “Şu Alman roketlerinden biri tam kayaya isabet etti. Uçan bomba mı deniyordu?”

“V-1 mi?” diye sordu Cadmus.

“V’li bir şey” dedi Millicent. “Ama ne gürültü koptu! Hikâye burada bitmiyor. Ertesi gün siyah kaya ortada yokmuş. Ve yerinde bir ametist varmış! Golf topu büyüklüğünde.”

İşte hazinenin hikâyesi, diye düşündü Cadmus.

“Mucize cevhere ne oldu?” diye sordu Millicent.

“Askerler almış. Yasal yetkili biziz, demişler. Ametist kayboldu. Ya da çalındı. Ama hâlâ herkes kayıp ametistten bahsediyor.”

Her zamankinden de gizemli davranan Bay Cadmus cüzdanından kâğıdı çıkardı. “Arkadaşım kâğıda bir kez bakıp ezberledi. Eğitimli bir gözlemciydi. İşte bu.” Kâğıdı ters çevirdi, haritanın öteki yüzünde damarları ve çıkıntılı kenarlarıyla kabaca değerli taşa benzeyen bir resim vardı.

Maud, Theo'ya sordu: “Arkadaşın neden cevheri çizdi?”

“Belki hikâyesini anlatmak istemiştir. Çok hastaydı.”

“Belki de taşı senin bulmanı istemiştir.”

“Evet” dedi Theo. “Bunu gerçekten istiyordu. Onun izinden gitmek en büyük arzum. Biliyorum, mücevheri köyümüzün kilişesine bağışlamak isterdi.” Maud dehşete düşmüştü. “Herhalde St. Leonard's'ın mevcut yönetimi değişikliğinde.”

“Seninle gelmemizi ister misin?” Millicent'in gözlerinde ametistler vardı.

“Pis ve karışık bir iş sevgili hanımefendi.”

“Ama heyecanlı” dedi Millicent. “Hazine avı gibi.”

“Gerçi,” dedi Maud, “hazine avında genelde ortada bir hazine olur.”

“Bir hazine bulacağımızdan şüpheliyim” dedi Theo.

“O zaman ne anlamı var?” diye sordu Maud.

“Hanımlar açısından anlamsız. Tamamen öyle. Ben bahtsız dostumun hatırına gideceğim oraya. Hepsi bu. Bir iki damla gözyaşı dökmek için gideceğim. Ne diyordu şairiniz? Bir parça toprak. İlelebet İngiltere. İlelebet gözyaşı.”

“Bence bombanın güzel bir taş yarattığı noktayı işaretlemek harika bir fikir” dedi Millicent. Millicent bombadan çok güzel taşla ilgiliydi. “Soyguncuları atlatmak için, talihsizlik eseri oraya gömülmüş olabilir. Kâşiflerin keşiflerini ölmeden önce geri koyduklarını sık sık okuyoruz.”

Bay Cadmus gözlerini ona dikti. “Ben de tam böyle düşünmüştüm Bayan Swallow. Yoksa neden böyle sırra kadem bassın ki? Zümrüdü yeşil camdan ayıramayan birkaç cahil askerin işi.” Cebinden bir mendil çıkarıp alnını sildi. “Evet hanımlar, iyi geceler diyelim mi? Erken kalkıp yol almamız gerek.”

Barnstaple'dan sabah trenini yakaladılar; Little Molton yolculuğunun ilk kısmında, Theo Cadmus epey canını sıkan bir çapraz bulmacaya kendini kaptırmıştı. "Lord Peter Wimsey kim?" diye yüksek sesle sordu.

"Çok parlak bir dedektif" dedi Millicent. "Cinayetler konusunda uzmandır. Özellikle yaşlı kadın cinayetleri."

"Gerçek biri mi?"

"Ah Tanrım, hayır. Uydurma. Sherlock Holmes gibi. En iyisi hep kurgu dedektiflerdir. Kurgu cinayetler gibi. Çok daha tatmin edici."

"Şu ipucu ne işime yarayacak? 'Lord Peter Wimsey dozu kesti-remiyor. Sekiz harf.'"

"Belli ki zehirden bahsediyor" dedi Maud. "Sekiz harf mi dediniz? Laudanum."

"Ama şuradan şuraya geçmem gerek." Gazete sayfasına vurdu. "Bir türlü geçemiyorum. İki 'M' tutmuyor. Zehri bulamıyorum."

"Peki yılların morfini?" diye sordu Maud.

"Tek 'M'li olacak."

"Buldum" dedi Millicent. "Methomyl. Geride hiç iz bırakmaz."

"Onu nereden biliyorsun?" diye sordu Maud.

"Hemşirelik eğitiminden."

"Ama bunun ipucumuzla hiç ilgisi yok" dedi Theo. "Ya da Lord Peter Wimsey'le."

"Lord Peter Wimsey, *Beş Kırmızı Ringa Balığı* kitabında vardı." Millicent bulduğu çözümden eminmiş gibi camdan dışarı baktı. "Ve *kitap* zehirlemeye ilgiliydi."

Theo gazeteyi kompartımanın diğer tarafına fırlattı. "Siz hanımların kafası zehirlerle dolu."

Yolculuğun Swinderbury'den Little Molton'a gittikleri ikinci kısmında ağır banliyö treninin camından dikkatle bakıp manzarayı sanki düşman toprağıymış gibi inceledi. "Şurada bir tepe var" dedi. "Bir tane daha." Koltuğunda öne doğru eğildi. "Şurada bir ağaç var."

"Burrow Tepesi burada değil" dedi Maud. "Başka bir bölgede."

"Ama bundan emin olamam. Belki de dostum başka bir yeri kastetmiştir. Şuraya bakın! Tepe, arkasında da ormanlık var!"

"Dostun tek bir ağaç çizdi, ormanlık değil."

"Ama çok benziyor."

"Ağaçlar birbirine benzer."

“Theo böyle olmaz. Hadi oraya arabayla gidelim. Bize muzu hatırlatan güzel arabarla.” Maud, Theo’nun dizine hafifçe vurdu. “Yoksa orayı asla bulamayacaksın.”

“Belki de...”

“Hazinesi çalacak değiliz.”

“Ne saçma sözler...”

“Hem ayrıca kime anlatacağz ki?”

“Küçük Camborne’da yerin kulağı var” dedi Theo.

Yaz alacakaranlığında sığırların çimenlere uzun gölgeleri düşerdi. Küçük Camborne’a vardıklarında güneş batıyordu ve hanımlar yatmadan önce bir fincan çay içmeye can atıyordu. Evlerin girişinde ayrıldılar; Millicent kapının kilidini açtı, rahatlayarak koridora girdiğinde Timothy onu coşkuyla karşıladı. Mırlıyor, sol bacağına sürtünüyordu.

Aşağı yukarı bir saat geçmişti ki Theo’nun camına vurduğunu gördü. Theo mutfığa girerken “Bir karar verdim” dedi. “Senin dışı sezgine ihtiyacım var. Senin *je ne sais quoi*.”

“Seni Burrow Tepesi’ne götürmemizi mi istiyorsunuz? Bu mu?”

“Kesinlikle.”

Birkaç dakika sonra Maud’un kapısını çaldı. “Bir dakikanı alabilir miyim Maud?” Maud ön bahçeye çıktı. “Bir yolculuğa ne dersin?”

“Ama daha eve yeni geldik.”

“Doğru. Ama bu çok daha yakına Maud. Kalbime daha yakın bir yere.”

“Ah Tanrım.” Maud gevşeme ihtimali olan bir tutam saçını tutturdu.

“Burrow Tepesi’ne.”

“Tahmin etmek zor değil” dedi Maud.

“İşin açıkçası her şeyi kendime saklamak istediğim bir dönem oldu.”

“Neyi kendine saklayacaktın?” diye sordu Maud.

“Sırrı.”

Böylece Burrow Tepesi yolculuğu hazırlıkları başladı.

14. Bölüm: Çizgi

Sarı araba, Devon ile Dorset sınırındaki derin çitler boyunca ilerliyordu. “Napolyon tarzında” dedi Maud. Kimse aldırış etmedi. “Savaş esirleri inşa etmiş.”

“Ben de savaş esiriydim” dedi Theo ona. “Çocukken.”

“O güzel küçük adada mı?”

“Kısa bir süreliğine. Ama İngilizler bana elektrik mühendisliğini öğretti. Paha biçilmez bir bilgiydi.”

“Bir işe yaradığımıza sevindim” diye mırıldandı Maud.

“Bakın. Askerlerin kalesi.” Millicent, tabanının etrafında otların düzleştiği bir halka olan geniş bir tepeye işaret ediyordu. “Demir Çağı sanırım. Ama tüm çağlar birbirine karışmış, öyle değil mi? En azından benim için öyle.”

“Çoğu aynı sıralarda var olmuş olabilir” dedi Maud. “Zaman doğrusal değil. Theo şimdi Madely’ye gidiyormuş gibi sağa dön. Sonra ilerideki tabeladan sağa, Rivercorn’a dön.” Maud’un kucağında bir Ordnance Survey haritası vardı ama porsuk ağaçlarıyla çevrili göletin yanından geçerken başını kaldırdı. “Sihir çemberine benziyor.”

“Suya dalsam kaybolup gider miyim acaba?” diye sordu Millicent.

“Sensiz ne yapardık?” dedi Cadmus.

“İkiniz de idare ederdiniz herhalde.”

Arabada bir sessizlik oldu.

“Neredeyse vardık bence” dedi Maud. “Az önce Burrow Tepesi Çiftliği’nin yanından geçtik.”

“Gözlerimizi dört açalım o zaman.” Theo direksiyona yaslandı ve daha ağır kullanmaya başladı, yol tarlalar arasında uzayıp giderken sağa sola dönüyordu. Ama görünüşe göre hiçbir yere varamıyorlardı. “Şu atın yanından daha önce geçtiğimize eminim” dedi Maud. “Yoksa şuradakinden mi geçtik? Atlar konusunda çok iyi değilim.”

“Labirente benzemeye başladı.” Millicent pek neşeliydi. “Kuyruğu ağzında bir yılan gibi.”

“İlk sonsuzluk deneyimin olabilir” dedi Theo.

Motoru durdurup camını indirdi. Ağaçların ve otların arasındaki rüzgârın hafif hışırtısı dışında her yer sessizdi. “İşte ortasındayız” dedi Theo.

“Fırtınanın ortasında mı?” diye sordu Maud.

“Hayır. Toprağın ortasında.”

“Toprağın bir ortası olduğunu sanmıyorum.”

“Yürürsek farkına bile varmadan Burrow Tepesi’ne gelebiliriz” dedi Millicent.

“Bunun mantığını anlayamıyorum” dedi Maud ama bir kapıyı açıp araziden yürüyen Theo’nun peşinden gitti.

“Mantığın sonsuzlukla ne ilgisi var? Tavşan deliklerine dikkat et” diye seslendi Millicent.

Tek sıra halinde yürüyüp, belli bir neden olmaksızın bir o yöne bir bu yöne gittiler. İncecik bir derenin aktığı bir bayıra geldiler. “Sesleri duyduunuz mu?” diye sordu Millicent.

“Suyun sesidir herhalde” dedi Maud. “Genelde fısıltı gibi gelir.”

“Ah!” Theo önde yürüyordu. “İşte orada! Tepe! Ağacı da gördünüz mü?!”

İki hanım Theo’nun işaret ettiği yöne baktı, ufukta bir tepe göründüğü açıktı. “Bunun o tepe olduğuna emin misin?” diye sordu Maud. “Kırlar tepelerle dolu. Bununla meşhurlar.”

“Oraya yürümemize imkân yok” dedi Millicent. “Kilometrelerce uzakta olmalı.”

“Arabayla gideceğiz. Gözlerimizi ondan ayırmayacağız. Bizi kendine çekecek.”

“Tabii benzinimiz bitmezse” dedi Maud.

Theo onu şaşırtarak pantolon cebinden bir tespih çıkardı ve havada salladı.

“İşe yarıyor herhalde” diye fısıldadı Millicent, Maud’a.

“İsviçre çakısı gibi. Ama yanlış tanrılara bel bağlamıyor mu? Yeni rahip, Peder Gregory bu durumu pek onaylamazdı.”

“Gregory her şeyi onaylar gibi görünüyor. Mezhebi geniş. Belli ki California’da bir Amerikan ilahiyat okuluna gitmiş.”

“Olamaz!”

“Onun için Küçük Camborne’u boylamış.”

Theo arabaya geri geldi ve gördüğü tepeye doğru yola koyuldular, zaman zaman çamurlu yollardan ya da özel mülk yollarından geçtiler. Ama yine de onları durduran olmadı. Tepeyi gözden kay-

betmediler ve nihayet ağacın bir meşe ağacı olduğunu görebildiler. Yol iki yüz metre sonra kesiliyordu.

“Sonunda” dedi Theo, “mutluyum!” Yine arabadan indi ve ileri doğru koşmaya başladı. “Biz ilk olabiliriz!”

“Ondan epey kuşkuluyum” dedi Maud.

Theo tümseği tırmanmaya başlamıştı bile. “İşte taş” diye bağırdı. “Dostumun bahsettiği kutsal taş!”

“Dikkate alma” dedi Maud, Millicent’a.

“Şu boşluğa girecek bir taş bulabilirsem. Görüyor musunuz?” Kayada madeni para büyüklüğünde bir girinti vardı. “O zaman dostumun saklandığı yeri bulabiliriz.”

“Bu bildiğin hokus pokus” dedi Maud. “Burası Dorset, Calabria değil.” Zar zor tepeye tırmandılar, Theo kendini kaptırmış, taşla ağaç arasındaki zemini inceliyordu. Birden durdu ve hiç kımlıdamadan bekledi.

“Bu ses nedir şimdi?”

Hepsi durup birbirine baktı. “Konuşmalar duyuyorum” dedi Millicent. “Ayak sesleri de geliyor mu?”

Tam bunu söylediğinde tepenin güney tarafındaki bir yamaçtan bir dizi yürüyüşçü belirdi. “Ne demek oluyor bu?” diye sordu Theo. Gülüşme sesleri duydu. “Sakin olmalıyız hanımlar. Taş Devri’nde değiliz ya.”

“En azından keyifleri yerinde” dedi Maud.

“Bize saldıracaklarını sanmıyorum Maud. Ama burada ne arıyorlar?”

Yürüyüşçülerin lideri olan genç adam tepenin dibinde durdu. “Buraya bizden hemen önce geldiniz. İyi zamanlama.”

“Evet” dedi Theo. “Öyle sanırım.”

Maud, genç adama pat diye sordu: “Burada ne arıyorsunuz?”

“Sizinle aynı şeyi. Çizgiyi izliyoruz. Chichester’den geliyor. Ama bunu biliyorsunuz zaten.”

“Ah, çizgi” dedi Millicent. Adamın ne kastettiği hakkında en ufak bir fikri yoktu.

“Elbette” dedi genç adam. “Başka ne çizgisi olacak?”

Theo hanımlara döndü. “Neden bahsediyor?”

“Spiritüel bir şey olsa gerek” dedi Maud.

“Devon’da mı? Bir şey bulmuşlar mı?”

Maud, genç adama sordu: “Buraya daha önce geldiniz mi?”

“Ah, evet. Defalarca. Burrow Tepesi’nin her karışını biliriz.”
Theo’nun canı sıkılıverdi. “Sor bakalım bir şey bulmuşlar mı?”
“Bir şey buldunuz mu?”
“Tam olarak nerede?”
“Tepenin içinde.”
“Hiçbir şey. Sadece toprak.”
“Peki çevrede?”
“Burada hiçbir şey yok.”
“Kısır bir tepe,” dedi Theo, “kısır bir kadın gibi.”
Maud, Millicent’a döndü, “Biraz rüzgâr çıktı, ne dersin?”
“Evet. Serin.”

Üçü yürüyüşçülerden ayrılıp arabanın yolunu tuttuğunda Theo, “Soğuk hava bize iyi gelecek” dedi. “Hayalleri alıp götürecek. Hazine yoktu, varsa da birileri çoktan aldı.”

Küçük Camborne’a geri dönüş yolculuğu genelde sessiz geçti. Millicent arabanın arka koltuğunda uyukluyor, hafifçe sayıklayarak Maud’un sinirlerini bozuyordu.

“Ne demek istiyor Tanrı aşkına?”

“Bunu hiç bilemeyeceğiz. Umarım ben uykumda konuşmuyorumdur.”

“Neden?”

Theo parmağını dudaklarına götürdü. “Eğer bazı şeylerden yüksek sesle bahsetmiyorsak o zaman sessiz kalmalıyız.”

Yan sokaklarına girdiler ve arabayı park ederken Millicent uyandı.

“Çay içmeliyim” dedi Maud.

“Ben çay yapacağım tatlım.”

“Ben içmeyeceğim hanımlar. Günün olaylarını gözden geçirmeliyim.”

Oturma odasına geçerlerken Millicent “Korkunç bir hayal kırıklığı yaşamıştır herhalde” dedi. Theo konuştukları her kelimeyi duyabiliyordu. Bir süre önce aradaki duvara ufak bir delik açmış, guguklu saatin ahşap çerçevesiyle güzelce kamufle etmişti, deliğe bir bardak dayayarak konuşulanları kusursuzca duyabiliyordu.

“Theo bir şey bulacağından emindi” dedi Maud.

“Dur çay getireyim” dedi Millicent.

Birkaç dakika sonra geri geldi, Theo fincanların ve tabak çanakların tıkırtısını duydu.

“Maud, her şey bitti.”

“Ne bitti?”

“Theo ağır bir darbe aldı.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Yenildi.”

“Saçmalama.” Maud gülümsüyordu. “Biten nedir? Sen dünyadaki en mantıksız kadınsın Millicent. Artık gerçekten uyumalıyım. Uzun bir gündü.”

“Ama en azından verimliydi.”

O gece uzaklardan şimşek sesi gibi bir gümbürtü duyuldu ama tek duyanlar Sidney ve Appleby çiftliğinin hayvanlarıydı.

15. Bölüm: Kedi ve Papağan

Bardaktan boşanırcasına yağsa da Maud ve Theo bahçeleriyle meşguldü; Millicent onları pencereden izliyor, alçak tahta çitin gerisinde arada birbirlerine bir şeyler söylediklerini görüyordu. Millicent iyice kulaklarını açtığında “ya sonra?”, “sence?”, “peki şöyle olursa?”, “bir önemi yok” gibi sözlerin nemli rüzgârla gelip gittiğini duyabiliyordu.

Theo, çitin üzerinden Maud’un bahçesine atladığında şaşırdı. Ama Theo eski bir ağaç köküne takılıp yere kapaklandı ve dizlerinin üstünde çamurda ona doğru kaydı. Milly camı açma fırsatına karşı koyamadı. “İyi misin Theo?”

“Kayıp düştüm.”

Hâlâ dizlerinin üzerindeyken başını kaldırıp Maud’a baktı ve Millicent’in duyamadığı bir şey söyledi.

Maud’un tepesi atıverdi. “Ayağa kalk Theo. Yüz kızartıcı bir durum bu.” Theo zar zor ayağa kalktı. “Pantolonuna bak.”

“Çıkarmam gerekecek.”

“Burada değil herhalde.”

“Sana söylediğim şeyi duydun mu?”

“Gayet iyi duydum, teşekkürler.”

“Peki cevabın nedir?”

“Cevabım pantolonunu değiştirmen gerektiği.”

Camı açık olan Millicent tüm konuşmayı duydu ve irkildi. Ne demek oluyordu bu? Soru neydi, cevap neydi?

Maud ve Millicent ertesi pazar kiliseye gittiler. Onları arabayla Theo götürdü ama kadın papaz yardımcısının bulunduğu ayine katılmayı kabul etmedi. Arabada oturdu ve tiz, titrek sesler son bir kez yükselip kesilirken bekledi. Kadın papaz yardımcısı org sesleri eşliğinde sıraların arasından geçip kilise sundurmasına indi, burada şefkatli selamlaşmalardan sonra cemaatle vedalaşıyordu.

Cemaat mutlu arılar gibi June’un etrafında vızıldayıp kiliseden ayrılıyordu. June, “Bölgemizin yeni doktoruyla tanışın” dedi, “Sheila.”

Sheila, kırılmış dağınık saçları samimi çehresinin etrafında soluk bir hale görevi gören, uzun boylu bir kadındı. June onu Maud'la tanıştırdı. Anlaşılan panayırı June üstlenmişti.

“Nasılsınız doktor?”

“Ah, formalitelere hiç gerek yok. Sadece Sheila deyin. Sheila Burton.” Sheila, Maud'un dirseğini tutup sıktı. “Sapasağlam olduğunuzu söyleyebilirim.”

“Öyle mi?” Maud biraz hayal kırıklığına uğramış gibiydi.

Sheila, Millicent'a döndü. “Evde kediniz var.”

“Doğru.”

“Gözlerinizi tahriş ediyor. Yüzünüzü yalamasına izin vermeyin.”

Millicent şaşırmıştı, Timothy'ye izin verdiği nadir şeylerden biriydi.

Doktor Papaz Gregory'ye döndü. “Belli yaştaki hastaları gördüğümde hep aynı soruyu sorarım.” Maud ve Millicent'ı o kategoriye dahil edip etmediği belli değildi. “Ne kadar yaşamak istiyorsunuz?”

“Herhalde mümkün olduğu kadar uzundur?”

Sheila zalimce güldü. “Bazıları da mümkün olduğunca çabuk bitsin ister.”

“Neden?”

“Sefilliklerinden.”

“Ah.”

“Üstelik bunun tedavisi de yok. Kusura bakmayın. Kaşımam gerek.” Bacaklarının arasını kuvvetle ovdu. “Elbette bazen çok istesem de onları eleştiremem. Ama pahalı ilaçları onlara harcamıyorum. Bu ilaçları müstesna papaz yardımcısı June gibilere yazıyorum. Yaşama tutkuyla bağlı olduğunu görüyorsunuz. Doya doya yaşıyor. Ona dört elle sarılıyor. Bence ömrünü uzatıyor.”

“Bu kulağa pek Hristiyanca gelmiyor” dedi Gregory.

“Hristiyanmış, Muhammed diniymiş, Eşcinsel Kurtuluş Cephesi'ymiş, fark etmez. Bazılarında vardır bu, bazılarında yoktur. Nedir ‘bu’ biliyor musunuz? İçsel metanet. Kendinize bir bakın June. Bomba gibi göğüsler. İri, dolgun kalçalar.” Cemaat her kelimeyi duymak için can atıyordu. “Siz bu dünyaya kazanmaya gelmişsiniz. Haksız mıyım?”

“Tam öyle sayılmaz Sheila. Kilisede görevlerim var.” June konuyu değiştirmek için çırpınıyordu, “Yeri gelmişken şunun şurasında yıllık panayıra da bir şey kalmadı.” Cemaat susmuş beklentiyle

bakıyordu, sessiz dehşet havası da vardı. Çünkü para harcanacak demekti. “Ayıcık tombalası konusunda Betty’ye güveniyorum ve her zamanki gibi Bayan Trilb’in *chutney* sosu olmadan olmaz. Jennifer Pound’un çekilişe el atacağını biliyorum ve küçük kuşlar bana birkaçınızın şişedeki gemiler konusunda birbiriyle yarıştığını söyledi. Appleby kardeşler atlıkarıncayı kurar, öğrendiğime göre geçen sene pek sükse yapmışlar.” Peder Tony’nin lafı bile edilmedi. “Hem Barnstable Caz Grubu’nun o gün çalmayı teklif ettiğini duyunca çok sevineceksiniz. Komite tüm gelirlerin Spastikler Cemiyeti’ne verilmesini karar verdi, umarım bu değerli amaçta hemfikir oluruz. O zaman hadi herkes işbaşına.”

Theodore arabanın camını indirdi. “Kusura bakmayın hanımlar, bacaklarımı esnetmeliyim.”

“Sarmısak yok” dedi Maud. “Nane şekeri yiyor.”

Theo arabadan indi ve kilise avlusunun etrafında uzun adımlarla yürüdü. Sheila ona onaylayarak baktı. “Ne güzel süzülüyor öyle.”

Millicent, “Bir zamanlar dağlarda keçi çobanlığı yapıyormuş” dedi.

“Öyle mi? Dizlerine vurup bir bakmak isterdim.”

Theo yanlarına geldi, Maud ona dönüp “Buradaki doktor –Theo, Sheila’yla tanış– dizlerine vurup bakmak istiyor.”

“Hizmetinizdeyim Doktor Sheila.”

“Keçi dışkısının ilaç olarak kullanılabilirdiğini biliyor muydunuz?”

Sidney yanlarına geldi. “Doğru. Ninem kokusunun ölülerini diriltebileceğini söylerdi.”

Hanımlar bu sohbetten biraz rahatsız olmuştu, tam o sırada papaz başka bir cemaat üyesinin yanına geçti. “Ve elbette belirli zehirlerde kullanılabilir” dedi doktor.

“Gerçekten mi?” Theo konuyla epey ilgilenmiş görünüyordu. “Bunu nereden bildiğinizi sorabilir miyim?”

“Tezimi toksikoloji üzerine yazdım.”

“Bazı zehirlerin tespit edilmesinin imkânsız olduğu doğru mu?” diye sordu Millicent.

“Hemen hemen. Arseniği tespit etmek epey zordur.”

“Arsenik mi? O biraz eski moda değil mi?” Maud el çantasında mendilini arıyordu. “Dedektif romanlarında hep geçer.”

“İşe yarar. Söylememde sakınca yoksa, biraz soluk görünüyorsunuz tatlım. Alt bölgelerde bir sorun yok ya?”

Maud başını iki yana salladı. “Elbette yok.”

“Bir erkeğiniz yok sanırım değil mi? O hallederdi sorunu.”

Maud ona ters ters baktı. “Kırk yıl düşünsem aklıma gelmez.”

“Muayenehaneye bir uğrayın da biraz demir takviyesiyle sizi canlandıralım. Onun gibisi yoktur. Dışkıyı hem katılaştırır hem de nemli tutar.”

“Artık dönmemiz gerekiyor” dedi Millicent. “Sizinle tanıştığımıza çok memnun oldum.”

Eve dönüş yolculuğunda Maud bir süre sessiz kaldı. Sonunda “Hiçbir kuvvet beni o kadının muayenehanesine götüremez” dedi. “Sinir şey. Erkeklerden ne anlıyor ki?”

“Yani şey mi diyorsun...” diyecek oldu Millicent.

“Tek dediğim kocaman elleri var. Bir doktor için bile.”

Koru’ya vardılar, Theo üç evin önündeki parke taşlı yola park edene kadar bilinmedik bir melodi mırıldanıp durdu. Maud tam eve girip kloş şapkasını asmıştı ki Theo Cadmus’un evinden bir çığlık koptu. Maud ön bahçeye koştu, Millicent da telaşla kendini dışarı atmıştı; dehşetle birbirlerine baktılar ve Theo’ya seslendiler. Theo kapısını ardına dek açıp eşikte durdu. “Isolde vahşice katledilmiş. Görün de ağlayın.” Hanımları oturma odasına aldı. “İşte – işte – bedeni.” Papağan halının üzerinde yatıyordu, bedeni yarılmış, parçalanmıştı. Kafes yere düşmüştü ve her yer tüy içindeydi. “Daha kötü ne olabilirdi,” diye ağladı Theo, “daha kötüsü yok.”

“Ne olmuş olabilir?”

“Tilkidir belki Maud.”

“Tilki nasıl içeri girsin?” İkisi beraber mutfak kapısına bakmaya gitti, kapı sıkıca kilitliydi. “Herhalde Gloria camı açık bıraktı.”

“Şuraya bakın.” Millicent yarı açık bir mutfak penceresinin yanına gitti. Aklına Timothy geldi. “Buradan her şey girmiş olabilir. Köpek bile.”

“Köpeklerin papağanlara saldırdığını sanmıyorum tatlım.”

“Teriyerlerden her şey beklenir.” Maud’un da Timothy’yi düşündüğünü biliyordu.

Theodore Cadmus oturma odasında ağlıyordu. Onu avutmaya geldiklerinde “Güzel bir ruhu vardı” dedi. “Paha biçilmezdi. Sesi de öyle tathıydı ki.” Maud ve Millicent birbirlerine baktılar. “Onu saatlerce dinleyebilirdim. Adımı seslenmesi –Theo, Theo– bana

müzik gibi geliyordu. Bu korkunç suç kim işlemiş olabilir?” Millicent’a baktı.

“Herkes olabilir” dedi Millicent. “Dünya tehlikelerle dolu.”

“Timothy’yi suçlamıyorum Bayan Swallow. O başka kedilere benzemez. Onu suçlayamam. Evde mi?”

“Evet. Evden çıkmadı.” Birden gözünün önüne mutfak kapısındaki kedi girişi geldi.

“Temiz o zaman. Isolde’yi şeytani bir yaratık öldürdü. Bakamıyorum bile.” Mutfığa koşup küçük bir masa örtüsü getirdi ve kuşun üzerine yaydı. “İşte. Bu onun kefeni olsun. Rahat uyu Isolde.”

“Onu nereye koyacaksın?” diye sordu Maud.

“Uygun bir biçimde gömülecek. Bahçeye.”

Ertesi sabah Theo onları merasime çağırdı. Sidney siyah bir takım ve hanımları şaşırtarak siyah bir fötr şapka ile gelmişti. Küçük taraçada dururken Theo’nun gramofonundan yükselen Brahms’ı duyabiliyorlardı. Theo gül çalısıyla yol arasında bir çukur kazmıştı bile. Isolde hâlâ masa örtüsüne sarılıydı ve Theo bohçayı büyük bir vakarla toprağa koydu. Ceket cebinden bir Katolik dua kitabı çıkardı, yukarı baktı ve ne Maud’un ne de Millicent’in anlayabildiği birtakım sözler mırıldandı. Durakladığında hanımların ikisi birden ağır ve ciddi bir sesle “Amin” dedi.

O gün daha sonra Millicent, Maud’a “Çok hoş bir merasimdi. Çok etkileyiciydi” dedi.

“Altı üstü ölü bir kuş.”

“Yine de çok hüznü ve vakurdu. Koşullar göz önüne alındığında.”

Timothy sonraki birkaç gün ağzına yemek sürmedi. Millicent ona kuzu yüreği ve buzağı ciğeri gibi enfes lezzetler sunsa da kedi hepsini geri çevirdi. Köşelerde saklandı ve Millicent’in yatağının altına girdi. Sonra da sırta kadem bastı; yer yarılmış içine girmişti sanki. Millicent birkaç gün alacakaranlıkta bahçesinin dibinde durup bağırarak ona seslendi: “Timothy! Timothy!!”

Bir akşam Maud’un mutfığında otururlarken Maud’a “Bence ormana gitti. Sanırım vicdan azabından” dedi.

“Vicdan azabı mı?”

“Isolde için.” Maud’a doğru eğilip fısıldadı. “Bence o yaptı. Ama Theo’ya söyleme. Çok üzülür.”

“Timothy hep baş şüpheliydi.”

“Yanlış yaptığını anladı ve utandı. Benim aklıma başka açıklama gelmiyor. Çok hassas bir kedi idi.”

“Ben kedilerin böyle davrandığını sanmıyorum Millicent.”

“Onları benim kadar iyi tanıyorsun. Mısır’da onlara tapıyorlardı, öyle değil mi? Sezgileri inanılmaz güçlü.”

“Emin misin?”

“Isolde’nin cenazesinden sonra gözlerinde gördüm bunu. Yüzü kızarılabilecekti, kızarırdı.” Maud, gözlerini fincanına dikti. “Hayvanlar çok duyarlı işte. Çok hassas” dedi.

Ön kapı çalındığında Millicent hevesle yerinden fırladı, sanki kapıdaki Timothy’ydi. Mutfığa Theo’yla geldi, Theo siyah fötr şapkasını çıkarmıştı. “Haber var mı Bayan Swallow?”

“Hiç haber yok.”

“Belki de kaçırılmıştır. Alıkonulmuştur.”

“Akli başında kim böyle bir şey yapar ki?”

“Dünyada çok kötü insanlar var Bayan Swallow, onlardan her şey beklenir.”

“Umarım karşılaşmam öyleleriyle.”

“Nereden bileceksiniz ki?” dedi Theo.

“Böyle konularda altıncı hissim çok kuvvetlidir.”

“Gerçekten mi?”

“Bir kere dokunsam yeter.”

“Peki.” Theo elini onun koluna koydu. “Gördüğünüz gibi iyi biriyim ben.”

16. Bölüm: Çingene

Birkaç gün sonra Maud, Millicent'a "Arabayla Dorchester'a gidelim diyoruz" dedi. "Theo, Isolde'yi gömdüğü yerden çıkarıp içini doldurtmak istiyor. Sonra da çayevinde çörek yiyebiliriz."

"Akıllıca mı bu?" diye sordu Millicent. "Cenazeden sonra fırında pişirilmiş yiyecek yemek konusunda bir şeyler yok muydu? Ya da fırında pişirilmiş yiyeceklerden sonra cenaze yapmakla ilgili?"

"Bunların papağanlar için geçerli olmadığına eminim Milly."

"Nedenmiş? Papağanlar da insan gibi. Hatta bazen biraz fazlasıyla." Isolde'nin bir seferinde Koru'nun dışında bağrıışan çocukların ortasına doğru uçtuğunu hatırladı. Çocuklar çığlığı basıp çil yavrusu gibi dağılmıştı.

"Ama panayır için yapmam gereken bir sürü şey var Maud."

"Atlıkarınca dışında her şey tamam. Onu Phil Appleby tamir ediyor."

"Bir de şey vardı..."

"Gelmen gerek Millicent. Sen olmasan ne yaparım?"

"Madem öyle diyorsun."

"Kesinlikle öyle diyorum. Şapkanı alayım. Çiçekli, güzel ve kusura bakma, küçük kuşlu olanı. Ayrıca neden biraz daha şık bir şeyler giymiyorsun?"

"Ama ben bu kazağı seviyorum."

"Birazcık lümpen görünüyorsun tatlım" dedi Maud. "Sonuçta Dorchester'a gidiyoruz."

Millicent, Barnstaple'in anacaddesindeki indirim reyonundan satın aldığı bir kıyafeti giymeye ikna oldu. "Bak işte" dedi Maud. "Ne kadar güzel olmuş."

"Bu şapkanın uyduğuna emin misin?"

"Hem de nasıl." Her nedense Maud'un yüzü kızardı. "Güzel olmamış mı Theo?"

Theo kapıdan çıktığında her zamankinden şıktı. "Sarı bir senfoni gibi" dedi.

"Daha çok bir ağıt gibi." Millicent huzursuzdu.

Theo arabayla Koru'dan ayrılırlarken "Neşeli küçük bir grubuz biz" dedi. "Canım memleketimin şarkılarından söylemek istedi." Theo boğazını temizlemeden şarkı mırıldanmaya başladı: "*Sei la mia stella, tu sei la donna che vorrei con me.*"

Millicent, Maud'un kulağına fısıldadı: "Ne söylüyor?"

"Yıldızıyla ilgili bir şey. Onunla olmak istiyormuş. Aman Tanrım. Tereddüt etmeye başlıyorum."

"Hangi konuda?"

Maud hemen cevap vermedi. "Hayat. Her şey."

Dorchester'a varıp da belediye binasının parkına döndüklerinde Maud iyice gerilmişti.

"Arabayı buraya bırakabilir miyiz ki?" diye sordu Theo'ya. "Ben-
ce burası çalışanlar için."

"Bize izin verirler" dedi Theo. "Yolu göstereyim."

Arabadan inip ana girişin merdivenlerinden çıktılar. Çift kanatlı kapıdan hole girdiklerinde Millicent "Aman Tanrım, ne kadar ihti-
şamlı" dedi. "Dorchester'dan çok Floransa'ya benziyor."

Theo yolu biliyordu ve iki hanımı bir dizi koridordan geçirip kapısında siyah ve altuni harflerle "Nikâh Dairesi" yazan bir kapı-
nın dışında durdu. "Aman Tanrım" dedi Millicent, "buraya geldik demeyin!"

"Sürpriz yapmak istedik" dedi Maud. "Yoksa ağlardın. İşte. Al
bunu." El çantasından bir paket Uncle Ben pirinci çıkardı. "Dışarı
çıktığımızda üzerimize at. Teker teker değil ama tatlım. Avuç avuç.
Dolu gibi."

Eve dönüş yolculuğunda Millicent şaşkınlıktan adeta dilini yut-
muştu. Sessizliği Maud bozdu.

"Bir şeyler olup bittiğini tahmin etmeliydin."

"Bir şey olduğunu bilmiyordum. Hepimiz arkadaşız sanıyord-
dum."

"Hepimiz arkadaşız. Yalnızca arkadaşlar her zamankinden daha
yakın. Hepsi bu."

Millicent gözlerini dışarı dikmişti. Maud bir şekilde ondan
üstün müydü? Başka bir düşünceyle irkildi. Aynı eve mi taşına-
caklardı? Daha da beteri iki evi birleştirecekler miydi? Mahrem
konuşmalarını duyma düşüncesi katlanılır gibi değildi.

"Arkada her şey yolunda mı?" diye sordu Maud.

"Gayet yolunda. Caddedeki güzel sarısalkımlara bakıyordum."

“Ah, evet” dedi Theo, “Memleketimde altın zincir diye bilinir. Ama el sürülmez. Zehirlidir.”

“Sahi mi?” Millicent’ın aklı karışmıştı. “Kimin aklına gelirdi. Çok huzurlu görünüyor. Çok sevimli.”

Yaz panayırının hazırlıkları tamamlanmıştı ve Küçük Camborne köyünün hemen dışındaki bir alanda çeşitli çadırlar ve tezgâhlar kurulmuştu. Artık Bayan Cadmus olarak anılmakta ısrar eden Maud Finch’ten piyangoonun başında durması istenmişti. Millicent Swallow ayıcık tombalasına bakacak, Theo Cadmus bir bambu şişenin, kâğıt hamurundan evin ve kibrit çöplerinden yapılma bir tapınağın olduğu bir “el işi” standında duracaktı. Alanın bir köşesinde konserve tezgâhı, saksı bitkileri tezgâhıyla yan yanaydı. Bir hindistancevizi vurma oyunu ve gücünü göster makinesi vardı. Üyeleri beyaz ceketler ve hasır şapkalarla tastamam olan küçük caz grubu Barnstaple’daki bir caz meraklıları kulübünden bulunmuştu.

Çiçeği burnunda karı kocayı tüm köy sakinleri görebilsin diye piyango ve el işi tezgâhları yan yana koyulmuştu. Tepesinde bir afiş vardı: “Bay ve Bayan Cadmus.”

“Bu durumun reklamını yapmamalılar bence” dedi Jack Abbot. “Pek İngilizlere göre değil.”

Bayan Cadmus kocasına “El falıma baktırmak istiyorum” dedi.

“Bu mantıklı mı *carissima*?”

“Neden olmasın? Daha yeni evlendik. Ne olacak ki?”

Alanın öteki tarafındaki bir çadırdaki bez afişin üzerinde “Büyüleyici ve Mistik Matilda” yazıyordu. “Gelecek Avcunuzun İçinde Gizli.”

Matilda püsküllü bir şala sarınmış, boynuna eflatun bir eşarp takmıştı. “Buralardan değilsin tatlım” dedi Maud’a. “Başka bir kentten. Ortasından su akıyor. Sana bebek görünüyor. Bir kere de kartla bakalım mı?”

“Hayır, teşekkürler.” Maud masaya iki pound bırakıp çıkmak için kalktı. Çadırdan ayrılıp piyangosuna döndü. “Edepsiz pis çingeneye” dedi Theo ve Millicent’a, “Pislik saçıyor. Resmen hamile olduğumu ima etti.”

“Onlara gezginler demen gerekmiyor mu?” diye sordu Millicent.

“Ne derseniz deyin. Basbayağı çingeneydi. Ağzından çıkan tek bir kelimeye bile inanmadım. Bana bebek görünüyormuş. Gerçekten ama. Bu kadarı da ayıp.”

Bazı köy sakinleri tezgâhtan tezgâha dolanıyordu, aralarında kadın papaz yardımcısı da vardı. “Minik bir kuş ikinizi tebrik etmem gerektiğini söyledi” dedi June.

Theo gülümsedi, öteki tarafa döndü ve Millicent’la konuşmaya başladı. “Kimmiş o minik kuş?” diye sordu Maud.

“İsim vermem.”

“Tabii, o kadın –ya da adam– doğru söylemiş olabilir.”

“St. Leonard’s’ta olsun isterdim.”

“Theo, Katolik.”

“Bir istisna yapabilirdi herhalde.”

“Üzgünüm. Çok dindardır.”

“Ama yine de bir şükran ayini yapabiliriz.”

“Ah yok. Gerçekten olmaz. Theo çoktan bizim için Kutsal Bakire Meryem’e yemin etti. Özel bir merasimle.”

“Sahi mi?” dedi June. “Akıllıca mı bu?”

“Akıllıca?”

“Biraz tuhaf. Hurafeye benziyor.”

“Zaten evlenmek için tuhaf olmanız gerekir.”

“Bu da bir bakış açısı.” June ne diyeceğini bilememişti.

“Benimle Theo’yu düşünürseniz.” Maud gülümsedi.

Caz grubu “The Trouble I’m In”i çalarak geldi. Bir grup köy çocuğu çadıra koştu, şanslarını piyangoda mı yoksa ayıcık tombalasında mı deneyeceklerini bilmiyorlardı.

“Korkunç ufaklıklar” diye homurdandı Theo’ya. “Benden uzak tut onları. Isırabilirim.”

“Onun içinde ne var?” Bir oğlan çocuğu piyangoyu işaret ediyordu.

“Kelepçeler. Fare kapanları. İğneler ve raptiyeler. O tür şeyler.”

Çocuk tabanları yağladı, diğerleri de onu izledi.

Kızıl saçlı bir kadın Theo’ya “Keşke ev yapımı şarap olsaydı” dedi.

Millicent çadırından seslendi, “Ben şarap yapabilirim. Kara mürver şarabı. Ay sonunda her yerde bulabilirsiniz.”

Bu ihtimal Theo’nun çok hoşuna gitmiş gibiydi. “Bana da öğretir misiniz Milly? Memlekette yaptığım limon likörünün üstüne yoktu.”

Millicent çadırından çıktı. “Maud için sakıncası yoksa beraber yaparız.”

“Kesinlikle yok. Theo’ya da biraz meşguliyet olur!” Maud sonra daha sakin bir sesle Jennifer Pound’a yakınmaya devam etti. “Evet, nefret ediyorum böylesinden. Köy hayatından ve tüm o berbat ev yapımı şaraplarından fenalık geldi artık. Pamuk şekerine ne oldu?”

“İşte burada!” diye seslendi Millicent. “İstemediğiniz kadar pamuk şekeri!”

“Gördün mü?” dedi Maud, Jennifer’a. “Herkes herkesin işinden haberdar. Pamuk şekerinden bile.”

“Zenginler adına ne kadar utanç verici.” Sheila Burton, tezgâhları beğeniyle süzüyormuş gibi yaptı. “Talihliyim ama değil mi? El işlerine mi baksam çekilişi mi denesem?”

Maud, pek yüreklendirici olmayan bir sesle “Keyfin bilir” dedi.

“Canım elimi senin kovana daldırmak istiyor Maud.”

“Hadi o zaman. Bakarsın bir sürpriz olur.”

“Ne kadar heyecanlı.”

Sheila elini kovaya soktu ve talaşların içinde aranmaya başladı. “İşte!” diye bağırdı. “Harika bir şey olabilir bu.” Paketini hemen açtı ve bir adet bitter Cadbury çikolatası buldu.

“Şans işte” dedi Maud. “Borcun bir pound. Bir daha dene.”

Sheila gözlerini heyecanla talaşın derinlerine diktğinde Maud ona küçümseyerek baktı. “Küçük Camborne’dan neden bıktığımı anlıyor musun şimdi?” diye sordu Theo’ya.

“Ama artık yerleştik buraya” dedi Theo.

“Öyle mi?”

“Küçük Camborne’u seviyoruz. Küçük yuvamızı seviyoruz.” Evlerine bir ara kapı taktırmışlardı, böylece evler içeriden iki merdivenli tek bir mesken gibi olmuştu.

“Seviyor muyuz?”

“Ne diyorsun canım Maud?”

“Bir şey dediğimden emin değilim.”

“İlerisini düşünmüyorsun. Zavallı Milly’yi nasıl bırakabiliriz?”

“Başının çaresine bakacağına eminim.”

Millicent Swallow onları duymuştu ve insanları ayıcık tom-balasına çağırmak için bağırmaya başladı. “Kim bir ayıcığı olsun ister? Sevimli küçük bir ayıcık! İyi günde kötü günde yanınızda! Şimdi bir ayıcık kazanabilirsiniz!” Çadırdan çıktı. “Maud sarılacak tatlı bir dost istersin herhalde.” Tam o anda atlıkarıncadan kulak tırmalayan bir çığlık yükseldi.

Caz grubu panikle kaçıştı, telaştan hasır şapkalarını düşürdüler.

Başka bir çığlık kulaklarda çınladı. Maud, Theo'ya "Buraya göz kulak ol" deyip telaşın merkezine koştu. Sidney kanlı mendile sıkıca sarılmış bir şey tutuyordu. Maud onu eliyle yoklayıp sıktı. "Bir parmak bu" dedi. "Hayır, başparmak. Başparmağın burada ne işi var? Atlıkarıncaya geri koy da elinden düşmesin."

Bir polis arabası hızla geldi ve bu sefer memurların postane soygununu soruşturanlardan daha yüksek rütbeli olması Theo Cadmus'un dikkatini çekti. O an atlıkarınca hızlanmaya başladı. "Phil Appleby atlıkarıncanın altında!" diye haykırdı Maud. "Cıvataları sıkıştırıyordu!"

Makine hızlanırken müfettiş (köy halkı onun müfettiş olmasına şaşırılmıştı) atlıkarıncanın altına atladı ve birkaç uzun dakikanın ardından bir makine parçasının kopardığı başparmağından oluk oluk kan akan Phil Appleby'nin bedenini çekti ve biraz sürükledi. Appleby'nin şuuru yerinde değildi; kaza ihtimaline karşı uyarmış olan erkek kardeşi gözyaşlarına boğulup üzerine kapandı.

"Böyle olmaz ama" diye fısıldadı Cadmus ve Appleby'nin kardeşini çok nazıkçe onun üzerinden kaldırdı. "Ambulans" diye seslendi ama anlaşılan ambulans çoktan çağrılmıştı.

Sidney ağır ağır hızlanan atlıkarıncanın dış kenarında dönen, bir mendile sarılı kopmuş başparmağı izliyordu ki polis memuru atılıp parmağı oradan aldı.

17. Bölüm: Çok Hasta

“İşin açıkçası bu felaketlerden beri doğru düzgün uyuyamıyorum. Zavallı Appleby’nin kan kaybından öldüğü doğru mu?” Maud, Barnstaple’in anacaddesindeki eczacı Bay Lowe’a dert yanıyordu.

“Kardeşi şoku hiç atlatamadı.”

“Bir de aynı bölükte olduğu düşünülünce.”

“Müfreze Maud. Bunları doğru öğrenmen gerek.”

“Doğru öğrendim, eksik olma. Altı kişiydiler ama başta on yedi kişi olduklarını biliyorum. Cunningham hâlâ teğmendi sanırım. Kimse bize bir şey anlatmıyor. Fransa mıydı? Yoksa İtalya mı?”

“Ben Yeni Zelanda diye düşünmüştüm.”

“Yok canım değil. Çok uzak. Bir de şu acayip durum var. Hepsi burada İngiltere’de öldü. Aslında Devon’da. Gazetelere çıktı.”

“Söylentiler var Maud. İntikam söylentileri. Düşman yabancıların. Crickley’deki esir kampından kaçmış olmalılar.”

“Küçük Camborne’da söylentiler eksik olmaz. Kim intikam güdecek ki? Almanlar buraya gelmedi. Gelenlerin hepsi Polonyalıydı, öyle değil mi? Çok çalışanlardı. Ah, Theo. Bay Lowe’a burada intikam kanıtı olmadığını söylüyordum. Savaş bitti.” Bay Cadmus eczaneye girmiş, saç losyonlarını inceliyordu.

“Ben de öyle biliyorum Maud.”

“Peki ne öneriyorsunuz Bay Lowe?” Maud eczacıyla sohbeti sürdürüyordu. “İçim daralıyor. Bazen hiçbir şey yapasım gelmiyor. Bir an oturuyorum, bir saat sonra uyanıyorum ve aklıma kan geliyor.”

“Ama gerçekte kan görmüyorsunuz?”

“Elbette hayır. Ödleşin tekiyim.”

“Olur mu olur.”

“O zaman Küçük Camborne kan revan içinde kalırdı.”

“O demir haplarını alın Bayan Finch. Yeşilleri. Mavileri de deneyin.”

“İşe yarar mı sizce?”

“Elbette. Demirden kuvvetli hiçbir şey yoktur, öyle değil mi?”

“Kimi maviyi öneriyor, kimi yeşili. Gerçekten ne yapacağımı bilmiyorum.”

Maud eve dönerken Millicent'ı ön bahçede buldu. "Yılın bu vakitleri hava sıcacık oluyor, öyle değil mi?" dedi Maud.

Aslında hava gerçekten soğuktu ama Millicent gülümsedi ve başıyla onayladı. "Theo sana o güzel mürver şarabından biraz daha yapsın."

İşin doğrusu Maud öyle sıcaklamıştı ki eve girince terlemeye başladı. "Aman aman" dedi kendi kendine, "oturmam gerek."

Theo elinde bir fincan çayla bitişikteki mutfaktan geldi. "Seni duydum galiba. Al işte. Isınırsın."

"Ben zaten fazlasıyla ısındım. Çok sağ ol Theo. Şu batma hissi geldi bana. Ne deniyor? Batan sıcak mı?" Kolunu uzattı. "Şu kırmızı noktaları görüyor musun? Yeni çıktı."

"Senin serin bir banyoya ihtiyacın var" dedi Theo.

"Gün ortasında yıkanmanın günah olduğunu düşünmüştümdür hep."

"Hiç de değil. Kendine getirir."

"Bay Lowe'dan aldığım hapları deneyeceğim. Belki işe yararlar. Bakayım." Çantasını açtı ve eczacının verdiği iki şişeyi Theo'ya uzattı. Theo onlara şöyle bir göz attı, sonra konsolun çekmecesine koydu.

"Bunu neden yaptın?"

"Kendini bunlarla zehirlemek mi istiyorsun? Tek ihtiyacın olan temiz hava ve iyi gıdalar. Bir de iyi şarap."

"Ama bugünlerde iştahım yok. Pek tat da alamıyorum. Sence doktora gitmeli miyim?" Maud gergin görünüyordu.

"Cadı Sheila'ya mı? Veterinere görün daha iyi, nasılsa işe yarayacak. Kendini bana bırak Maud. Her şey düzelecek."

Theo, onu yatağa yatırdı, sonra Maud günlerce yattı. Theo ona bazılarını Millicent'ın hazırladığı sıcak içecekler ve çorbalar getirdi, Millicent sebzeli tavuk çorbasıyla ve bezelye çorbasıyla pek övünürdü. "Al bakalım," dedi Millicent, "bunu içince yanaklarına renk gelecek." Ama Maud'un yüzüne renk falan gelmedi.

Bay Cadmus iyimserdi. "Yeni bir tarif buldum Maud. Kanı temizlemek için bol biberli."

"Sence ihtiyacım olan bu mu? Gece karnıma kramplar giriyor."

"Elbette. Kramplar yeterince yemek yemediğinin işareti."

Theo sabah bir melodi mırıldanarak Maud'un odasına gelir ve nevresimleri sarı ekşi bir terle sıırılsıklam bulurdu; Maud'a onu istila eden kötü salgıları attığını söylerdi. Maud yatağa işediğinde onu bir

bebek gibi azarladı ve bu konuda başka bir şey demedi. Titrediğinde ellerini Maud'un alnına koyup masaj yaptı.

Maud bir sabah uyandığında kendisini esrarengiz biçimde iyi hissediyordu. "Ah Theo, hadi arabayla dolaşalım. Nereye olursa olsun, fark etmez" dedi.

Rimington'a doğru yola koyuldular, böylece Maud biraz deniz görebilirdi. Maud yolda "Bu köy neresi?" diye sordu.

"Yaklaşık bir ay önce burada bir şeyler içmiştik."

"Öyle mi?"

Sandbank'a vardıklarında Maud şaşkındı. "Bu sokakları bu kadar dik hatırlamıyordum."

"Buraya çok geldik Maud. Sokaklar da hep aynı."

"Aynı mı? Yokuşların yönü ters değil miydi? Buranın adı ne demiştin?"

Dönüş yolunda Maud'un kendi deyimiyle "çarpıntısı" tuttu. Elleri zangır zangır titremeye başlamış, sanki boğazına bir şey takılmıştı. Theo arabayı durdurdu ve "Nereye gidiyoruz biliyor musun? Doktora gidiyoruz" dedi.

"Ona gitmem."

"Isırmaz."

"Bundan o kadar emin değilim." Barnstaple'a, Sheila Burton'ın Castle Sokağı'ndaki muayenehanesine gittiler ve şans eseri tam hasta randevularının sonuna yetiştiler. Sheila, "Bu ne sürpriz?" dedi.

"Bize de sürpriz oldu."

"Sizde hiçbir şey yok Bay Cadmus. Ama gördüğüm kadarıyla eşiniz..." Maud'un bileğini tuttu.

"Nabızı çok zayıf." Masasının çekmecesinden stetoskobunu çıkardı. "Kalp atışları da düzensiz. Düzenli çıkıyor musun?"

"Efendim?"

"Tualete düzenli çıkıyor musun?"

"Pek sayılmaz. Değişiyor."

"Yemek yiyor musun?"

"Sadece birazcık çorba."

"Bay Cadmus yan odaya geçebilirsiniz eşinizi muayene edeyim."

Maud bu öneriye dehşetle baktı ama Theo razı oldu. Doktor on beş dakika sonra geldi ve arkasından kapıyı kapattı. "Karınızı pek iyi görmedim. Kansız. Bunun için bir şey verebilirim. Ama aynı zamanda çok telaşlı. Endişelendiği bir şey var ama bana anlatmadı."

“Hafızası eskisi kadar iyi değil.”

“Mesele o değil. Hafıza değişkendir. Bence ona zarar verilmesinden korkuyor.”

“Zarar mı? Nasıl bir zarar?”

“Bilmiyorum. Bir şey olmayabilir.”

“Ne olabilir ki? Burada sakın bir yaşam sürüyoruz. Tek tedirgin olduğumuz şey tilkiler.”

“Ah tabii. ‘Bağları bozan küçük tilkiler.’”

“Anlamadım.”

“Bir alıntı.”

“Düşmanımız yok doktor. Huzurluyuz.”

“Ama gerçekten huzurlu olunabilir mi? Burada bile? Bazen sayfiye kentten daha çok kötülük üretir.”

“Bilmez miyim! İtalya’dan geliyorum.”

“O zaman ne demek istediğimi anlıyorsunuz.”

Maud kapalı kapının ardından Theo’ya sesleniyordu.

“Gözünüzü ondan ayırmayın” dedi doktor. “Şu an sizin gücünüzü ihtiyacı var.”

“Bunu kendi kendine yapıyor olabilir mi?” diye sordu Millicent, Theo’ya. Theo karısını yatırıp doktorun verdiği iksirden bir kaşık vermişti ki Millicent komşusuna uğradı.

“Aman Tanrım, hayır. Neden böyle bir şey söyledin?”

“Aklıma geldi. Gizli gizli içiyor olmasın?”

“Elbette hayır. Sadece mürver şarabından içti. Onunla da sarhoş olamaz.”

“Söylemek bana düşmez ama insanlar tuhaf şeyler yapabilir. Maud bile.”

“Biraz daha açık konuşmalısın sevgili Millicent.”

“Kimin ne yapabileceğini kim bilebilir?”

Gözlerini kırpmadan birbirlerine baktılar. “Bu pek...” diye söze başladı Theo.

“Düşünmek istediğin bir konu değil mi Theo?”

“Düşündüğüm bir konu değil Millicent.”

Theo merdivenleri çıkıp karısının yatak odasına gitti. Maud uyuyordu ama solgun yüzü ter içindeydi ve battaniyelerin altında titriyordu. Gözlerini açıp birkaç saniye hiç kırpmadan Theo’ya baktı. Tekrar gözlerini kapatana kadar Theo yerinden kıpırdamadı, sonunda Maud

yeniden tavşan uykusuna daldı. “Safran”, “tuz”, “izle” gibi Theo’nun anlamadığı bazı sözcükler mırıldanıyordu. Bir an yüzünde dehşet ifadesiyle ellerini kaldırdı. Sonra daha derin bir uykuya daldı.

Theo aşağıya, Millicent’ın yanına indi. “Artık huzura erdi.”

“Efendim?!”

“Uyuyor.”

“Ah, şey dedin sandım – boş ver.”

“Ona ne oluyor Milly?”

“Orası gizem dolu.”

“Kitap gibi mi?”

“Hayır, kitap gibi değil. Zor bir hayatı oldu, biliyorsun.”

“Bilmek istemiyorum.” Bir defasında Maud’un mecburi kürtaşı hakkında iki kadın arasındaki konuşmaya kulak misafiri olduğunu Millicent’a söylemenin gereği yoktu. “Geçmiş geçmiştir.”

“Ama Theo, pişmanlık ve endişe sağlığı etkileyebilir.”

“Hepimizin sakladığı şeyler var.”

“Ama bazıları diğerlerinden iyi saklıyor.”

“Ne demek istiyorsun Millicent?”

“Bilmiyorum ama gözlerini ondan ayırmamalısın.”

Theo da böyle yaptı. Bir gün iyi bir gün kötü olan karısından gözlerini ayırmadı. Bazen güneş yatak odası penceresinden süzülürken gülümserdi. Bazen iç geçirir ve elleriyle yüzünü kapatırdı. Bir öğleden sonra Theo, alt kattaki misafir odasında Maud duyabilsin diye yüksek sesle Brahms’ın İkinci Senfonisi’ni çalıyordu. “Hayır. Lütfen yapma” dedi Maud. “Her nedense şimdi müzik dinleyemiyorum.” Biraz kuru ekmek yiyip çorba içmeyi denemiş ama birkaç dakika sonra hepsini çıkarmıştı. Mürver şarabı içiyordu, görünüşe göre tek gıdası buydu. Gitgide güçten düştü. “Bahçede oturmak ister misin?” diye sordu Theo.

“Koltukta oturabilir miyim?”

“Elbette.”

“O zaman tamam.” Theo, Maud’un yataktan kalkmasına yardım etti, yere yıkılmasına son anda engel oldu. Onu yavaşça merdivenden indirdi ve bahçeye adeta taşıdı, Maud tırabzanlara yapışmıştı, hafifçe sallanıyordu. Millicent ön pencereden ona bakıyordu ama hızla odanın gölgeleri içine geri çekildi.

“Ah baksana” dedi Maud. “Açelyalar açmış. Vakti geldi mi? Bugünlerde bazıları erken çiçekleniyor, bazıları geç. Kim bilir?” Bir

an durdu ve başını geriye yasladı. “Biliyor musun, bence kuşlar Latince ötüyor. Mümkün mü bu? Ah şu rüzgâr. Korkutuyor beni. Sanki içimden esiyor. Hiçbir yerde rahat edemiyorum. Lütfen beni içeri götür Theo.”

Ertesi sabah Theodore Cadmus’tan endişeli bir telefon alan Sheila Burton onu ziyaret etti.

“Çok hasta görünüyor.” Sheila ona iyice dikkatle baktı, sonra yüzünü Maud’un yüzüne yaklaştırdı. Sonra geri çekildi. “Açık konuşabilir miyim? İster inanın ister inanmayın Maud ölmüş.”

18. Bölüm: Üzücü Vaka

“Biri onu içeri götürmeli” dedi Millicent. “Doğru değil bu. Komşular ne düşünecek?”

“Komşuların ne düşündüğü kimin umurunda” dedi Cadmus. “Esas düşünmemiz gereken buranın doktorları. Ani ölümden kimse hoşlanmaz.”

Haberler Küçük Camborne’da hızla yayıldı ve Bay Lowe tıbbi çantasını kaptığı gibi anacaddeden telaşla geldi, yaşlı hastaların çoğu bu çantanın aslında boş olduğuna inanıyordu. “Adli tabibe bilgi verdim bile. Kolay bir vaka.”

“Ne vakasıymış o?” diye sordu Cadmus.

“Kalp krizi. Onu –yani Bayan Finch’i–görür görmez belirtileri fark etmiştim.”

“Parmaklarının etrafındaki beyaz halkaları fark etmiş miydiniz? Kalp kası enfarktüsü olabilir mi?”

“Hepsi aynı kapıya çıkar Bay Cadmus. Bize güvenin. Farklı çalışma yöntemlerimiz var.”

Dorchester kliniğine bir ambulans geldi ve giderken arkasında küçük bir kalabalık bıraktı. Maud Finch orada iyi tanınıyordu. Ceset, küçük acil servise taşınırken bir sessizlik oldu ve kanatlı kapılar sıkıca kapandığında fısıltılar başladı.

“Onu hiç bu kadar hasta görmemiştim” dedi Millicent. “Şimdi ölüyken bile öyle görünmüyor.”

“Hızlı bir değişim oluyor” dedi Jennifer Pound. “Kilo kaybediyorlar.”

“Erkek kardeşime öyle olmadı” dedi Bay Lowe. “Şişti. Doktor bunu şeye bağladı...”

“Tüm ayrıntıları bilmemize gerek yok Bay Lowe. Millicent’ın önünde konuşmasak şimdi.”

Formaliteler tüm öğleden sonra sürdü ama doktor ve adli tabip kliniğin merdivenlerinden otopsi gerektiğini duyurduğunda büyük bir şaşkınlık yaşandı.

Meselede hiçbir şüphe yoktu. Daha önce sağlıklı olan orta yaşlı

bir kadın.bilinmedik nedenlerle ölmüştü. Üstelik ölümü hızlı olmuştu. Haberler beklenmedik ölümlerin nadir görüldüğü Küçük Camborne'da telaş ve heyecan yaratmıştı. Kimse ne düşüneceğini bilmiyordu. Kanseri ya da kalp krizi olabilir miydi? Jennifer Pound, Maud'u öldürenin lösemi olduğunu düşünüyordu, onu kilisede son gördüğünde fazla solgundu. Alfred Crozier, Maud'un Londra'yı son ziyaretinde esrarengiz bir virüs kapıldığını ileri sürdü. Bay ve Bayan Watson da Theo Cadmus'un görüldüğü kadar nazik ve ilgili bir koca olmayabileceğini fısıldadı.

Otopsi ertesi cuma sabahı Barnstaple'da yapıldı ve Maud'un naaşı ileri tetkikler için bölge hastanesine götürüldü. Theo ve Millicent'in hastaneye girmesine izin verildi; hastane patoloğu birtakım "aykırılıklar" yüzünden daha fazla zaman istediğinde şaşırması gibi görünüyordular. Telaşla birbirlerine baktılar. Ne demek olabilirdi bu? Öğrenmeleri uzun sürmedi. On gün sonra bölge mahkemesinde yürütülen resmi soruşturma sonucunda müfettiş yardımcısı ve iki polis doktoru Maud'un haftalar süren bir arsenik zehirlenmesi süreciyle öldürüldüğünü onayladı. Karaciğerinde bu maddenin kalıntılarına rastlanmış ve boynunun etrafında küçük pigment değişimleri gözlemlenmişti; cildinde belirli doku bozuklukları ve Bay Cadmus'un zekice fark ettiği gibi parmaklarında enine beyaz çizgiler tespit edilmişti. Bu bilindik belirtiler sonra kan ve saç testleriyle doğrulanmıştı. Maud Cadmus kanunsuzca öldürülmüştü.

Sally Ryan telefonu elinden bıraktı ve çiçekçi dükkânından yolun karşısındaki manava koştu. "Duydunuz mu? Maud öldürülmüş! Zehirlenmiş!"

"Ne? Doğru olamaz bu!"

"Doğru değil ama gerçek!" Sally elleriyle kendi boğazına sarıldı. "Düşünsene Tommy! Biri zehirlemiş!"

O sıralarda mahallenin tütün satıcısı Simon Furlough, mahkemeden çıkan Theo Cadmus'u ve Millicent Swallow'u izliyordu. Konuşmuyor, sadece ileri bakıyorlardı. Birkaç kişi onların çıkışını görmek için basamaklarda toplanmıştı ama onlar da sessizdi. Millicent ve Theo onlara bakmadan Theo'nun arabasını park ettiği iç bahçeye yürüdü; Koru'ya geri döndüklerinde ikisi de tek kelime etmeden kendi evlerine geçti. Millicent ön kapısını açıp koridora girdi; kapattıktan sonra kapıya yaslandı ve kendi kendine "Siktir" dedi.

Cenazeden önce bile Küçük Camborne'da herkes Maud'un vasiyetnamesinin okunduğunu ve tüm malvarlığını Theodore Cadmus'a bıraktığını, Millicent Swallow adına da bir ek vasiyetname olduğunu öğrenmişti. Cemaat, St. Leonard's'a ayine gelen Theo'dan gözlerini ayırmıyordu ve Millicent'in yokluğu kuşku uyandırmıştı. Millicent beş dakika sonra geldi, koridorun öteki tarafında bir yere geçti. İkisi de resmi yas kıyafetleri giymiş, Millicent kıyafetini bir dizi inciyle süslemişti. Ayin boyunca dümdüz önlerine baktılar, ne sağa ne de sola döndüler ve sonunda defin için kilise avlusuna geçtiklerinde itinayla birbirlerinden uzak durdular. Kimse onlara yaklaşmaya hazır değildi, ta ki Sheila Burton, Millicent'in yanına gidip ona sarılana dek. Theo usulca arabasına gitti ve oradan tek başına ayrıldı. Onun ayrılışı adeta bir işaret gibiydi, ardından birkaç cemaat üyesi Millicent'in etrafını sarıp taziyelerini ilettiler. "Kimin aklına gelirdi" dediler. "Doğal bir ölüm değildi, değil mi?" Theo'nun adı geçmedi. "Hiç acı çekti mi?"

"Bilmiyorum. Sanmam. Aklı çok karıştı."

"Neler döndüğünü biliyor olmalı."

"Nereden bilsin? Hiçbirimiz bilmiyorduk. En azından..."

"Bu kadar hızlı gitmesine şaşırdım. Bu tarz işler uzayabiliyor."

Daha onlar kilisenin önünde konuşurken Theo'nun bir zamanlar Maud'la paylaştığı evin önüne bir polis arabası yanaştı. "Merhaba efendim!" Arabadan orta yaşlı bir adam indi. "Sizi gördüğüme çok sevindim!"

"Efendim?"

"Ben Müfettiş Barrington."

"Bay Theodore Cadmus. Talihsiz başparmak hadisesinde karşılaştık." Hafifçe eğilerek selam verdi.

"Hiç unutmayacağım bir kazaydı Bay Cadmus" dedi Barrington. "Acayip bir olaydı hatırladığım kadarıyla."

"Koru'ya gelmek ister misiniz? Bildiğiniz gibi, evi Maud'la paylaşıyordum."

"Sevinirim efendim. Zevkle."

Cadmus kapıyı açtı ve müfettiş onu oturma odasına kadar takip etti; Barrington duygularını belli etmiyordu, neler gözlemlediğini anlamak gücü.

"Şimdi karımın cenazesinden geliyorum. Ama elbette bunu biliyorsunuz."

“Başınız sağ olsun. Hanımefendi bu sanırım?” Müfettiş yeni evli çiftin şöminenin üstünde duran çerçeveli fotoğrafının yanına gitti.

“Üzücü bir vaka.”

“Bu bir vaka mı sayılıyor müfettiş?”

“Kesinlikle. Açık konuşabilir miyim?”

“Lütfen.”

“Buna Tanrı’nın işi olarak bakmıyoruz.”

“Tanrı’nın bu işle ne ilgisi var?”

“Hiç yok. Hem de hiç. Benim demek istediğim de buydu. Biz buna insan işi olarak bakıyoruz. Ama kimin?”

“Hadi müfettiş. Şüpheleri dağıtalım mı?”

“Öyle diyorsanız.”

“Bu durumu can sıkıcı buluyorum. Karımın vasiyetnamesinde her şeyin bana bırakıldığını biliyorsunuz. Değil mi?”

“Doğru, Bay Cadmus.”

“Peki bana şunu söyleyin. Eski bir kır evi ve azıcık birikim uğruna bile isteye onun ölümüne seyirci kalır mıydım?”

“Pek azıcık denemez.”

“Miktar önemsiz. Böyle bir şey mümkün değil. Beni tanıyan herkes bunu doğrulayacaktır.”

“Ama ben sizi tanı mıyorum Bay Cadmus. Hiçbirimiz tanı mıyoruz.”

“Oturalım mı?”

Tam karşı karşıya olmayan koltuklara geçtiler ki yüz yüze bakmak zorunda kalmassınlar. “Ne anlatmamı istersiniz? Theo Cadmus’un gizlisi saklısı yoktur.”

“Nerelisiniz Bay Cadmus?”

“Güzel Sardinya Adası’nda doğdum ama ben çok küçükken ailem oradan ayrıldı.”

“Birileri bana küçük bir adada büyüdüğünüzü söylemişti.”

“Düpedüz dedikodu. Napoli’ye gidip savaş bitene kadar orada kaldık. Göze batmamaya çalıştık. Öyle mi denir? On beş yaşında okulu bıraktım ve buğday ticareti yapan bir firmada iş buldum. Tabiri caizse canımı dişime takıp kâtip oldum. On dokuz yaşında Roma’ya gittim ve işe bakın yine kâtip oldum. Bir muhasebe firmasında. Orada sekiz sene kaldım, Almanca ve İngilizce öğrendim. Sonra Münih’e gittim, işimde başarılı olup şube müdürlüğüne getirildim. Oradan Berlin’e gidip 1978’e kadar orada kaldım. Ama aklım hep İngiltere’deydi. Bu ülkeye hep romantik bir sevgi duydum.”

“Daha önce buraya hiç geldiniz mi?”

“Hayır.”

“Savaştan hemen sonra?”

“Söylediğim gibi Napoli'deydim. Sonra da Roma'da.”

“Savaş esnasında Almanlarla hiç bağlantı kurdunuz mu?”

“Elbette hayır.”

“O zaman neden dillerini öğrendiniz?”

“İtalya'dan ne pahasına olursa olsun kurtulmak istiyordum. Almanca ve İngilizce ideal diye düşündüm. *Arrivederci, Roma*. Bu şarkıyı biliyor musunuz müfettiş?”

“İngiltere'ye neden geldiniz?”

“Söylediğim gibi çok seviyorum. Bir süre yeğenimin otel açtığı Londra'da kaldım. Ama aklımda hep Devon vardı.”

“Neden Küçük Camborne'u seçtiniz?”

“Bana inanmayacaksınız. Bölge haritasına rastgele bir raptiye sapladım.”

“Ne kadar ilginç. Hem de bu eve mi denk geldi?”

“Ah hayır. Bir emlakçıya gittim. Barnstaple'daki Bradford's'a.”

“Demek Maud'la, müteveffa karınızla önceden tanışmıyordunuz?”

“Hem de hiç. Hoş bir sürprizdi o.”

“Kısa süreli bir aşk hikâyesi.”

“Hatırlatmanıza gerek yoktu.” Theodore üzüntüyle fotoğrafa baktı.

“Evlenmeden öncesini kastettim.”

“Çok fazla ortak noktamız vardı.”

“Ne gibi?”

“Kuşlar. Müzik. Bölge tarihi. Buna güleceksiniz. Gömülü hazineler.”

“Sahi mi? Hiç buldunuz mu?”

“Ne yazık ki hayır. Sadece gömülü kalplerimizi.”

“Millicent Swallow'u daha önceden tanıyor muydunuz?”

“Nasıl tanıyabilirdim ki?”

“Hiçbir fikrim yok efendim. Ama Küçük Camborne'da yaşayan bu hanımlar, sanırım aynı zamanda Batı Londra'da aynı hastanede çalışıyordu.”

“Tabii aynı kurumdan iki hanımı tanımak biraz tesadüf olurdu. Ama onu tanı mıyordum.”

“Londra’nın farklı bölgelerinden olduklarını biliyor muydunuz?”

“Korkarım bu ayrıntılar bana karışık geliyor müfettiş. Ben bir Yunan köylüsüyüm.”

“Sardinya değil mi?”

“Şimdi aklımı daha da karıştırdınız.”

İki gün sonra Müfettiş Barrington, Millicent Swallow’un kapısını çaldı.

Millicent, “Sizi bekliyordum” dedi.

“Nasılsınız Bayan Swallow? Çok nazıksınız. Size nasıl hitap edeyim?”

“Millicent diyebilirsiniz. Milly’den nefret ederim.”

“Elbette. Deli Milly, Mutlu Biri.”

“Efendim?”

“Kusura bakmayın. Bir Londra şarkısı işte.”

“Londralı mısınız?”

“Acton’lıyım. Biraz içinden biraz dışından.”

“Tıpkı şimdi olduğu gibi. İçeri gelin.” Müfettiş onun peşinden oturma odasına geçti. “Maud’u bir başkasının öldürmüş olabileceğini düşündünüz mü?” Millicent, Barrington’a dikkatle baktı.

“Bir başkası mı?”

“Sanırım siz hâlâ Bay Cadmus’un...”

“Ah hayır. Hiç olur mu! Ben asla hemen kanıya varmam. Ağır ağır ilerlerim.”

“O zaman açık fikirlisiniz?” Millicent peşini bırakmıyordu.

“Son derece.”

“Anlayacağınız gibi müfettiş, Theo’nun –Bay Cadmus– yaptığını düşünüyordum. Buradaki pek çok kişi de böyle düşünüyordu. Ama şimdi o kadar emin değilim. Biraz fazla açık, ne demek istediğimi anlarsınız. İnsan doğası da çok gizemli. Çok akıl ermez.”

“Derinlere akıl sır ermez.”

“Kesinlikle. Bazen ben bile ne düşündüğümü bilmiyorum. O zaman başkalarını anlamam nasıl beklenebilir?”

“Belki de beklenemez.”

“Sizce bazı insanlar ne yaptıklarını fark etmeden bir şeyler yapabilirler mi?”

“Yani düşünmeden hareket edebilirler mi diye mi soruyorsunuz?”

“Düşünmek değil. O farklı bir düzey. İçgüdüden bahsediyorum. Gereksinim. Bilmiyorum. Diyelim bir ahırı yaktım. Sonra biri yanıma gelip ‘Az önce bir evi yaktın’ dese. Ben de ‘Bir evi mi yaktım, ne olmuş?’ deyip arkamı dönüp gitsem?”

“O noktada işin içine polis giriyor Millicent.”

“Polisle ne ilgisi var? Ortada niyet yok.”

“Cezası var.”

“Ona katılıyorum. Ama kendinizi suçlu hissetmiyorsanız cezanın bir anlamı yok. Hatta daha da korkunç.”

“Hayal gücünüz kuvvetliymiş Millicent.” Müfettiş ona dikkatle baktı.

“Sanırım öyle müfettiş.”

19. Bölüm: Gül Yatağı

Ertesi sabah Müfettiş Barrington ikinci bir ziyaretle Millicent'ı şaşırttı. Millicent iki fincan çay koydu ve sabırsızlıkla ona baktı. “Sizin Bayan Finch tam bir muamma” dedi müfettiş. “Bir geçmişi yok gibi. Ne doğum sertifikası. Ne vaftiz kaydı. Sonra 1946’da birdenbire ortaya çıkıyor.”

“Savaş zayıtı. Kayıtlarda kayıp çok fazlaydı.”

“Adeta ilk kez Knightsbridge’teki St. George’s Hastanesi’nde gün ışığına çıkıyor.”

“Sahi mi?”

“Sonra Güney Kensington’daki bir ilkokulda öğretmenlik yapıyor.”

“Öyle mi?”

“İşin komiği” diye devam etti. “1945 sonlarında siz de St. George’s Hastanesi’nde hemşiresiniz. Onu tanıyor olabilirdiniz. Onu siz önermiş olabilirdiniz.”

“Sanmıyorum. Benim koğuşumda değildi.”

“Oraya nasıl geldiğini biliyor musunuz?”

“Sonradan öğrendim. Sorunlu bir çocukluğu olmuş sanırım. En yakın akrabalarını bir yangında mı ne kaybetmiş. O günlerde ölüm çok sıradandı. Sorgulama gereği duymadık.”

“Nasıl tanıştınız?”

“St. Edmund’s’ta. Kensington’daki okulda. Oradaki bazı çalışanları tanıyordum. Hayat görüşlerimiz benzerdi.”

“Nasıldı yani?”

“Dert yok, tasa yok. Gül geç.”

“O zaman mı aynı daireyi paylaşmaya başladınız?” Millicent bir an ona bakakaldı. “Nüfus sayımı. 1961.”

“Siz müfettişlerin bulup çıkarabildiği şeyler gerçekten şaşırtıcı. Doğru. Çok yakın dost olduk. Sonra birkaç yıl önce buraya taşınmaya karar verdik. Erken emeklilik ufku genişletir. Ya da ben öyle duydum.”

“Tuhaf bir anlaşmaymış.”

“Anlayamadım müfettiş?”

“İkinizin arasında bir ev bırakılması.”

“Ona arada bir evin huzuru korumaya yardım edeceğini söylemiştim. Öyle de oldu.”

“Ta ki Bay Cadmus gelene kadar.”

“O da başka bir hikâye.”

“Size bunu söylememeliyim Bayan Swallow ama komşunuz görüldüğü gibi biri olmayabilir.”

“Devam edin.” Ağzının kenarında tükürük vardı.

“Biraz araştırdık.”

“Ben de öyle tahmin etmiştim. İtalyanların İngiliz kırsalında böyle birdenbire belirmesi pek görüldük şey değildir.”

“Savaştan hemen sonra kaçakçılıktan tutuklanmış. İtalya’da. Ama o dönem herkes kaçakçıydı. Akıllıca bir şey yapmış. Bir işe yaramış. Öyle ya da böyle İngilizce öğrenip Roma’daki Müttefiklerde iş bulmuş. Tercüman olarak. Doğru insanları tanıyormuş ve birazcık da araştırmış. Nazilerle iş yapan bir sürü İtalyan vardı. Theo’ysa onların küçük kirli sırlarını keşfetmeyi kendine amaç edinmiş. Para zulaları. Yahudilerin istismarı. O tür şeyler.”

“Tahmin ediyordum bunu müfettiş. Rüşvet ve yolsuzluğa karıştı. Doğru mu?”

“Kesinlikle Bayan Swallow. İnanın bana iyi bir polis memuru olurdunuz.”

“Onda bir şeyler olduğunu biliyordum.”

“Ama Maud’u o öldürdü demek değil bu.”

Millicent pencereye doğru döndü ve yola baktı. “Size anlatabilirdim. Saklamanın âlemi yok. Bunun için çok geç. Belki de felaketi kendi üzerine çekti. Maud benim kuzinimdi müfettiş.”

“Ama bu bağlantıyı neden gizlediniz? Hiçbir zararı yok.”

“O günlerde servisleri aile gruplarının yönettiğinden bahsedilirdi. Ulusal Sağlık Sistemi henüz yoktu müfettiş, sadece hepsi gerçekten birbirini tanıyan akraba personel grupları vardı. Biz de genç ve duyarlı olduğumuz için aslında onlara ihtiyacımız olmadığına karar verdik. Hem uzun vadede birbirimize yardımcı olabilirdik. Sonra geçen hafta postadan şu çıktı.”

Müfettişe üzerinde sadece “Bayan Swallow” yazan bir zarf verdi. İçinde çizgili bir kâğıt parçası vardı; üzerindeyse kırmızı tükenmez kalemle kargacık burgacık bir yazıyla “O BEBEĞİNİ ÖLDÜRDÜ” yazıyordu.

“Bayan Finch’ten mi bahsediyor?”

“Sanırım.”

“Bu konuda ne biliyorsunuz?”

“Elbette kuzini olarak biliyordum ya da şüpheleniyordum. Ama müfettiş şimdi sizi çok şaşırtabilirim.”

“Hiç şüphesiz.”

“Savaş yıllarında kürtaj ve annelerin bebeklerini öldürmesi nispeten çok yaygındı. Bu durum hiç konuşulmazdı ama herkes neler döndüğünü bilirdi. Hiç kimse bir Alman’ın savaş bebeğini istemiyordu.”

“O zaman siz ve kuzininiz ondan kurtuldunuz herhalde.”

“Dediğim gibi bu yaygınlıkla başvuru bir yoldu.”

“Suç olduğunu biliyorsunuz değil mi?”

“Hapishaneler ağzına kadar dolardı o zaman.”

Barrington mektubu ceketinin cebine koydu.

“Bunu kaç kişi biliyor olabilir?” diye sordu Millicent. “Küçük Camborne’da kaç söylenti dolaşıyor?”

“Aynı şey ülkenin her yerinde görülüyordu” dedi müfettiş. “Sorunuzun cevabına gelince, köyün yarısı biliyor olabilir.”

“O zaman kötülük olsun diye kapımın altından not atıyorlar. Suları bulandırmak için.”

Millicent pencerenin yanına gitti ve ön bahçeye baktı. “Nefret ettiğim bir şey varsa o da kandırmacadır müfettiş. İnsanların dolapları korkunç oluyor, sizce de öyle değil mi? Korkunç sonuçları oluyor. İnsanların hayatlarını mahvedebiliyorlar.”

“Ama kim kimi kandırıyor Bayan Swallow? Doğru ifade ettim mi?”

“Evet, gayet doğru. Hem açık hem de net. Bravo.” Durdu, öksürdü ve dümdüz önüne baktı. “Baştan aşağı berbat bir durum.”

Resmi soruşturmanın ardından olağan otopsi istendiğinde köydeki tek konu Maud Finch’ti. Müfettiş Barrington çağrıldı ve intihara dair kanıt olduğu ama cinayete dair bir kanıt olmadığı ifadesini verdi. Millicent Swallow ve Theodore Cadmus birbirlerine tamamen zıt ifadeler vermişti ve yanıtları adeta işleri daha da karıştırmak için aksi yönleri işaret ediyordu. Cadmus karısı Maud Finch’in intihar düşüncesine yatkın olduğunu ve bu konuda bir kitap satın aldığını kabul etmişti. Ama bu kitap bulunamadı. Millicent Swallow ise Maud’u tanıdığından beri hiç böyle hislerden bahsetmediğini, aslında

genelde epey neşeli olduğunu söylemişti. Millicent Swallow sıkı bir çapraz sorguda Maud Finch'in uzun yıllar önce yeni doğmuş bebeğini "terk ettiğini" ama ayrıntıları bilmediğini itiraf etmişti; bebeğin evlat edinildiğini düşünüyordu ama evraktan iz sürmek mümkün değildi. Theodore Cadmus bunu daha önce hiç duymadığına yemin etmişti. Millicent Swallow kuzininin zehirli kökler ve baharatlar hakkında çok şey bildiğini itiraf etmiş, Theodore Cadmus ise müteveffa karısının zehirlerle ilgili bir şeyler bildiğini inkâr etmişti. Theodore Cadmus ifadesinde ayrıca karısının "yeter" dediğini söylemiş, Millicent Swallow ise Maud'un "güzel bir bahar" umudu beslediğini tekrar etmişti.

Soruşturma tamamlandıktan sonra müfettişle beraber dışarı çıkana kadar dönüp birbirlerine bakmadılar.

Cadmus, Millicent'a sordu, "Bundan ne çıkaracağız?"

"Bence kabullenmeliyiz."

"Sanırım intihar olasılığı var."

"Kesinlikle" diye ekledi Barrington.

"Ama bu durum iyi komşular olmamıza engel değil Millicent."

"Hiç değil Theo."

"Zavallı Maudcuğumuz için bir şeyler yapalım bence."

"Aklında ne var?"

"Kilisede defnedilemeyeceğini biliyorsun."

"Neden?"

"İntihar." İşaretparmağıyla boğazını kesiyormuş gibi yaptı. "Yakılması gerekecek."

"Cadılar gibi mi?"

"Hayır, hayır. Krematoryumda. Barnstaple'da bir tane olduğunu duymuştum. Küllerini saçacağız. Ayrıca bir tür anıt yapacağız. Heykel. Çiçek bahçesi."

"Bence heykel pek uygun olmaz. Deyim yerindeyse fazla Akdeniz işi Theo. Taw Nehri tarafında bir gül yatağına ne dersin?"

"Harika olur. Ne övgü ama."

"En sevdiği renk pembeydi. Biliyorsundur."

"Elbette. Pembe bir çiçek tarlası yapacağız! Maud'un tarlası. Peki Montmorency ne olacak? Oyuncak senindi ama Maud da ona çok bağlıydı. Hiçbir zaman çok arkadaşı olmadı."

"Montmorency'yi cenaze ateşinde yakacağız Theo, Maud da böyle isterdi."

“Oyuncağa ne olduğunu biliyor musun?”

Millicent başını kaldırıp ona baktı. “Sanırım Maud ona olan ilgisini yitirdi. Birçok şeye ilgisini yitirmişti. Eski oyuncak tavan arasındaki bir karton kolide olacaktı. Yani bir zamanlar tavan arası olan yerde.”

“O zaman oraya bakalım.”

“Uzun zamandır oraya hiç kimse çıkmadı. Üç evin ortak alanı olduğundan terk edilmiş bölge gibi. Biz çıkabilecek miyiz?”

“Ben de sizinle olacağım” dedi Barrington. “Gözüm hep üzerinizde.”

Tavan kapağını açıp tavan arası merdivenini çıkan Millicent ve Cadmus’un yüzüne ekşi, küf kokulu hava çarptı. “Mantarlar” dedi Cadmus. “Kötü mantarlar. Ne varmış burada?” Montmorency’nin parçalara ayrıldığını ve köpeğin kırmızı keçe dilinin ortadan ikiye kesildiğini ilk fark eden Theo oldu.

“Şunlara bak” dedi Milly yüzünde dehşet ifadesiyle. Bakakalmıştı. “Hayır. Bakma.”

Tavan arası zemininde akrabaların ortadan yırtılmış fotoğrafları etrafa saçılmıştı. Helen Teyze’nin yüzünün yarısı yoktu. Bay ve Bayan Finch müstehcen bir pozla birbirine yapıştırılmıştı. St. George’s bir işkence parkına dönüştürülmüştü.

“Kötü mantarlar ve kötü sihir” dedi Cadmus.

“Gelebilir miyim?” diye sordu Barrington. Merdiveni çıktı ve en üst basamakta durdu.

“Aklınıza yatmayabilir müfettiş” dedi Millicent. “Ama bence Maud hepimizi öldürmeyi planlıyordu. Topumuzdan nefret ediyordu.”

“Bunu nereden biliyorsun Millicent?” diye sordu Theodore.

“Ben anlarım. O tip biriydi. Daha onu ilk gördüğümde kem gözlerini fark ettim.”

“Peki hangi tipmiş bu?”

“Cinayet işleyenler güçlü insanlardır Bay Cadmus. Serttirler. Ertelemezler. Tereddüde kapılmazlar. Kaya gibidirler. Fırsatı bulduğunda darbeyi indirirler. En azından benim fikrim böyle.”

“Bu pek Maud’a benzemiyor.”

“Maud’a hiçbir şey benzemez” diye ekledi Millicent. “Onun gücüydü bu. Ama onu hastanede gördüğümde bana iyi görünmedi.”

“Ama arkadaşınız Milly.”

“Kabul ediyorum, ilişki bir kördüğümdü.”

“Küçük Camborne’da nereye baksan kördüğümler görürsün” dedi Theo. Çakıl taşından ya da denizkabuklarından daha yaygınlar.”

“Kördüğüm mü görüyorsunuz Bay Cadmus yoksa kördüğümlere siz mi yol açıyorsunuz?”

“Ne demek istediniz Bay Müfettiş?”

“Bu civardaki tabelamızı fark ettiniz mi hiç? ‘Bu Yoldan Geçilmez’?”

“Hayır. Hiç görmedim.”

“Görmüşsünüzdür. Size bir şey söylemeliyim efendim. Küçük Camborne’a taşındığınızda iki çok ilginç hanımefendiye rastgeldiniz.”

Millicent ve Theo deniz kenarında yürüyordu, dönüş yolunda Millicent, Bakire ve Çocuğu biraz andıran, kurtların kemirmiş olduğu bir tahta parçası buldu. Millicent ve Theodore Cadmus için çok iyi bir fırsattı bu. Küçük Camborne’a döndüklerinde Millicent tahtayı hevesle gökyüzüne doğru kaldırdı ama telaştan parmağına Meryem Ana’nın yan tarafındaki, gizli ufak bir çivi battı. Millicent’ın kanı Çocuk İsa’nın sırtından aşağı aktı.

Müfettiş, “Tüm kazalar içinde en talihsizi bu sanırım” dedi, memnuniyeti seziliyordu.

“Yıkanınca temizlenir değil mi?”

“Önceden söylemek zor. Tahta çok eski.”

“Bu da onun sahiciliğine katkı yapar demektir.” Theo heykelciği mutfağa götürdü ve musluğun altında kanı yıkayıp temizlemeye çalıştı. Ama kan lekesi suyla iyice yayıldı. Artık annesine sarılmaya çalışan çocuğun tombul kollarına ulaşmıştı. Theo bu şekli izlerken birden Milly’ye “Maud’un ruhu için dua etmeliyiz” dedi.

“Bu çok Katolikçe Theo. Buhur ve mür istemediğine emin misin?”

“Evet. Sadece basit bir dua.”

“Kilisede mi?”

“Hayır, o korkunç yerde değil. Bahçede.”

“Peki bizden başka kim katılacak?”

“Sally. Jennifer. Birkaç kişi daha. Tüm cemaatin çiçekleri çiğnemesini istemeyiz.”

Ertesi pazar bir zamanlar Maud'un arka bahçesi olan yerde küçük bir grup toplandı. Ortak rızayla Theo güllerin arasında duaya başladı. "İyiliksever Rab ve Tanrı'nın Kutsal Annesi, Kutsal Bakire Meryem." Birtakım bakışmalar oldu. "Kendini Londra'nın yoksul çocuklarına ve bu cemaatin talihsiz halkına adayan müteveffa kulun Maud Finch'i bağışlaman için boynumuzu eğdik, dua ediyoruz." Theo'nun neden bahsettiğini kimse anlamamıştı.

Theo "Ave Maria"yı söylemeye başladı ama diğerleri hızla "Lead, Kindly Light"a geçti.

İlerleyen birkaç günde Bakire ve Çocuk heykelciği sanki daha da kanlandı ve leke Meryem Ana'nın uzanmış koluna yayıldı. Millicent bu değişimden Kuzey Devon'ın fazla rutubetli havasının sorumlu olduğuna inanıyordu. Theo bundan o kadar da emin değildi.

İki akşam sonra Theo mutfak masasına eğilmiş, küçük bir mutfak bıçağıyla biraz maydanoz doğruyordu.

BIRAK DA YARDIM EDEYİM.

Theo sesleri açık seçik duydu, daha net olamazdı; Maud'un se-siydi bu. Hızla yukarı baktı ama kimsecikler yoktu. Maydanozları doğramaya devam etti ama eli öyle feci titriyordu ki başparmağını kesti. Maud konuşmuş muydu?

Cam kenarına gitti ve dışarı, bahçeye baktı. Ağaç dallarının ve yeşil yaprakların gerisinde güneşin battığını görebiliyordu, gölgeler karanlık bir suret oluşturmuştu.

Küçük Camborne'daki soruşturmalar kapsamlıydı ama sonuçsuz kaldı, Maud'a karşı deliller ilginç olsa da kanıtlanamadı. Askerlerin ani ölümlerinde de cinayet kanıtı yoktu. Varsa da büyük dikkatle gizlenmiş olmalıydı. Ama köylülerin söylentileri bitmedi. Maud, Montmorency'yle birlikte yakıldı ve üç arka bahçe ona ve köpekçiğe adandı. Ne var ki Maud'a ve Theo'ya yönelik şüpheler dinmedi.

20. Bölüm: Yeter

“Milly bence artık tatil zamanı geldi. Yeter.”

“Birazcık erken değil mi Theo? Maud daha yeni öldü.”

“Zihinlerimizi ametistlere odaklarsak değil. Her şey o yöne işaret ediyor. Denizin efsaneleri. Kayadaki cevher. Gizli hazine hikâyeleri. İz üstündeki yürüyüşçüler. Ayrıca sözümona ganimetleriyle askerler.”

“Bunların hiçbiri pek bir şey ifade etmiyor Theo. Hem ne olursa olsun tatilden bahsediyoruz. Bir önerin var mı?”

“Elbette. Caldera’yı öneriyorum. Cesaret! İlerleme!”

“Sahi mi? Ben Eastbourne’u düşünmüştüm.”

“Eastbourne’da hazine nerede Milly? Beni yolumdan döndüremezsin.”

Bu söz üzerine Milly’nin Tiren Denizi’nde yer alan ıssız ada hakkındaki kuşkularına rağmen tartışma bitti.

“Ne atlasa ne de küreye ihtiyacımız var. Hepsi kafamda. Senin için çok keyifli olacak.” Theo’nun bu kendinden eminliği Milly’yi tam anlamıyla ikna etmemişti.

“Bize eşlik etsin diye Sidney’i de davet edelim mi?” diye sordu Millicent. “Denize bayılır. Bir zamanlar dalgıçmış. Yani bana öyle dedi. Hem Tony—”

“Hain papazınız mı?”

“Bölge papazı aslında. Adadaymış. Jennifer Pound öyle dedi. Hiçbir cemaat onu almamış. Şaşırdığımı söyleyemem.”

“Orada ne yapıyormuş?” diye sordu Theo.

“Hristiyanlığı yayıyor herhalde.”

“Keçiler arasında mı? Hiç sanmam. Onlar apaçık pagan. Boy-nuzlarını gördün mü? Tony’nin daha dünyevi kaygıları olsa gerek. Ametistlerin hikâyesini duymuştur.”

Tercih ettikleri Caldera Havayolları’nın uçağı küçüktü ve biraz rahatsızdı, uçak içkiyle ve Dresden’da üretilmiş gibi görünen “atıştır-malıklarla” doluydu. “Bu uçak her ihtiyacı karşılar!” dedi Cadmus. “Dört saat su gibi geçecek.”

“Dört saat!” diye mırıldandı Milly.

Bu dört saatte Sicilya havaalanındaki sıcaklık iyice artmıştı ama küçük uçakları geliş terminaline yanaşırken Cadmus mavi deniz posterlerine bakmaya başlamıştı bile. Bayrakları dalgalanan iki üç tekne onları bekliyordu.

Cadmus, Sidney ve Millicent Swallow ilk tekneye binip Caldera'nın yolunu tuttu. Tekne Theo'nun çocukken ağabeyini öldüren patlamanın ardından saklandığı dik kayalığın yanına demir attı. Theo ailesinin şerefine eski çiftlik evinin civarındaki sığ sularda hak iddia etti, ardından bitişikteki kumsala bir iskele kurdu. Adada topraklar bu yöntemle korunuyor ve söz konusu alan artık o kişiden alınamıyordu. Fahiş fiyata bir çiftlik evi kiraladılar, ertesi hafta Theo adanın etrafında dolaşmak için bir de tekne kiraladı ve bir zamanlar çok iyi bildiği küçük uçurumları ve koyları fark etti.

Sidney için tekneyi kullanmak çocuk oyuncağıydı, adanın etrafındaki akıntıları ve derecikleri de kısa zamanda öğrendi. Bu adaların meşhur ametist hikâyelerini de duymuştu ve onları arayıp bulmaya kararlıydı. Ne var ki bu pırıl pırıl sabahta teknenin altından önce bir çatırtı geldi, ardından da öksürük ve boğazını temizleme gibi sesler. Sonra motor sustu.

"Ah Theo!" diye bağırdı Milly. "Sorun nedir?"

"Ufak bir aksaklık sevgili Milly. Bak. Sidney bizimle. Adanın kurtarma ekibi de geldi."

Koyun etrafından küçük bir tekne çıkageldi, tekneyi Theo'ya kiralayan ama Sidney'in denizcilik yeteneklerinden pek emin olmayan genç bir çocuk kullanıyordu. Tuhaf genç adamın denize uygunluğunu kontrol etmeye gelmişti. Theo çocuğun aksanını biliyordu ve durumlarını anlatmaya koyuldu.

"*Andiamo la . . . gli occhi viola.*" Çocuk haç çıkardı. "*Il sequiranno.*"

"*Occhi viola.* Şimdi meselenin özüne geldik. Bu mor gözler ilginç genç adam. *Questi occhi viola sono interessanti.*"

"*Interessanti? No. No. Lasciamoli stare!*"

Theo, Milly'ye döndü. "Gördüğün gibi adalılar epey ilkel."

Theo, çocuğun önünde çömeldi. "*Ragazzo mio. Caldera e la mia isola. Occhi viola non possono farci male.* Beni anlıyor musun? Burası benim bölgem. Ailemin hakkıyla. Bu mor gözler bana ait. Kimseye bir zararları yok."

Sidney, Milly'ye açıklamaya koyulmuştu. "Sorun şurada. Adalılardan biri anlatmıştı. Deniz cadıları ve mor gözlü iblisler suları lanetlemiş. Çocuk girmeye korkuyor."

Theo iç geçirdi, tekneye uzandı ve gözlerini derin mavi göğe dikti. “Barbarlarla ne yapabilirsin ki?” Sonra ayağa kalktı. “Occhi viola” dedi kendi kendine. “Mor gözler. Ne anlamı olabilir? Biraz düşüneyim.” Tek bir çevik hamleyle teknenin öteki tarafına sıçradı ve kenarda yuvarlanıyormuş gibi yaptı. “Böyle dalabilir misin?” diye sordu çocuğa. “*Puoi tuffarti così?*”

Çocuk her dilde onaylama anlamına gelebilecek kadar kuvvetle başını salladı. “*Si, certo.*”

Theo onu teknenin öteki tarafına götürdü, Milly ne konuştuklarını çözemiyordu ama Theo’nun el kol hareketlerinden ve yüz ifadesinden konunun parayla ilgili olduğu açıktı. Cadmus paranın insanların hurafelerini bile yendiğini bilirdi. Elbette Caldera civarındaki deniz yatağında bulunduğu varsayılan ametistlerle ilgileniyordu. Theo bu taşları çocukluğundan beri biliyor, bir zamanlar ametistlere diğer adalılar gibi batıl bir saygıyla yaklaşıyordu. Cevherlerin bazıları kayalara gömülüydü, bazıları da yüzyıllar öncesinden kalma kalyon enkazlarından dökülüyordu. Ama bu ada bölgesinde ametist hâlâ kutsaldı. Morunun en göz alıcı ve derin menekşe rengi olduğuna, denizin özü olduğuna inanılıyordu. Theo’nun çocuğa dediği gibi, “*l più intenso e brillante in assoluto e esprimesse l’essenza del mare.*” Öylesine boldular ama bazıları yeşil, mavi, hatta kırmızıydı.

Bir hafta boyunca her gün geldiler, bu arada Sidney sarp kayalıkları ve uygun dalış burunlarını araştırdı. Milly gelgitlerin ve akıntıların tehlikeleri konusunda onu sürekli uyarıyordu ama Sidney ona pusulasını gösterip daha da açıldı. Üçüncü gün iyice uzaklaştı ve geri dönmedi. Ametist efsanesi şimdi kaygı verici bir hal almıştı. Adalılar kristalli kayayı kırıp cevherleri alanın bu taşları koruyan şimşek tanrısının gazabına uğrayacağına inanıyordu; o zaman ametistler hırsız öyle ya da böyle yok edecekti. Saçma bir hikâyeydi bu ama gizliden gizliye inanıyorlardı. Bu arada Sidney tüm aramalara rağmen bulunamadı.

Bu hurafe Küçük Camborne’da birbirinin peşi sıra ölüp giden eski müfreze üyelerini de takip etmişti. Düğünde Theo’nun ametist bir broş hediye ettiği inanılan Maud Finch’i de. Phil Appleby’nin ölümü bahçe çitini tamir etmesi karşılığında Theo’nun ona verdiği ve başparmağına taktığı küçük ametist yüzüğe bağlanıyordu. Atlıkarıncanın kopardığı parmak buydu. Derken yedinci gün İtalyan çocuk tuhaf bir çığlık atarak sudan fırladı.

“Adam burada” diye bağırdı. “Siderney bu! Siderney!” Polis botu

gelip de ceset dikkatle sudan çıkarıldığında cesedin Sidney'e ait olduğu netleşti. Fakat bu epey olağanüstü bir ölümdü, ağzı ve burun delikleri yeşil ametistlerle dolduğundan nefes alamamıştı. Şimdi eski hikâyeler yeniden canlanmış, adada herkesin diline düşmüştü.

Örneğin yeşil mikroskop efsanesi vardı. Saygıdeğer bir doktor tüm ömrünü adada geçirmiş ve tüm sahili kaplayan nadir taşlar üzerine özel bir araştırma yapmıştı. Okyanusun altından sık sık volkanik patlamalardan kaldığına inanılan gürültüler geliyordu. Jeologlar denizin bu kısmındaki sismik hareketlilikten haberdar olsa da adalılar bu duruma farklı isimler vermişti.

Doktor Rhadamantus yıllar önce sakin bir akşam kumsalda yürürken kumda bir parıltı görmüş, güneş parıltısı değil parlayan mavi bir ışınmış bu. Ametistlerin denizin dibinde yakınlarda olduğunu zaten okumuş ama bu taş özellikle ilgisini çekmiş. Taşa dokunduğunda ılıkmış ve kulağına götürdüğünde dalgaların sesini duyabiliyormuş. İyice meraklanmış ve küçük parçayı göğе doğru kaldırmış. Ama bu nasıl olabilir? Gök kararmış ve bulutlar kan kırmızısı bir renk almış. Rhadamantus ametistin içinden denize baktığında deniz süt beyazmış ve köpüklerin içinde acayip yaratıklar oynayıyormuş. Cevherler hakkında pek çok anekdot dinleyen ve eski çağlardan kalma taşın doğası üzerine tahminler yürüten Rhadamantus soğukkanlılığını korumuş. Taşın eski çağlardan kaldığına hiç şüphe yokmuş. Ama yansıttığı o tuhaf görüntüler de neymiş? Abartılı yorumların ilkel inançlarla bir arada bulunması bu adanın tuhaflıklarından biriymiş. Doktor yeşil taşı ovup cilalamış ki pürüzsüz olsun, sonra gözünü taşa dayadığında gördüğü yıldız deryasından büyülenmiş. Sanki karanlık gökte dönen bir nebula sarmalı ve koyu bölgeler oluşturunyorlarmış. Rhadamantus öyle mest olmuş ki bastığı yeri bilememiş, ametistin sihrine kapılıp uçurumdan düşen Doktor Rhadamantus efsanesinin kökeni işte buymuş.

Adada ametistle ilgili çokça anlatılan hikâyelerden biri de mor martıyla ilgiliydi. Geçen yüzyılın başlarında bir martı kolonisi iki dik kayalığın arasındaki bir yanğa yerleşmiş. Yiyecek için kıyasıya rekabet ediyor, nadir bir örneğe rastladıklarında da kaşla göz arasında mideye indiriyorlarmış. Bir seferinde ada semalarında

turlayan bir martı yeşil yumurtaya benzer bir şey görmüş, kim bilir içinde ne lezzetler gizliymiş. Martı yumurtayı sarp kayalıkta en gözü açık martının bile gözetleyemeyeceği bir gediğe taşıyıp üzerini çalı çırpıyla örtmüştü. Ama ne tuhaftır ki yumurtadan çıt çıkmıyormuş. Yetişkin kuşun mırıltılarına karşılık vermek şöyle dursun martı gagasıyla yumurtasını kırdığında yavrudan garip bir ıslık sesi gelmiş. Üstelik yavru mormuş. Bu tuhaf kuş küçük adada biraz sansasyon yaratmış ve onu yakalamaya çalışanlar olmuş. Ama kuş ellerinden kaçmış, hatta bu kovalamacadan ve saklambaçtan keyif alır gibiymiş. En tuhaf yerlerde görülüyor, sıradan martıların yiyeceklerine burun kıvrıyormuş. Çok geçmeden adalılar her şeyi öğrenmiş ve genç Theo kuşun peşine düşmüş ama nafile.

Sonra başka bir olağanüstü gelişme daha olmuş. Komşu adadaki Kapusen keşişlerinin tuttuğu kayıtlara göre kuşun boyu bosu alelade kuşlarınkinin iki katına ulaşmış ve rengi koyu mora dönmüş. Talihsizlikler birbirini izlemiş. Kuş, diğer kuşlardan uzak duruyor, onlara ilgi göstermiyormuş; sonra 4 Mayıs 1936'da şafağın alacakaranlığında Caldera sakinleri acı bir çığlıkla uyanmış. Kuşların kafeslerde tutulduğu bahçelerine koşmuşlar ama bir de ne görsünler, dev yeşil kuş hemcinslerini parçalayıp deşmiş; kafes parmaklıklarını nasıl aştığı muammaymış ama adalılar bu kuşun doğaüstü güçleri olduğundan artık fazlasıyla eminmiş.

Kuş, Caldera'dan ayrılmamış. Oraya yerleşip tiz çığlıkları ve gösterişli tüyleriyle diğer kuşları sindirmek için hiçbir fırsatı kaçırmamış. Bazıları savaşın kuşları etkilediğini, bomba ve şarapnel sesleri yüzünden akıllarını kaçırdıklarını düşünüyormuş. Ama buna korku demeye bin şahit gerekirmiş. Bir grup adalı bahçeye siyah bir örtü götürüp yeşil kuşun kafesini örtmüştü. Yaratık bu esnada gıkını bile çıkarmamış. Kafesi, adanın en yüksek tepesi olan Kılavuz Uçurumu'na götürüp tek kelime etmeden kayalıklara ve denize savurmuşlar. Kuş tek bir acı çığlık koparmış ama nasıl olduysa kafesin parmaklıklarından kaçmış. Tekrar dalgalara batıp çıkan kafesin tepesinde belirdiğinde adalılar şaşkına dönmüş ve biraz korkmuş. Bazıları tepeden kaçıp uzun otların arasına sığınmış, bu arada yeşil kuş tepelerinde uçuyor, ıslık çalar gibi ötüyormuş.

21. Bölüm: Kafamın İçinde

Sidney'in ölümü Millicent'ı kendi tabiriyle "sarsmıştı". Onun bu halini gören Cadmus kafası dağılsın diye Caldera civarında bir yolculuğa çıkmayı önerdi. Sicilya'yı ziyaret eden turistlerin kiraladığı küçük bir grup tekne sahile yanaşmıştı ve Theo kılavuzlarına yardım etmek üzere anlaştı. "Beyler, bayanlar, şimdi tırmanışımıza başlayacağız. Size söylediğim gibi yol hâlâ burada. Zor olmayacak. Kolay olacak!" dedi.

Theo nereye gittiklerini biliyordu. Kayalara sürtünerek yukarı, Theo'nun İngiliz askerlerinin saldırısına uğradığı kulenin civarındaki adanın en yüksek kesimine doğru ilerliyorlardı. Buraya geri döndüğüne inanamıyordu. Gözlerini kapadı ve yüzüne vuran aynı güneşi duydu; arılar vızıldadı ve uzun otlar bacaklarına değdi.

İşte kule de buradaydı, hâlâ yosun ve toprak rengiydi.

"Yukarı çıkalım" dedi Milly.

"Yok, çok eski. Tehlikeli olur." Theo onayını almak için turist rehberine baktı.

"Saçma" dedi Milly. "Sağlam taştan yapılmış."

"Taş ufalanır."

Theo eşiği geçti ve döner merdivene tereddütle baktı. Bir şey sıcaktan kokmuştu.

"Hayalet görmüş gibisin" dedi Milly.

"Hiç de değil, buraya ilk kez geliyorum."

"Komik bir cevap oldu" dedi rehber.

"Demek istediğim, görecek bir şey yok."

"Hadi Theo." Millicent önde, merdiveni çıktılar, sonunda İngiliz askerlerinin çocuk Cadmus'la karşılaştığı tepedeki açık alana ulaştılar. "Ben hayalet falan görmüyorum" dedi Millicent.

"Ben demiştim" diye karşılık verdi Theo. "Burada görecektir bir şey yok. Eski ve çürüyen bir yapı işte." Tiren Denizi'ne bakan kemerli oyugu oraya gitti. "Hava serinlerse bilin ki denizden esiyordur."

Grup inişe geçtiğinde Cadmus, İngiliz askerlerini can çekişen Alman'a götürdüğü orman yolundan geçti. Adamın tam nerede

yattığını çıkaramadı. Ama telaşla ilerledi ve Millicent'a burası yılan yuvası olduğundan diğerleriyle birlikte elini çabuk tutmasını söyledi. Tekneye geri dönerken bir zamanlar anne babası ve kardeşiyle beraber yaşadığı çiftlik evinin harabesi gözüne ilişti. Hâlâ oradaydı. Turistler tekneye geçerken Theo doğup büyüdüğü yerde oyalandı.

Theo'nun mutsuzluğunu sezen Milly, "Diğerlerine yetişmeliyiz" dedi. O an Theo, Milly'yi çok şaşırtarak diz çöküp toprağı öptü. "Sırada ne var?" dedi Milly. "Biz Episkopal Kilisesi'ne bağlıyız, Papacı değiliz!"

"Sen olabilirsin. Ama ben Calderalıyım!"

"O zaman herhalde Peder Tony'nin müridi oldun."

"Küstahlığın gereği yok Milly."

Birkaç gün sonra Milly tesadüf eseri Caldera'nın doğusundaki Olbla çarşısında pedere rastladı, bazı gümüş haçları inceliyordu. "Buraya geldiğinizi duymuştum" dedi Milly. "Ama kimse nedenini bilmiyor."

"Nedenlerden biri karşınızda. Gümüş burada kötü şöretli amestislere kıyasla ucuz." Tony, başta Milly'nin adını hatırlayamadı. "Alınmak yok!" dedi.

"Alınmadım."

"Ödeştik mi?"

Milly onun neden bahsettiğini anlamadı ama Tony'nin iltifatlarını kabul etti.

"Kilise hazinelerini kâfirlerden kurtarıırken iyi niyetli olduğunuza eminim Peder ama sizce de yetkili makamlara bilgi vermeniz gerekmez miydi?"

"Rab ne diyordu Bayan—"

"Swallow."

"Rab Tanrımızın üzerinde makam yoktur. Ona hep şükredin. Sezar'ın hakkını Sezar'a verin, İblis'in hakkına el koyun."

"Tabii." Milly onun ne kastettiğini anlamamıştı.

"Elbette, yüce gücün Sidney'i aldığını duyduğumda çok üzuldüm."

"Korkunç bir şoktu" dedi Millicent. "Tam anlamıyla yıkıldım. Ama biraz bal yiyip toparladım."

"Bir şey dedi mi? Herhangi bir şey?"

"Bildığım kadarıyla hayır." Tony rahatlamış görünüyordu.

"Ama kâfir hâlâ burada" dedi.

“Efendim?”

“Arkadaşınızdan bahsediyorum, Theodore Cadmus’dan. Kendisini uzman gibi gösteriyor. Dünya kadar mücevheri var.”

“Ametistler mi?”

“Elbette. Tabii onları nerede bulacağınızı bilmeniz gerek.”

“Öyleyse Theo biliyor mu?”

“Theo ametistler hakkında özel bir çalışma yaptı. Aramızda kalsın ama Caldera’ya da bunun için döndü.”

“Sahiden mi? Size bir şey daha söyleyeyim. Maud onunla evlendikten sonra bana her şeyi anlatmıştı. Aramızda kalsın...” Sesini alçaltıp fısıldadı, “illa Sidney’i istedi.”

“Çok tuhaf.”

“Elbette hiçbir şey kanıtlayamayız.”

“Tabii eğer—”

“Eğer?”

“Eğer onunla yüzleşmezseniz” dedi Tony. “Onun özel sırdaşı olarak.”

“Dilini kesmeyi tercih eder.”

“Belki size yardım edebilirim. Buradaki rahip olarak.”

“Tony sizinle açık konuşabilir miyim?”

“İstedığınız gibi konuşabilirsiniz.”

“Bizim çiftlik evinden insanlarla konuşuyorum. Adalılar sizi rahip olarak falan görmüyor. Gitmenizi istiyorlar.”

“Söyleyin hiç merak etmesinler. Mümkün olduğunca kısa sürede gideceğim. Aramızda kalsın, biraz ametist biriktirdim.”

“Ama bunların adaya ait olduğuna şüphe yok değil mi?”

“Adanın koleksiyonuna ait değiller. Kimsenin koleksiyonuna ait değiller. Denizin, dalgaların, köpüklerin ve akıp giden zamanın koleksiyonu bu.”

“Peki adalılar?”

“Yabani onlar.”

“Cevherler hâlâ özel mülk değil mi?”

Tony güldü. “Burada özel olan ne var söyleyin. Mağaralardan gelen yankılar mı? Zirvelerdeki karlar mı? Kumsaldaki yılanlar mı? Çoğu safsata. Cadmus safsata. Ama bir konuda haklı. Burada yetişen, ender bulunan bir mor kuş var. Bu kuşların da kristalli kayalar ve ametistlerle tuhaf bir bağı var. Kuşları bulunca, cevherleri de buluyorsunuz. Bakıyorum bu konu ilginizi çekti.”

“İlginç çünkü. Peki neden kuşları bulmak için Theo’dan yardım istemeyeyim? Kendisini adanın kralı gibi görmek hoşuna gidiyor.”

Böylece Tony ve Milly, Cadmus’un yardımıyla adalıları iyice sorgulayarak bir araştırmaya girişmeye karar verdiler, kısa zamanda anlaşıldı ki artık adada on binlerce mor kuş türemiştii, her biri aynı ısıık benzeri sesle ötüyor, yuvalarını aynı hizada yapıyorlardı.

Cadmus esas mor kuşun her zamanki ezgisini nerede bulacağını biliyordu çünkü kuş hep aynı gölgelikte yuva yapıyordu. Theo, adanın ortasındaki terk edilmiş bir hastanede ilkel bir ses kayıt cihazı buldu, kuşun tuhaf çağrısını gizlice kaydetti. Başarısını buna borçluydu. Cadmus şimdi kendi kendine onların amatör olduğunu, çabalarının pek bir işe yaramayacağını söyleyerek onlara yardım etmeye razı olmuştu.

Böylece iki gün sonra üçü kafatasına benzer mantar meşesi ağaçlarının civarındaki yeşil meşelerin yolunu tuttu, Cadmus kuşun yuvasının burada olduğuna inanıyordu. Sonunda kuş kasede alınmış kuş sesine bir ezgiyle karşılık verdi, tam o anda Cadmus sırt çantasından bir balta çıkarıp ağacı ortadan ikiye böldü. Ağaçtan mor taşlar su gibi dökölürken kuş yırtıcı bir çığlık kopardı. Sonra Cadmus’a saldırdı, Cadmus ise feryat figan tepeden aşağı koşmaya başladı. Daha soğukkanlı davranan Tony ve Milly ise sessizce durup bekledi.

Tony, Milly’ye “Burada durmak çılgınlık” dedi.

“Bir bildiğim var sevgili Tony. Korkmasına rağmen Cadmus’un belli bir yoldan inip belli bir kovuğa doğru koştuğunu fark etmediniz mi?”

“Aklım çok karışmıştı.”

“Ama Cadmus’un akli o kadar karışmadı. Ödöl için gözlerini iyice açtı.”

“Ne demek istediniz?”

“Cevherlere giden yolu bildiğini düşünüyor.”

“Keşke sizin beyniniz bende olsaydı Milly.”

“Ne dilediğinize dikkat edin Tony. Öyle deniyordu değil mi?”

Cadmus’un indiği yoldan sık ormana doğru indiler. Tony böceklerden korkuyordu, yolda sürekli çığlık atıp durdu. Baş süsüne

duğunu hissettiği küçük bir kiliseye doluştuğunu yazdı. Soygun hadisesi artık hiç kimsenin öngörmesinin mümkün olmadığı bir uğursuzluk kabul ediliyordu. Sidney'in polise göre "una persona di interesse"* olduğuna inanılıyordu ama cesedi bu konuyu unutturmuştu. Aslında görünüşe göre bu yolculuğun sonuna gelinmişti. Aralarında Theodore, Milly ve Tony'nin de olduğu diğer yolcular yavaşça Küçük Camborne'a geri dönüşe hazırlandılar.

* (İtalyanca) Şüpheli kişi.

22. Bölüm: Cenaze Merasimi

Ama bu çözüm hâlâ Cadmus'un mağaraya indiği azman otlarla kaplı yolu düşünen Peder Tony'yi tatmin etmemişti. Theo aynı yöne çıkan son derece düzgün bir yol varken neden dolambaçlı ve tehlikeli, yılanlı ve börtü böcekli kaya çıkıntısını tercih etmişti? Peder de tüylü baş süsünün mağara duvarına vuran gölgesini görmüş, tıpkı Cadmus'un sesine benzeyen kahkahayı duymuştu. Bunun mağara kayalarının ve oyuklarının büyüttüğü bir sanrı olduğundan şüphelenmişti, gölgeler gerçek nesnelere dönüşebilir, sokak gürültüleri insan sesi gibi gelebilirdi; Küçük Gine'de benzer bir olay yaşamıştı. Şimdi yılan kuyruklu tüylü yaratığın görüntüleri mağara duvarlarında süzülürken Tony bundan daha da emin olmuştu; bir an telaşlanmış, sonra bu görüntülerin artan ışığın neden olduğu çizgiler olduğunu fark etmişti.

Cevherleri keşfetmek için sadece tek bir yol vardı: Cadmus'un izini mümkün olduğunca yakından takip etmek ve onun takip ettiği işaretleri bulmak. Adadan ayrılmalara sadece iki gün kalmıştı. Özellikle Milly onu adada istenmediği konusunda uyardığından beri Tony adalılardan yardım görmeyi beklemiyordu. Şafak vaktinde hava hâlâ serinken harekete geçti ve kısa zamanda bozuk, karman çorman bir yol buldu, yol bölgede daireler çizip sonra yine kendisine bağlanıyordu. Tony'nin aradığı yol işte buydu.

Acaba öyle miydi? Yolu en az bir buçuk kilometre takip etti ve sürekli aşağı doğru ilerleyen yolun sonunda nereye varacağını bir türlü anlayamadı. Birkaç kırmızı işaret Tony için buraya insan eli değmiş olması dışında hiçbir anlam ifade etmiyordu ama devam etmesi için yeterliydi. Sonra küçük bir maymunun yerinden çıkmış çene kemiğini gördü, güneş tepede yükselirken kemikte bir şeyler parlıyordu. Bir ametistti bu. Tony yolu bulmuştu. Kocaman adımlarla yoldan aşağı koşarken başka birinin ayak seslerini işitti. "Ben Peder Tony" diye seslendi. "Benden saklanmanıza gerek yok. Dostunuzum."

Gölgelerin içinden tanıdık biri çıktı. "Günaydın dostum. Geri döneceğinizi biliyordum ve işte! Theo Cadmus'u bulmaktan kolay yok. Bu adadaki en büyük destekçiniz o!"

“Destekçi mi?”

“Burası Hristiyan ülkesi değil. Hiç alakası yok. Korunmaya ihtiyacınız var.”

“Bu sözler pek rahatlatıcı değil.”

“Ada Hristiyan olmadığından Hristiyanlık kurallarına da uymaz. Öyle değil mi? Varsa cemaat üyelerinize sorabilirsiniz. Zina. İki eşlilik. Hatta cinayet. Her şey mümkün.”

Theo, Tony’nin koluna girdi ve mağaradan Kılavuz Uçurumu’nun tepesine çıkan dik inişte Tony’yle beraber yürüdü. “Manzara rahatsız edici değil mi?”

“Zaten rahatsızsanız değil” dedi Tony.

“Demek deniz manzarası, ada sakinlerini yansıtıyor. İlginç bir fikir.”

Punta La Memora tarafından yüksek sesli bir şimşek gümbürtüsü geldi ve adadaki yaşlılar haç çıkardı. Bir işaretti bu.

“Kötü işaret. Toprak altına gitmeliyiz” dedi Theo. “Tehlikelerden korunmuş oluruz.”

Tony’nin ceketinin kolundan tuttu ve onu görünen en küçük mağaraya doğru sürükledi.

“Burada güvendeyiz. Bizi bulamazlar.”

Tony onun ne kastettiğini anlamamıştı ve mağaralarda hep duyduğu paniği duydu. Dehşetle Theo’ya baktı, Theo yüzünde kocaman bir gülümsemeyle ona bakıyordu.

Theo onu küçük mağaranın derinliklerine itti, sonra da olağanüstü bir sakinlikle uzun bir bıçak çıkarıp Tony’nin göğüs kemiğini doğradı. Theo çılgılık atmadı, sadece yavaşça ve uzun uzun iç çekti.

“Bu muydu?” diye fısıldadı.

“Dine küfrettiğin için” dedi Theo. “Saygısızlık ettiğin için. Sövdüğün için. Ölümsüz kuşların koruduğu kutsal bir adadasın. Bunu sana kimsenin söylememiş olmasına yazık. Ama cehalet, mazeret değildir.”

Tony’nin etrafı kan gölüne dönerken Theo durakladı. Gitgide büyüyen göle tükürdü. “Caldera, Hristiyanlıktan eskidir. Peder, bunu bilmeli. *Ignorantia juris non excusat*. Tabir buydu Peder.” Tam o anda Theo hançeri çıkartıp Tony’nin karnına sapladı.

Pederin ortadan kaybolması pek şaşkınlık yaratmadı. Yüksek dereceden piskoposlar, adayı sık sık ziyaret ediyor, sonra adadan hızla ayrılıyorlardı; adalılar hiçbir Hristiyanlık standardına göre

sağlıklı bir cemaat sayılmıyordu. Kanlı ritüeller ve denize gömülme konuları yıllardır herkesin dilindeydi, adalıların görünüşteki cana yakınlıkları da hilekârlıklarının ve dalaverelerinin bir kılıfı gibi görülüyordu. Örneğin Theodore Cadmus'un İngiltere'ye gitmeden önce komşu adalar üzerinde hatırı sayılır askeri ve sosyal otoritesi olan Caldera mezhebinin koruyucu önderi olduğu genel kabul görüyordu. Onun savaş zamanında Alman ve İngiliz askerleriyle maceralarını herkes biliyor ama pek kimse konuşmuyordu.

Yüksek sesli şimşegin ardından adanın jeolojisi daha da sarsılmış, adalılar iyice korkmuştu. İstikrardan yoksun toprakta birçok şiddetli patlama olmuş, topraktan kızgın rüzgârlar esmişti. O zaman erimiş ametist havaya sel gibi fışkırmıştı. Yeşil orman griye dönüp kurumuş, erimiş ve yarı erimiş kuvars sütunları tüm adaya yayılmıştı.

Sürprizler bu kadarla kalmadı. Adalılarının naaşlarını ve yıllar önce Theo'nun anne babasının naaşını gömen, mezarlık adasındaki peder, isimsiz bir mezarda yatarken bulunmuştu, mezar kazıcı balıkçı da yanındaydı. Adada başka cesetler de bulundu, böylece ada kısa zaman içinde "Ölümcül Ametist Adası", hatta daha da hazini "Ölümün Kutsal Emanet Kutusu" diye anılır oldu.

Aynı ay daha sonraları kökeni yerin derinliklerinde olan açıklanamaz olaylardan biri oldu. Ocak ayı sonlarına doğru toprağın yüzeyindeki gelişigüzel çatlaklarla açıklanan tek tük erimiş ametist patlamaları başlayalı birkaç yıl olmuştu. Numuneler alınıp Cagliari'daki Jeoloji Müzesi'ne götürüldü –burası aslında bir ametist müzesiydi– ama bir anormallik saptanmadı. Çatlaklar ve ince kırıklar vardı ama sıra dışı bir şey yoktu. Mart ayı geldiğinde bazı yer sarsıntıları hissediliyor ama bu sarsıntıların başlamasıyla bitmesi bir oluyordu. Fakat nisan başında tüm adada devasa bir çatlama hissedildi ve işitildi. Bir depremin tüm özelliklerini taşıyordu, bunun üzerine adalılar tufan gelecek korkusundan derhal teknelerine, gemilerine ve sandallarına atladılar. Milly ve Theo da aralarındaydı, onları bagajlarıyla birlikte Sicilya'ya havaalanına götürecek bir adalı tuttular.

Ama başlıca tehlike sudan değil ateşten geldi. Toprak pek çok yerde çöktü, çukurlar ve yarıkları açıldı, içlerinden ametist fışkırıp bölge toprağını kapladı. Kuvars kaya öyle güçlü ve süratliydi

ki Caldera'nın tepelerinden ve vadilerinden aktığında değdiği her şeyi yerle bir etti. Onun görünüşe göre sonsuz akışına yakalananlar o kuvvetle anında taş kesildi, artık sanki ametistten oyulmuş gibi görünüyordardı. Topraktan parlayan kolonlar halinde ametist sütunları fışkırdı, şimdi bir an için tuhaf ışıktta titreyen Yunan tapınaklarına benziyorlardı. Müfettişlerden biri tamamen mor taşın içine gömülmüş bir gül yaprağı buldu, kilise sırasının yanında yerdeydi. Ama elbette kokmuyordu; adaya has kekik, funda ve biberiye kokuları tamamen yok olmuştu. Cadmus'ların çiftlik evi neredeyse tamamen yıkılmıştı ama ocağın, zeytin presinin kalıntıları ve işin tuhafı guguklu saatin bir parçası duruyordu.

Heykeller yani taş kesilmiş suretler aslında ametist, kül, ponza ve alçıya gömülmüştü, bu nedenle bedenlerinin biçimi belirsizdi. Ana karadan gelen bir arkeoloji ekibi aralarında hamile bir kadınla, son anlarını yaşayan bir anne çocuk olan yüz elli beden bulmuştu. Bir yüz inanılmaz sakın bir ifadeyle yastığa yaslanmıştı; şiddetli yangınlar çıkmış ama denizden gelen gri bulutlar serinlik ve yağmur getirmişti. İlk cesetler mezarlık adası Nacoro'nun kalıntılarının arasında bulunmuştu, cesetler yan yana yatıyordu. Tanınmaz halde değillerdi; kıyafetleri tamamen solmamıştı ve –pek çok ametist dahil– mücevherler cilalandıktan sonra yine parlaklığına kavuştu.

23. Bölüm: Sonrası

Caldera'dan Küçük Camborne'a döndüklerinin sabahı, Theodore Cadmus mutfğa indi, bir demlik çay demledi; çaya üç kaşık şeker koydu ki hiç âdeti değildi ve arka bahçede oturdu. Kendi bahçesine çıkan Millicent “İyi görünüyorsun” dedi. “Yanaklarına renk gelmiş. Ne hoş bir sabah.”

“Değil mi ama?”

“Bakıyorum da erkenden işe koyulmuşsun.”

“Efendim?”

Millicent iki gül çalısı arasındaki, toprağı yeni kazılmış yeri işaret ediyordu.

“Benimle hiç ilgisi yok. Yer kalmamış. Çiçekler balık istifi gibi olacaktı.”

BENCE YER VAR AMA DİKKATLİ BAKARSAN.

“Efendim Milly?” dedi Cadmus.

“Bir şey demedim.” Ama sonra Theo, Maud'un açık açık şöyle dediğini duydu:

BEN OLSAM ÖYLE BIRAKIRDIM.

Millicent duymadı ama Cadmus, Maud Finch'in sesini açıkça duymuştu. “Maud gül bahçemize bayılırdı değil mi?” diye sordu Millicent. “Gülleri kendi de dikebilirdi.”

BAŞKA KİM DİKECEKTİ? PAPAĞAN MI? Anlaşılan Maud'un ruhu artık çileden çıkıyordu.

“Rüyanda gül ağacı gördüğünü ve ağacın bir gecede çiçeklendiğini hatırlıyor musun Theo? Sanki bir hayalet gelip dikivermiş gibiydi.”

SİNİR.

“Bazen ben de o hisse kapılıyorum Milly. Burada Maud'u taklit etmekten hoşlanan bir hayalet olduğundan eminim. Caldera'da böyle varlıklarımız var. Onlara *spettri* diyoruz.”

“Aklında hâlâ hayaletler var Theo. Bu pek normal değil.”

“Bir düşünsene Milly. Bir müfrezeden altı asker öldü. Panayır-daki başta olmak üzere hepsi tuhaf ölümler. Benim zavallı adam depremle yerle bir oldu. Bunlara doğal demek zor.”

Çay içmek için oturdular. “Neden üç fincan ve üç tabak koydun?” diye sordu Milly. “Yoksa bu da mı doğaüstü bir şey?”

“Koşullar gereği. Sana anlatmaya çalışıyorum, sesler...”

BOŞA BULAŞIK ÇIKIYOR.

“Milly sesleri duymadın mı? Az önceki gibi?”

“Hangisi gibi? Ne diyor?”

“‘BIRAK SANA YARDIM EDEYİM’ ve ‘BEN OLSAM ÖYLE BIRAKIRDIM’ gibi aptalca sözler.

“Çok saçma Theo.”

“Ama ben bunları sürekli duyuyorum. Banyo lavabosunda üç bardak ve üç diş fırçası olduğunu fark ettin mi?”

“Palavra.”

Maud’un hayaleti kendini kaybetti.

DEME YA! PEKİ DEPREMİ NASIL AÇIKLIYORSUN? THEO’YA SOR BAKALIM MILLICENT’A MÜRVER ŞARABI YAPMAYI KİM ÖĞRETMIŞ? BENİ ÖLDÜREN O ŞARAPTI. İKİSİ BUNU PLANLADI. EVİ İSTİYORLARDI. THEO’NUN TÜM MÜCEVHERLERİNİN NEREDE GÖMÜLÜ OLDUĞUNU SÖYLEYEBİLİRİM AMA O ZAHMETE GİRMEYECEĞİM. TEK YAPABİLECEĞİM GEÇMİŞİ GÖMMEYE YARDIM ETMEK.

O an Theo bu mesajları duyamadı. Millicent ise hiçbir şey duymamıştı ve Theo’nun sakın gülümsemesine bir anlam veremedi.

Theo mayıs sonlarında bir zamanlar Maud’un bahçesi olan yerde bir gül ağacının dibinde ölü bulunduğunda da yüzünde aynı gülümseme vardı. Yaz sonunda güller çiçeklenmek üzereydi ve Koru evleri koyu gül rengine bürünmüştü. Bazılarına göre canlı bir ametiste benziyordu.

Amin Maalouf

Empedokles'in Dostları

Jean-Louis Fournier

Tek Yalnız Ben Değilim

Orhan Duru

Denge Uzmanı

Şiir Erkök Yılmaz

Fil Kazası

Erlend Loe

Volvo Kamyonlar

Helen Garner

Çocuklar İçin Bach

Ian McEwan

Siyah Köpekler

Eric Ambler

Dimitrios'un Maskesi

May Sarton

Kürekli Kişi

Ali Teoman

Aşk Yaşama Çok Uçuk

Eylem Ata Güleç

Uzak Değil

George Orwell

Hayvan Çiftliği

Dorothy Baker

Cassandra Dügünde

Franz Kafka

Dava

Metin Arditi

Babam Omuzlarımda

Gültekin Emre

Sürgülü Kapı

İpek Çalışlar

Halide Edib — Biyografisine Sığmayan Kadın

Frédéric Gros

İtaat Etmemek

John Gray

Ateizmin Yedi Türü

Talat Parman

Ergenliğin Tutkusu

Freud'un Makara Oyunu

Javier Marías

Tüm Ruhlar

Duygusal Adam

Mehmet Rifat

Sait Faik'i Yorumlayanlar: Eleştirinin Eleştirisi

Demir Özlü

İthaka'ya Yolculuk

Doğan Hızlan

Hatırlamak - Günlük Yaşamdan Dipnotlar

Manuel Benguigui

Alman Koleksiyoncu

Robert Creeley

Aşk İçin

Alberto Manguel

Efsanevi Yaratıklar

Kütüphanemi Toplarken

James Wood

İyi Bir Hayat

Ian McEwan

Hamamböceği

Sahilde

Beton - İlk Aşk, Son Ayın

Yabancı Kucak

Solar

Hüseyin Hamit

Bir Osmanlı Subayının Esaret Günlükleri

B. Nihan Eren

Hayal Otel

Jean-Claude Grumberg

Yüklerin En Değerlisi

Semih Tezcan

Topkapı Sarayı Oğuznamesi

Ali Teoman

Café Esperanza

Ahmet Ümit

Aşkımız Eski Bir Roman

Roy Jacobsen

Oduncular

Selçuk Baran

Anaların Hakkı

Kış Yolculuğu

Haziran

Tortu

Yelkovan Yokuşu

Türkân Hanım'ın Ölümü

Haz. Sezai Halifeoğlu

Psikanaliz Defterleri 4 — Çocuk ve Ergen

Çalışmaları / Çocuk ve Ergen Cinselliği

Haz. Neslihan Zabcı

Psikanaliz Defterleri 5 — Çocuk ve Ergen

Çalışmaları / Eksiklik, Ayrılık ve Ötesi

Nurullah Ataç

Keziban'a Mektuplar

Vénus Khoury-Ghata

Mandelştam'ın Son Günleri

Kerem Işık

Dünyanın Güçlü Tarafı

Sabahattin Ali

İçimizdeki Şeytan - 80 Yaşında

Faruk Duman

Sus Barbatus! 2

Köpekler İçin Gece Müziği

Stella Rimington

Çifte Kısaç

Ömür İklim Demir

Kum Tefrikaları

Wiesław Myśliwski

Fasulye Ayıklama Sanatı Üzerine Bir Tez

Claudio Magris

Mikrokozmoslar

Bir Kılıç Üzerine Çıkarılmalar

Edip Cansever

Umutsuzlar Parkı

Hakan Savlı

Kırgın Kamaval

Cevat Çapan

Bir Başka Coğrafyadan

Mehmet Can Doğan

Başka Türü de Olur

Ebubekir Eroğlu

Açık Kaldıkça Defterim

Alphan Akgül

Bir Uçurumun Haritası

Metin And

Karagöz - Turkish Shadow Theatre

Forty Days and Forty Nights — Weddings,

Festivals and Pageantry in the Ottoman

Empire

Kırk Gün Kırk Gece — Osmanlı Düğünleri,

Şenlikleri, Geçit Ayları

Cem Behar

Orada Bir Musiki Var Uzakta...

Alexis Gritchenko

İstanbul'da İki Yıl 1919-1921 /

Bir Ressamın Günlüğü

Rachel Corbett

Hayatını Değiştirmelisin -

Rainer Maria Rilke ve Auguste Rodin'in

Hikâyesi

Linda Nochlin

Kadınlar, Sanat ve İktidar

Elif Kamışlı - Volkan Aslan

En İyi Dileklerle

Bige Örer - İz Öztat

Haz/Cızzz

Bülent Eczacıbaşı

A Rip in The Sea

Derya Bengi - Erdir Zat

100. Yılında Cumhuriyet'in Popüler kültür

haritası 1 - (1923-1950)

Tony Judt

Kusurlu Geçmiş - Fransız Entelektüelleri,

1944-1956

Haşim Şahin

Dervişler, Fakihler, Gaziler - Erken Osmanlı

Döneminde Dinî Zümreler (1300-1400)

Niall Ferguson

Meydan ve Kule

Orlando Figes

Avrupalılar - Üç Hayatın Işığında Kozmopolit

Avrupa Kültürü

Nina Edwards

Karanlık - Kültürel Bir Tarih

Christiane Gruber

Osmanlı-İslam Sanatında Tapınma ve Tılsım

George Eliot

Middlemarch

Ezra Pound

Kantolar

Anton Çehov

Avda Trajedi

Nâzım Hikmet

Kuvayı Milliye - Genco Erkal'ın Görüntülü
Yorumuyla
Karagözüm İki Gözüm - Karagöz, My Dear

Honoré de Balzac

Bilinmeyen Şaheser - Sarrasine

Rıza Yıldırım

Menâkıb-ı Evliyâ (Buyruk)

Lâle Müldür

Milat

Orhan Pamuk

Turuncu

Marc Engelhardt

Siğınmacı Devrimi - Son Göç Dalgası Dünyayı
Nasıl Tümüyle Değiştirdi?

Navie

İşgal Günlerinde Aşk

Marta Breen

Kadın Mücadelesi - Özgürlük, Eşitlik ve
Kız Kardeşliğin 150 Yılı

Eugéne Ionesco

Beyaz ve Siyah

Notlar ve Karşı-Notlar

Giorgio Bassani

Surlann İçinde - Beş Ferrara Öyküsü
Kuru Otların Kokusu

Boris Pasternak

Bir Hikâye

Philip Roth

Pastoral Amerika

İnsan Lekesi

Bir Erkek Olarak Yaşamım

Roger Martin du Gard

Thibault'lar II

Thibault'lar III

Ingeborg Bachmann

Frankfurt Dersleri

Italo Calvino

Seçme Mektuplar 1945-1985
Amerika'da Bir İyimsir 1959-1960

Witold Gombrowicz

Günlük 1959-1969 - 2. Cilt
Kronos

Hermann Hesse

Hermann Lauscher

Sevebilen Mutludur

Kafka

Dönüşüm

William Faulkner

İki Hamlede Zafer

Marcel Proust

Swann'ın Bir Aşkı

John Williams

Stoner

Augustus